

894 - 814 301

TGJ N93

ರೋಮ್ಮೆನ್ನಬಿಟ್ಟೆ
ಬೈ ರೈ ಕಧೆಗಳು

ಗ್ರಂಥ ಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಕ.ಹಿ.ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸು

(11,064) 1993

ವರ್ಯೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಬ್

ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

(2)

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ
ಎಂ. ಎನ್. ಮೇನ್. ರಸ್ತೆ
ಸರಸ್ವತೀ ಪುರಂ
ಮೈಸೂರು - ೫೨೦ ೦೦೯

META ENTERED

Aeroplane Chitte And Other Stories Illustrated collection
of real life stories Written by Sri K.P.Purnachandra Tejasvi
Hand Post. Mudigere-577 132. Chikamagalure Dist
KARNATAKA

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಲೇಖಕರವು. ಬೆಲೆ ರೂ -೨೨
ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ ೧೯೭೫

57318 CR

894. 814. 301

TEJ N° 3
ಪ್ರಕಾಶಕರು
ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕಾಶನ
ಎಂ. ಎನ್. ಮೇನ್.
ಸರಸ್ವತೀ ಪುರಂ
ಮೈಸೂರು - ೫೬೦ ೦೦೬
ಫೋನ್ ನಂ , 64 154

ಟೈಪ್ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿನ್ಯಾಸ
ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕಾಶನ

ಮುದ್ರಕರು
ಸ್ವಂದ ಮುದ್ರಣಾಲಯ. ಮೈಸೂರು - ೫೬೦ ೦೦೬

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾತು

ನಾನು ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವೀಧರನಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಉಚ್ಚತೀಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಹುಗ್ಗೆಗೆ ಬಂದಪೋಲೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಅನೇಕ ಕೌತುಕಮಯ ವಿಧ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೆಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದ. ನಾನು ಕಂಡ ಪರು, ಪಕ್ಕಿ, ಶ್ರೀಮಿ, ಕೀಟಗಳ ಘೃತಿತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಬ್ಯೇ ನಾನು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನು. ನಾನು ಜ್ಞಾನೋಪಾಸಕನಾಗಲಿ, ವಿಧ್ಯಾಂಸನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ನನ್ನ ಸ್ವಫಂದ. ಯಾಾಗಿ ನಾನು ಏನನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿವೇಷ, ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಭಾಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹನರು ಏರೋಪ್ಲೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು'ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದು. ಸಾಹಿತಿ ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತತ್ವಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಣ ಮನಃಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟತಾಸ್ತ್ರ, ಪಕ್ಕಿತಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಿತಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಆಗಿದೆಯವೈ. ಸ್ವಾನುಭವದ ವಲ್ಲಿಯನ್ನು ಮೀರದೆ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಇವನ್ನು ಕಥಗಳೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇವನ್ನು ಏನಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಒದಿ ಸಂತೋಷಪಡುವ ಸಂಗತಿಗಳಾದರೆ ಸಾಕಳ್ಳವ! ಬರೆದುನ್ನು ಒದಿ, ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ, ತಲೆ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಮರ್ಶಕರಿಯಾಗ ನಮಗೇಕೆ ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳ!

ಈ ಕಥಗಳು, ಈ ಕಥಾವಿಧಾನ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು, ಸುಸ್ತಿತ, ಈತನ್ನೇ. ಅವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂಡ ಕೌತುಕಗಳನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ರೂಪುಗೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳಿವು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶುಷ್ಕ ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಜಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿ ತಿರಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾನುಭವಗಳಾಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನಗೊಂಡು ಜೀವನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಂಥ ಕ್ಷಿಪ್ರ ವಿಜಾರಣಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜ್ಯಾದಾತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಬುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು, ಅಥವಾಗಿದ್ದ ತೆಳಿದಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದೊರಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ 'ಏರೋಪ್ಲೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು. ಇದೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹಿಂದಿನ ಸದಾಶಯ.

ಕ.ಹಿ.ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ತೇಜಸ್ಸಿ

ಬುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಳನದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗೆ
ಅಂಚೆ ಹೆಚ್ಚೆ ನಾವೇ ಭರಿಸಿ ಬುಸ್ತಕ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಮ್ಮೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ
ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಳನದ ಬುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಾರಾ ಅಬುಬಕ್ರೂ ಅವರ ಬುಸ್ತಕಗಳು

ಚಂಪ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ (ಕಾದಂಬರಿಗಳು)

ಸಹನಾ

ಪ್ರಾಗಿಗಳು

ತಾ ಒಡೆದ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ

ಚಪ್ಪಲಿಗಳು(ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು)

ಹಯಂ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಕೆ.ಪಿ. ಪ್ರೋಫೆಸಂಪ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಶೈಕ್ಷಿಗಳು

ಸ್ವರ್ಗತ ಲಹರಿ (ಕವನ ಸಂಕಲನ)

ಯಮಾ ಪ್ರಾಣಿ (ನಾಟಕ)

ಹುಲಿಯೂರಿನ ಸರಹದ್ದು (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ)

ಅಬಛೋರಿನ ಪೋಸ್ಟ್ ಫೋರ್ಸ್

ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಂಗಿಗಳು

ಸ್ವರೂಪ (ಕಾದಂಬರಿ)

ನಿರೋಧ ಮನವ್ಯಾದ

ಕವಾರ್ಪೊ

ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ

ಆಲಿಮಾರಿಯ ಅಂದಮಾನ

ವರಂಸರದ ಕಥೆ

ಮಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್

ವರೋಫ್ರೆನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಶ್ರೀಮಿಂಗ್ ಸಾಸರ್ ೦

ಶ್ರೀಮಿಂಗ್ ಸಾಸರ್ ೨

ಮಿಸ್ಟೆಯ್ ೦

(ಕೆ.ಪಿ.ಪ್ರೋಫೆಸಂಪ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ , ಪ್ರದೀಪ ಕಂಡೆಗೆ)

ಮಿಸ್ಟೆಯ್ ೨

(ಕೆ.ಪಿ.ಪ್ರೋಫೆಸಂಪ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ , ಪ್ರದೀಪ ಕಂಡೆಗೆ)

ಪರಿಹಿ

ವರೋಪ್ಪೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ

ಪುಟ

೧. ಒಂಟೆ ಹುಳು	....೮
೨. ವರೋಪ್ಪೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ	....೯
೩. ಭಾವಲಿ	....೧೦
೪. ಭಾವಲಿಗಳ ಅಡೀಂದ್ರಿಯ ವಿಶ್ವಾಯ	....೧೧
೫. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಭಾವಲಿ	....೧೨
೬. ಕೀಟ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು	....೧೪
೭. ನುಂಗಳಾರದ ತುತ್ತು	....೧೪
೮. ಸಪರ್ದ್ಯಾಷ್ಟೆ	....೧೦
೯. ಚೀಂಕೆ ಮೇಸ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್	....೧೫
೧೦. ಹೊವು ಮೀನಿನ ಪ್ರಚಂಡ ಯಾನ	....೧೭
೧೧. ಅಕ್ಕಣ್ಣ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ	....೧೮
೧೨. ಒಂದು ರುರಿಯ ಜಡಿನಲ್ಲಿ	....೧೯
೧೩. ಹಲ್ಲಿಯ ಷ್ರುತಿ ಬಾಲದ್ವಲ್ಲಿ	....೨೨
೧೪. ಮಲಬಾರ್ ಟೋರ್ಚನ್	....೨೪
೧೫. ನಾವು ಕೊಂಡ ಹಕ್ಕಿ	....೨೫
೧೬. ಒಡಲನೂಲಿನಿಂದ	....೨೭
೧೭. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೆಚ್ಚೆ ಮೂಡಿದ ಹಾದಿ	....೨೯

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗೆಳೆಯ ಲಂಕೇಶ್ವರಿಗೆ -

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮುಂದಾದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ -

ಟ್ಯೂಪ್ ಸಟ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜೇಶ್ವರಿಗೆ -

ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶಚಂದ್ರ ದತ್ತರಿಗೆ -

ಅರ್ಥಣ

ಈ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮೂಲ ಪ್ರರಣೆಗಳಾದ
ಕುಮಾರಿ ಸುಸ್ವಿತ , ಮತ್ತು ಕಾಶಾನ್ಯೆಯರಿಗೆ -

ಒಂಟೆ ಹುಟು

ಅವತ್ತು ಬಿಸಿಲಿನ ಧಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿತ್ತು. ಗಾಳಿ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮರದ ಒಂದು ಎಲೆಯೂ ಅಲುಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರಗಳ ಕೆಳಗ್ಗೆಲ್ಲ ಕರ್ಕರೆಗೆ ಕತ್ತಲಿನಂತೆ ನೆರಬು ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಜಡವಾದಂತೆನ್ನಿಸಿ ಬೋರ್ಡ ಆಯ್ತು. ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಮರದ ನೆರಳೊಂದರ ಅಡಿ ಪುಳಿತೆ. ಈ ಕಾಡು ಎಮ್ಮೆ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಹೀಗೇ ಬೋರ್ಡ ಹೊದೆದುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ನೋಡೇ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಪುಳಿತೆ. ಕಾಡು ಅಧ್ಯತ ರಮ್ಮೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ತಲೆಜರಟೆ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಸದ್ಯಕ್ಕಂತೂ ಕಾಡಿಗೂ ಮರುಭೂಮಿಗೂ ನನಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ನನ್ನ ಕಾಲಕೆಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಾವುರಾಣಿ ಎದ್ದು ಜರಜರ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತ ತರಗೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಹಾವುರಾಣಿ ಸರಿದು ತರಗೆಲೆಗಳಿಡಿ ಎಲ್ಲೋ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಗಮನಿಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ತರಗೆಲೆಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಪುಳಿತಿದ್ದೆ.

ತರಗೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಎಲೆ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೇರೆಯಿತು. ಅಮ್ಮೆ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಇದೊಂದೇ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯ್ತು. ಎಲೆ ಬೆಳೆಯತ್ತಲೇ ಒಮ್ಮೆಷ್ಟೆ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆ ಸುರುಳಿ. ಬೇಕೆಂದೇ ಬಲವಾಗಿ ಬೀಡಿ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ಎಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತೆ ಮದಚಿ ವೋಟ್ಟಣ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿದೆ. ಎಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಸುರುಳಿ ಒಣಿದ್ದರೂ ಒಳಗ್ಗೆಲ್ಲಾ ಹಸಿಯಾಗೇ ಇತ್ತು. ಒಳಗೆ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ನೋಡೋಣಾವೆಂದು ಜೋಪಾನವಾಗೇ ಬಿಚ್ಚಿದೆ. ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಎಲೆಯ ಗಂಟು ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಇಡೀ ಎಲೆಯಾಯ್ತು. ನಾನು ಪುಳಿತಿದ್ದ ಅಬ್ಜಲು ಮರದ ಎಲೆಯೇ ಅದು. ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಹಾಗೇ ಯಾರೋ ಬೋರಾಗಿ ಈ ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಪುಳಿತಿದ್ದವರು ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಎಲೆ ಸುತ್ತಿ ಬೀಡಮಾಡಿ ಎಸೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉಹಿಸಿದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಖಾಲಿ

೨೯ ಏರೋಪ್ರೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

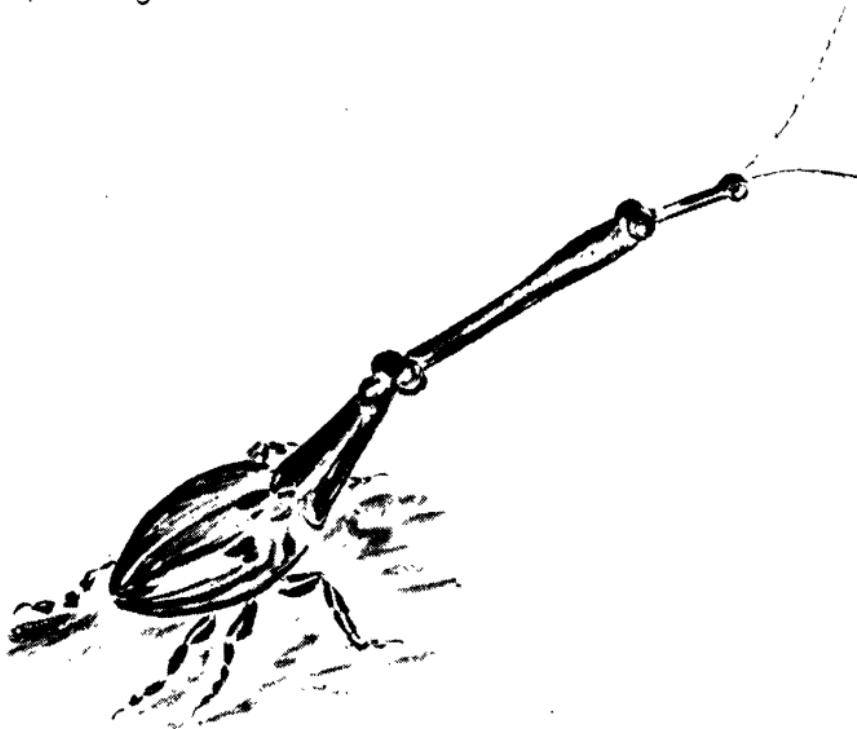
ಎಲೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದು ಮುದುರಿ ಎಸೆದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ! ಇನ್ನೇರದು ಬೀಡಾಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ! ಸರಿ ಅವುಗಳೊಳಗಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯ ನೋಡೋಣಿಂದು ಬಿಚ್ಚಿದರೆ ಅವು ಖಾಲಿ! ಸರಿ ಇದು ಯಾವನೋ ಹುಟ್ಟು ಸೋಮೆಮಾರಿಯ ಕೆಲಸವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅವನ್ನೂ ಎಸೆದೆ.

ಆದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ತಿತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬೀಡಾಗಳು ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ನರಮನುಷ್ಯರ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿಯೋ ಹುಳುವೋ ಈ ತರ ಎಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೀಡ ಕಟ್ಟಿ ವಿಸಾಕುವುದನ್ನೇ ಉದ್ದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಿತಾಬತ್ತಿ ನಡೆಸಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಕೀಟಗಳೇ ಆಗಲಿ ಚೋರಾದಾಗ ಎಲೆ ಕುಯ್ಯ ಬೀಡ ಕಟ್ಟಿ ವಿಸಾಕುತ್ತವೆಂದು ನಾನಂತರ ಎಲ್ಲೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೋ ಜೀವಿ ಏನೋಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಉದ್ದೀಶದಿಂದಲೇ ಈ ಘ್ರವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಏನಿರಬಹುದು? ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅಭ್ಯಾಸುರದ ಪ್ರತಿ ಎಲೆ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಸೋಮಾರಿ ಹುಳುವೋ ಕೀಟವೋ ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡೇ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲಿ ಅಥವಾ ಹಾರಿಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಇಡೀ ಮರದ ಪ್ರತಿ ಕೊಂಬೆಯನ್ನೂ ಚೇನಾಗಿ ಗಿಲಗಿಚ್ಚಿಯಂತೆ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದೆ. ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲೋ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಬೀಡಾಗಳು ಉದುರಿದವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಜೀವಿಯ ಸುಳಿವೂ ಕಾಣಲ್ಲಿ. ಎಮ್ಮೆ ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಏನೂ ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೇ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮನಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಚೋರಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊಣಗ್ತಾ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತವನಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಮಹಾ ರಹಸ್ಯತಮ ಒಗಟು ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಮ್ಮೆ ಬೀಡಾಗಳನ್ನು ಹೆರ್ಡಿಕಿ ಜೀಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗೇಡಿಯ ಬೆಳವಾಡಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀಮಾನಿಸಿದೆ.

ಬೆಳವಾಡಿ ಚೋತೆ ಹಲವು ಬೀಡಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸು ತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಒಂದು ಬೀಡಾದ ಬಳಗೆ ಒಂದು ಕೂದಲಿನಮ್ಮೆ ಸಣ್ಣ ಹುಳು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹುಳು ಎಮ್ಮೆ ಸಣ್ಣದಿತ್ತಂದರೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಅದು ಆ ಎಲೆಯನ್ನು ಬೀಡಾಕಟ್ಟಿ ಬಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೋ ಕೀಟ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಬೀಡ ಕಟ್ಟಿ ವಿಸಾಕುತ್ತಿದೆ! ಹಸಿ ಎಲೆ ಬಾಡುವ ಶಾಖಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಮರಿ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಎಲೆ ತಿಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲವೇ?

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಎಲೆಗಳೊಳಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲೋ ಇದೇ

ಇರಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕ ಮೊಟ್ಟೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ! ಕೆಲವು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿನ ಅಡಿ ಇಟ್ಟು ನೋಡಿದೆವು. ಎಲೆಯ ಮಡಿಕೆಯ ತುಟ್ಟತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೇ ಹಳದಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಪ್ರತಿ ಬೀಡಾದೊಳಗೂ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇದು ಯಾವುದೋ ಹುಳದ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಕೆಲಸವೇ ಎಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿ ಅಥ ಸಮಾಧಾನ. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವುದರ ಕೆಲಸ ?

ನಾನು ಬೆಳವಾಡಿ ಮರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೋದೆವು. ನಾವು ಹೋದಾಗ ಇನ್ನಮ್ಮೆ ಹೊಚ್ಚು ಹೋಸ ಬೀಡಾಗಳು ಬಿಡ್ಡಿದ್ದು ಕಂಡಿತಾದರೂ ಅದು ಯಾವ ಹುಳದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಸುಳಿಹೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಎಮ್ಮೆ ಹೊತ್ತು ಕಾದರೂ ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹುಳವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಯಾವ ಹುಳವೆಂದು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಆ ಬೀಡಾಗಳನ್ನು ಆ ಮರದ ಒಂದಮ್ಮೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಒಯ್ದು ಬೀಡಾದೊಳಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಹುಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಸಿ ಆ

೭ । ಏರೋಪ್ಲೈನ್ ಹಿಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಹುಳು ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹುಳುವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀಮಾನಿಸಿದೆವು. ಈ ಕೆಲಸ ಪಾರ್ವತಿಯವರದಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಬೀಡಾಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದೆವು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ಪ್ರತಿ ಬೀಡಾದಿಂದಲೂ ಕೆಂಪು ರೆಕ್ಕೆಯ ವಿಚಿತ್ರ ಕೃತಿಗೆಯ ಬಂಟೆಯಾಕಾರದ ಮಿಡತೆಗಳು ಈಚೆಗೆ ಬಂದವು. ಪಾರ್ವತಿ ಅವು ಈಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಕರೆದು ತೋರಿಸಿದರು. ಹುಳುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಂಟೆ ಕೃತಿಗೆಯನ್ನು ಆಚೀಚೆ ಜಾಹುತ್ವಾ ಹೊರಗೆ ಹಾರಲು ದಾರಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಮೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಡುಕ್ಕುದ್ದವು.

ಒಡು ಹುಳದ ಘ್ರಂಗ್ಯಾಚಿತ್ತದಂತೆ ಕಾಣುವ ಈ ಬಂಟೆ ಹುಳು ಒಡು ಹುಳಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ, ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ವಾಗೆ ಸಿಗುವ ಬೀಳಿ ಹುಳಗಳನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲ ಅನೇಕಬಾರಿ ನೋಡಿರ ಬಹುದು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಡು ಹುಳಗಳ ಲಾರ್ವ ಮರಿಗಳು. ಅವು ಮಣಿನೊಳಗೆ ಗೊಬ್ಬರದೊಳಗೆ ಬೆಳೆದು ಜೋಶಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅನಂತರ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಾರ್ವ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಒಡು ಹುಳುಗಳಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಗರಟದ ಚಿಪ್ಪಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಇದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಹೊರಕವಚದ ದೇಸೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಒಡು ಹುಳುಗಳಿಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹುಳುಗಳು ಖಿಜವಾದ ಹಾರುವ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಚಿಪ್ಪಿನ ರೆಕ್ಕೆಗೊಳಿಗೆ ಡಬ್ಬಿ ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾರುವಾಗ ಈ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮೇಲೀತ್ತಿ ಒಳಗಿರುವ ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾರುವ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಏರೋಪ್ಲೈನ್ ಪ್ರೋಪೆಲ್ಲರ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಂಕರಿಸ್ತತ್ವವೇ. ಆ ಬಂಟೆ ಹುಳದ ವಿಸ್ತಾರ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಮಿಕ್ಕರುವ ನನ್ನ ಇಡೀ ಬೀವಮಾನ ಮುದುಪಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲದು. ಅಮ್ಮೊಂದು ಇವೆ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎಸೆದಿದ್ದ ಆಸಾಮಿ ಈ ಬಂಟೆ ಹುಳವೇ ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ನಮಗೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದಮ್ಮು ಸಮಾಧಾನವಾಯ್ತು.

ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೋ ಸರಿ. ಅದರೂ ಕೆಲವು ಸಂಶಯಗಳು ನಮ್ಮ ಅಂತೆಕರಣವನ್ನು ಕುಟುಂಬತ್ವದಿಂದವು. ಬೆರಳುಗಳಾಗಲಿ ಕೃಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮದಚಿ ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ. ನಡೆಯವುದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತುವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಬರದ ಹಾಗಿರುವ ಮುಳ್ಳಿನ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಎಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ. ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಎಲೆಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮೊಟ್ಟೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಯೋಚಿಸಿದಮ್ಮೊ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಟಿಲವಾಗಿ ಕಾಣತೋಡಿತ್ತು. ಈ ಮುಖಗಳು ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನೋಡೇಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಟಾರ್ಕ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರೆ ಸಹ ಪರೆ ಕಾದೆವು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಇದು ಬಗೆಹರಿದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆ ಈ ಮುಖಗಳು ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನೋಡಿದ ಬೆಳವಾಡಿ ಯಾರ ಕ್ಯಾಲೋ ಶೂಡಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದರು. ನಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಕುಲಿತು ಈ ಮುಖಗಳು ಬೀಡ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು.

ಮೊದಲು ಮುಖ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಎಲೆ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತಾಡಿ ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸರಿ ಇದೆಯೇ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಿನ ಬಳಿ ಎಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ದಿಂದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಗಿಡದಿಂದ ಬದಗ್ತಿದ್ದ ಸಸ್ಯರಕ್ತ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮುಖ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗಿಗೆ ಎಲೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬಾಡುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟೆಯಂತೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿ ಎಲೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಡಚಲು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಾಡಿ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಎಲೆಯನ್ನು ದಿಂಡಿನ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಿಂದಲೂ ಮಡಿಚುತ್ತವೆ. ತುದಿಯಿಂದ ಎರಡು ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಆ ಸುರುಳಿಯೋಳಗೆ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ರಂಧ್ರ ಕೊರೆದು ಅದರೋಳಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲಿಂದ ಬೀಡ ಮಾಡಲು ಬಂಟೆ ಮುಖಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಸಂಕೆಂದುಗಳು. ಎಲೆಯನ್ನು ಸರಸರ ಬೀಡಿ ಸುತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಿ ಎಲೆ ವಾಪಾಸು ಬಿಚಿಕೊಳ್ಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಡಚಿ ಸುರುಳಿಯೋಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಗಿಡದ ಮೇಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇಮ ಎಂದೋ ಏನೋ ಬೀಡ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲೆಯ ದಿಂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೀಡವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಉದುರಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಇದೇನೂ ಯಾರೂ ಕಂಡಿಲ್ಲದ ಪವಾಡವೇನಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕೀಟ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಸ್ತಕ ಯಾಡುಕಿದ್ದರೆ ಈ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲ ಸಿಗ್ನತಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯಾತಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನನ್ನ ಧೂರಿ, ಹಕ್ಕಿ, ಕಾಡಿನ ಮೇಲಿನ ಲೇಖನ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿ ನಾವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡುವವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೂ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇಯದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಲು ಎಲ್ಲಿಗಾಗಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲೇ ಅತಿತ್ತ ಕಣ್ಣಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಇಂಥವು ನೂರಾರು ಪವಾಡಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ

ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಹಾಳ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ದುಡ್ಡ ಸಿಗುತ್ತದಂತೆ ಗೊತ್ತೆ? ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲ. ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹಪಾರಿ ರಾಮನ ಪಾರದ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ನಡುವಿಂದ ಅದರ ರೆಕ್ಕೆ ಬಂದು ನುಸುಳಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡಾಗ ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಮ ಹೌಹಾರಿ ಅದನ್ನೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತು ಎನ್ನುವಂತೆ ತಗೋಂಡು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹಾಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಅದೇನೊಂದು ತೋರಿಸೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುಳು ಅವಕಾಶ

ಕೊಡದೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ನಡುವೆ ಅದನ್ನು ಭದ್ರ ಮಾಡಿದ. ಈ ಚಿಟ್ಟೀಯ ರೆಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಚಿಟ್ಟೀಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂತೇನೂ ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಯ ಹಾಗೆ ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಪಾರದಶಕವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ಮೇಲೆ, ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವಂತೆ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗೀರುಗಳಿದ್ದವು. ಅದರೂ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ರಾಮನ ಪ್ರಕಾರ ದುಡ್ಡ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅಲಕ್ಕಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ. ಅದರ ರೆಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ

ರಾಮ "ಅದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಬಹಳ ಅವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಇದ್ದವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ರಾಮನ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಆವರೆಗೂ ಗಮನಿಸದಿದ್ದ ಎರೋಪ್ಲೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಬಿತ್ತು. ಇವುಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನೋಡಿದ್ದೇವಾದರೂ ಅವು ಮಿಕ್ಕ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಂತೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತಾ ಹೂವಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹಾರುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ಮಥುಪಾನ ಮಾಡಲು ಹೂಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂರುವುದನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಕುಳಿತಾಗ ಹಿಡಿಯೋಣವೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಹಾರುವ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಮ್ಮೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರೂ ವಿಮಾನದ ಆಕಾರದ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಬಡಿಯದೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದು ನಮಗೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ನೋವು ಬರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಂಪು ಹಳದಿ ಬಣಿದ ಮೈಯ್ಯ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದುಡ್ಡಿನ ಅಸೆಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತುಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತುಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಂದೂ ಕೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಈ ದುರ್ಭ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೀರಾ ಅಮೂಲ್ಯ ಎಂದು ರಾಮ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಂದೇ ತೋರಿತು.

ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕೊಂಡ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೋಟ ಇತ್ತು. ಕುಳ್ಳಿಮ್ಮೆ ಎನ್ನುವ ಬಡವಿಯೋಬ್ಬಳು ಅದರ ಬಡತೆ. ತರಕಾರಿ ಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಒಯ್ಯಾ ಮಾರಿ ಆಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ತೋಟದ ಬೇಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಒಂದು ಭೂತಾಕಾರದ ಅತ್ಯಿಮರ ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಂಜಾರದ ಹಣ್ಣು ಹೋಲುವ ಅತಿ ಹಣ್ಣು ಅದರಲ್ಲಿ ರಾತಿ ರಾತಿ ಹಿಡಿಯತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಣ್ಣಿನೊಳಗೂ ಮುಳುಗಳು, ಸೂರ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನಾವ್ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಏನಾದರೂ ತಂಟೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಒಮ್ಮೆ ಅದು ಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಾಗ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎರೋಪ್ಲೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಆದರ ಅಡಿ ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಹಾರಾಡುತ್ತೇವೆ! ಅವುಗಳ ಮಿಂಚುವ ಪಾರದರ್ಶಕ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಳಾಡುವ ನೋಟಗಳ ಹಾಗೆ ಕಂಡವು. ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಅತಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೇಕೆ ಹಾರಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಕೃಷಣ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ಆದಮ್ಮ ಬೇಗ ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ರೆಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲದಲ್ಲಿ ಮರದ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಗುಂಪಿನತ್ತ ಬೀಸಾಡಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಗಲಭೆಯಿಂದ ಒಂದಿಮ್ಮೆ ವಿಚಲಿತವಾಗದ ಎರೋಪ್ಲೈನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗಂತ ನಾಲ್ಕಾರು ಗೇಣ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಾರಾಟ

ಮುಂದುವರಿಸಿದವು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಸಂಜೀ ಸತತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೂ ಯಾವ ಫಲವೂ ಕಾಣಲ್ಪಿ. ಬದಲು ಕುಳ್ಳಮ್ಮನೇ ದೊಣಿ ತಗೋಂಡು ಕಿರುಚುತ್ತಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಡಿಸಿದಳು. ಅವಳ ತೋಟದೊಳಗಿದ್ದ ಬಂದರು ಸೀಬೇಕಾಯಿ ಮರಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೊಂಚಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವಳ ಮುಂಜಾಗ್ರಾತಾ ಕ್ರಮ ತಗೋಂಡಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಹೂವಿನ ಮೇಲೂ ಕಾರದ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ನಿಪ್ಪಾರಣವಾಗಿ ಅತಿಮರದ ಕೆಳಗೆ ಯಾಕೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಡುತ್ತ, ತಲೆ ಕೆದರಿಕೊಂಡು ತಾಟಿಯ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕುಳ್ಳಮ್ಮನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಣಿಸಿ ಕಿಚಾಯಿಸಿ ಅವಳ ಕ್ಯಾಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕಾಲುಕ್ಕಿತ್ತೆವು.

ಆಮೇಲೆ ಎಮ್ಮೋ ದಿನಗಳನಂತರ ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೆಡುರು ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಕೋಳಿಗಳು ಎಂಥಿದಕ್ಕೂ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಾಡುತ್ತ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಅವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅತ್ಯಿ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು, ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಕುತೊಡಲದಿಂದ ಏನನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಇವೆಲ್ಲ ದೊಂಬಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕೋಳಿ ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳೆಲ್ಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಜಗಳ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ಒಡಿಹೋದವು. ಅವು ನಿಂತಿದ್ದ ಕಡೆ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ತೂತೊಂದರಿಂದ ಗೆದ್ದಲುಗಳೂ ಮಳೆ ಹುಳುಗಳೂ ಬುಳುಬುಳು ಬುಂಬಾನುಬುಂಬಿವಾಗಿ ಹೊರನುಗ್ಗಾಡಿದ್ದವು. ಅವು ಹಾರಿದ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುವ ತ್ರಾಸದಾಯಕ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಲದ ಬಳಿಯೇ ಫೇರಾಯಿಸಿ ಅವು ಹೊರ ನುಗ್ಗಿದಂತೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದು ಗುಳುಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಾಟ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದವು.

ಹಾಗಾದರೆ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸ ? ಬಿಲದ ಬಳಿ ನಿಂತು ಆಕಾಶವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳು ಒಡಿಹೋದುದರಿಂದ ಮಳೆ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ನಿರಾಂತರವಾಗಿತ್ತು. ನೂರಾರು ಹುಳುಗಳು ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿದವು. ಹಾರಿದ ಮಳೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಜೆಟ್ ವಿಮಾನದ ರೀತಿ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲೇ ಟಪ್ಪನೆ ಹಿಡಿದು ತಿಂದು ಏನನ್ನೋ ಕೆಳಗೆಸೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸುವುದೇನನ್ನು ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಮಳೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಮ್ಯಾದುವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಭಾಗವನ್ನು ತಿಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಸಮೀತ ರುಂಡವನ್ನು

ಕೆಳಗೆ ಎಸೆಯತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾರುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೂವಿನ ಮಕರಂದ ಹೀರುವ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನಾವು ಈ ಮಾಂಸಹಾರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕ್ಕಿರಾದೆವು. ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿದ್ದ ಮಳೆ ಹುಳುಗಳು ಇನ್ನೂ ಜಿವಂತವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ತಮ್ಮ ದುರ್ಬಲ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಬಡಿಯತ್ತಾ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಯಾದ್ದ ವಿಮಾನದಂತೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬಂದು ಅವ್ಯಾಳಿಸಿ ಹಿಡಿಯತ್ತಿದ್ದ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಲಾಘವವನ್ನು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ವಿಚ್ಛಿನ್ನಿಸಿದೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮಾಂಸಹಾರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಅತಿಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊರಹಾರುವ ನುಸಿ ಸೋಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನಲು ಇವು ಅತಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹಾರಾಮತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ಆಗ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಇದು ತಿಳಿದ ಎಪ್ಪೋ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೇರೆದಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತೆಳುನೆಯ ಪೂರೆಯಂಥ ರೆಕ್ಕೆ ಭಾಸಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇವು ತೇಲಾಡುವುದನ್ನು ನೂರಾರು ಸಾರಿ ನೋಡಿದೇನೇ ಹೊರತು, ಇವು ಎಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತವೆ? ಅವುಗಳ ಮರಿಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆ? ಏನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ? ಇವ್ಯಾವುದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಚಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಬಳಿ ಕೆರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸುಷುನೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆರೆಯ ನೀರೊಳಗಿನಿಂದ ಬಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹುಳು ಜೊಂಡು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಬಂತು. ನೋಡಲು ರೆಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡ ನೋಣದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಯಾವುದೋ ಸೀರೊಳಗೆ ಬಿಡಿದ್ದ ಹುಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿದೆ. ಕೊಂಚ ದೂರ ಹತ್ತಿದ ಹುಳು ಜೊಂಡಿನ ಎಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿತು. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ತರುವಾಯ ಅದರ ಬೆಸ್ಸಿನ ಭಾಗದ ಚರ್ಮ ಪಟ್ಟನೆ ಸೀಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹುಳು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಲೆಹಾಕಿತು. ಹುಳದೊಳಗಿಂದ ಹುಳು ಬರುವ ಈ ಭಯಜನಕ ಧೃತ್ಯ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚಯವಾಯ್ತು. ಇಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡಹುಳು ಹೇಗೆ ಆ ಹುಳುವಿನೊಳಗಿತ್ತು ಚಕ್ಕಿಟನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಹುಳುವಿನ ಬೆನ್ನು ಸೀಳಿ ಹೊರಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿದ ಹುಳು ತೆವಳ್ಳುತ್ತಾ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣದ ಇಲ್ಲಾ ವಾತಾಪಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಕತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ವಾತಾಪಿ ಉಟ ಮಾಡಿದ ಮುಹಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೀಗೇ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದನೋ ಎನೋ! ಹೊರಗೆ ತಲೆಹಾಕಿದ ಹುಳು ಮುರುಟಿ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ರಬ್ಬಿರ್ ಮೈಯನ್ನು ಹೊರಗೆಹೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳೇ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು. ಮುದ್ದೆ

ಮಾಡಿದ ಕಾಗದದ ಹಾಗೆ ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ಮುಳು ಕೊಡೆ ಬಿಂಬಿದಂತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಮೃಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಕಾರಕೊಡುತ್ತಾ ಅದೊಂದು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಆಕಾರ ತಳೆಯತ್ತಾ ಬಂತು. ಬಂದಕ್ಕೂಂದು ಅಂಟಿ ಮುರುಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಂಬಿ ಅದು ಗಾಳಿಗೆ ಹರಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಕತ್ತಲಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹಾರಿಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೆಯದಿನ ನೋಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಹತ್ತಿ ಬಂದು ಜೊಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂತಿದ್ದ ಮುಳು ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅದರ ಬೆಸ್ಸಿನ ಬಳಿಯ ಸೀಳನಿಂದ ನೋಡಿರೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಖಾಲಿ ಟೊಷ್ಟು! ಈ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿದನಂತರವೇ ನಾನು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಸ್ತರ ತಿರುವಿಹಾಕಿದೆ.

ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾದು ಒಣ್ಣಿದ ನೂರಾದು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವ್ಯು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಸಚಿತ್ವವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಲಾವ್ ಮರಿಗಳು ಹೊರಬಂದು ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೇಕೆದರೆ ಏರೋಪ್‌ನ ಚಿಟ್ಟೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಮರಿಗಳು ನೀರಿನೊಳಗೆ ಶ್ರಮಿಕಿಟಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೇಕೆಯುತ್ತದೆ. ನೀರಿನೊಳಗಿನ ಆಘ್ಯಾಜನಕ ಉಸಿರಾಡಲು ಆಗ ಅವಕ್ಕೆ ಮೀನುಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಗಿಲ್ ಅಥವಾ ಕಿವುರುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಮರಿಗಳು ನೀರೊಳಗಡೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವರ್ಯಂತ ಬೇಕೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಮರಿ ಪ್ರೈಥಾವಸ್ಥಗೆ ಬಂದಾಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕೆದಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಜೊಂಡನ್ನೇರ್ಲು ಗಿಡವನ್ನೇರ್ಲು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈ ಮರಿಗಳು ಕೋಶಾವಸ್ಥಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಏರೋಪ್‌ನ ಚಿಟ್ಟೆಮರಿ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಒಳಗೆ ಆಗಲೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಹುದುಗಿ ಕುಳಿತುವ ಚಿಟ್ಟೆ ಮರಿಯ ಬೆನ್ನು ಮೇಲಿನ ಚರ್ಮ ಬಡೆದು ಅದರೊಳಗಿಂದ ತೆವಳಿ ಹೊರಬಂದು ಹಾರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬೇಕೆಯುವ ಮರಿ ಚಿಟ್ಟೆಯಾದನಂತರ ಜೀವಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ಬಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಷ್ಟೇ. ಏರೋಪ್‌ನ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹಾರುತ್ತಲೇ ತಮ್ಮ ಬಾಲದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೆ ಕುಟುಂಬವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅದು ನೀರೊಳಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಲು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಚಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೆ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದರ ಜೀವನಶೈಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಝೂಣ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಬಾವಲೀ

ಮೈಸೂರಿನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಂದ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡ ಇತ್ತು. ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಿಂತಿದ್ದ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಮಹಲನ್ನು ಅರಮನೆ ಕುದುರೆ ಲಾಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಇದ್ದ ಜಾಗ ಯಾವುದು ಎಂದೂ ನನಗೆ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹಾಲು ಕೋಟೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಎದರು ಒಂದು ಮಂಜಟ್ಟೆ ಮರ ಇತ್ತು. ಗುಲಗಂಜಿಯಂತೆಯೇ ಕೆಂಪಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮಂಜಟ್ಟೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆಯಲು ನಾವು ಆಗಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವು. ದೇವ್ಯದ ಮನೆಯಂತೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನೀರವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ನಮಗೆ ಕೊಂಚ ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಇತ್ತು. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಬಳಿ ಕುದುರೆಗಳಾಗಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಲಿ ಸುಳಿದಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಎಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ದೊಡ್ಡ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆಯದೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಾಗಿ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವು.

ಬಮ್ಮೆ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಕೊಂಚ ಧ್ಯೇಯ ತಗೊಂಡು ಅದರ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿದ. ಬಳಗೆ ಜಿಲಕಗಳೆಲ್ಲ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿದು ತುಂಡಾಗಿದೆವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ದಫಾರನೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಬಳಗಿನ ನಸುಗತ್ತಲು ಕಂಡಿತು. ಆ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಪುನಃ ನಾವೆಮ್ಮೆ ಮುಚ್ಚಲು ಯಶ್ವಿಸಿದರೂ ಅದು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಳಗೆ ಇಣಕಿದ ನಾವು ಅದು ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಕೋಟೆಯಂತೆ ಕಂಡದ್ದರಿಂದ ಬಳಗೆ ಏನೇನಿದೆಯೋ ನೋಡೋಣಂದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಇಳಿದೆವು. ಮನುಷ್ಯ ಸುಳಿದಾಡದೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಧಾಲು ಜೇಡರಬಲೆ ಮುಂತಾದವು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿದ್ದವು. ಬಳಗಿಳಿದ ನಮಗೆ ಅದರ ನಸುಗತ್ತಲಿನ ನೀರವತೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಚ ದಿಗಿಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಅದರೂ ಅರಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡವಾದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಏನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕುತೂಹಲ. ನಾನು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೇಲೆ ಸೂರಿನಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದೆ! ತಲೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಸಾಲು ಮುಖಗಳು ಗುಂಡನೆಯ ದುರುಗಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಈ ಮುಖಗಳಿಂದ ನಾನು ಬೆಚ್ಚಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಳಿದದ್ದು

ಒಂದೇ ಒಂದು. "ಪಿಶಾಚಿಗಳು!". "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿವೆ ಕಣೊಳೀ!" ಎಂದು ತಮ್ಮನ ಕಡೆ ಕೂಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಸುಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬಿಪಟಪ ಸದ್ಯಾಯ್ತು. ತಡಮಾಡಿದರೆ ಅಪಾಯ ಎಂದು ಒಂದೇ ಉಸುರಿಗೆ ಕಿಟಕಿ ಹಾರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹೀಂದಿರುಗದೆ ಮನೆಕಡೆಗೆ ಒಡಿದೆವು. ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೋಡಿರಲ್ಲಿ. ನಾನು ಕೂಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಒಡಿಬಂದಿದ್ದ. ಪಿಶಾಚಿ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಹೇಗಿತ್ತು? ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಕತೆ ಪ್ರಸಕಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದ ಒಡಿದ್ದ ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಚಹರೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಥೋಂಗಿ ಹೊಡದೆ. ಆಮೇಲಿಂದ ನಾವು ಆ ಲಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಸುಳಿಯುವುದನ್ನೇ ತೃಜಿಸಿದೆವು.

ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೇತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮೆಡಗೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿದ ಮುಖಗಳು ಬಾವಲಿಗಳೇ. ಅವರೊಂದು ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಿರದ ನನಗೆ ಅವೇ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿರಬಹುದೆನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಬಾವಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜುಗುವ್ಯೆಯೇ ಇರುತ್ತೇ. ಅವುಗಳ ಕ್ರಿತ್ಯಮುಖದಂಥ ಮುಖ. ಪುಕ್ಕಗಳಿಲ್ಲದ ಕರಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳು, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೇತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇವೆಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ತೋಟ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿಯ ಉಚ್ಚಿಷ್ಟಗಳು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಬಹುಶಃ ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಗೊತ್ತು ಕಾರಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ರಾತ್ರಿ ವಿಸರ್ವನೆ ಇದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅದರೆ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ರಕ್ತದ ತೊಟ್ಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ಯಾವುಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಣಿಯ ಕರುಳು ಕಾರಲುಗಳೂ ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದವು. ಗೊತ್ತು ಕಾರುವ ಹಕ್ಕಿಯಾದರೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಈನಗೆ ಅರ್ಥ ಮರ್ಥ ತಿಂದ ಇಲಿಗಳು ಹಕ್ಕಿಮರಿಗಳ ಕಾಲು ಪುಕ್ಕ ಇತ್ತಾದಿಗಳೂ ಬೀಳತೋಡಿದವು!

ಮನೆಯೆಂರು ಹೇರಲು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಾವಲಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವಾದರೂ ಅವು ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುತ್ತವೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸರಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಟಾಚ್‌ಹಾಕಿದಾಗ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾವಲಿಗಳು ನೇತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತು. ನನ್ನ ದೀಪದ ಬೆಳಕನ್ನು ನೋಡಿ ಅವೆಲ್ಲ ಹಾರಿದವು. ಒಂದು ಆಗತಾನೆ ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದ ಅರೇಜೀವವಾಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿ ಮರಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆಹಾಕಿ ಹಾರಿ ಹೋಯ್ಯಿ. ರಸ್ತೆ ದೀಪದ ಬಳಿ ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟೆ ಹಿಡಿಯಲು ಬಾವಲಿಗಳು ಹಾರಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅದರೆ ಇವು ಇಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುವ ವೂರಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಟೀಗಾರರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಅವತ್ತೇ. ವರಾಂಡ ಗಲ್ಲಿಯು ಮಾಡುವ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಒಮ್ಮೆ ದೋಟಿಗೆ ವ್ಯೋರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೀಸಾಡಿ ಒಂದನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಿದೆ. ತಮಾಷೆ ಎಂದರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ನೆಲದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಹಿಂಗಾಲುಗಳೂ ರೆಕ್ಕೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ನಿಂತು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೆಕ್ಕೆ ಆಡಿಸಿದರೆ ರಪ್ಪರಪ ಚಪ್ಪಾಡೆ ತಟ್ಟಿದಂತೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬವೇ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬಾವಲಿ ಹಾರುವುದು ಹೇಗೆ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಅದನ್ನು ಚಚ್ಚಿಹಾಕದೆ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಅದು ಹುಳುವಿನ ಹಾಗೆ ತೆವಳುತ್ತಾ ಕೊಂಜ ದೂರ ಹರಿದು ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡ ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾರಿಹೋಯ್ಯಿ.

ಬಾವಲಿಗಳು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಎನ್ನ ವುದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನು ಇಲ್ಲ. ಇವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಧಾಳಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಘಲಾಹಾರಿಗಳೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವು ಮೂಲತಃ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದಕ್ಕಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ವ್ಯಾಂಪೇರ್ ಬಾವಲಿಗೆ ಸಚೀವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಿಸಿರಕ್ತವೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರ. ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ

ಮನುಷ್ಯರೂ ಮಲಗಿರುವಾಗ ಸದ್ಗುಲಿದೇ ಬಂದು ಕೊಂಚವೂ ನೋವಾಗದಂತೆ ಕೃತಿಗೆಯ ಬಳಿ ಕಚ್ಚಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ರಕ್ತ ಕುಡಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಗಾಯದ ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಬಂದು ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಇದು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಇವು ರಕ್ತ ಕುಡಿದು ಹಾರಿಹೋದ ಅನಂತರ ಎಹ್ಮೋಹೋತ್ತಿನವರೆಗೂ ರಕ್ತ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಸೋರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಿದ್ದೆ ಮುಗಿಸಿ ಏಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಲಗಿದ್ದವ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದಿಯತ್ತಾನೆ. ಸಣ್ಣ ನವ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರಕ್ತ ಕುಡಿಯುವ ಬಾವಲಿಗಳೆಲ್ಲ ! ಈ ವ್ಯಾಂಪ್ಯೇರಾ ಬಾವಲಿಗಳೆಂದ ಹೊಮ್ಯುವ ಶ್ರವಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವು ಕೊಡಲೇ ಎಚ್ಚರವಾಗುವುದರಿಂದ ವ್ಯಾಂಪ್ಯೇರಾಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಕಿಣ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಂಪ್ಯೇರಾಗಳ ಪಿಡುಗು ಇರುವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಜನ ಮಲಗುವಾಗ ನಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಾವಲಿಗಳು ಬಂದಕೊಡಲೇ ನಾಯಿಗಳು ಎಚ್ಚರಾಗಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಾವಲಿಗಳು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಬಾವಲಿಗಳು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೊಡನೆಯವ ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ತನಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರುಬೆಂಕ್ಕು, ಹಾರುವ ಅಳಿಲು, ಹಾರುವ ಇಲಿಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವ ತಲವಾರು ಹಾರುವ

೧೯ । ಏರೊಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲಿನ ಇವು ತಮ್ಮ ಹಿಂಗಾಲು ಮುಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಿರುವ ಶೋಗಲಿನ ತರೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರದವರೆಗೆ ತೇಲಬ್ಲಾವಾದರೂ ಹಾರಲಾರವು. ಎತ್ತರದ ಮರದಿಂದ ಹಾರಿ ಗೈಡರಾಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ದೂರದವರೆಗೆ ತೇಲುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹಾರಾಟ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಇವು ಮೇಲು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಲಾರವು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೆಡನಿರುವ ನಿಜಕ್ಕೂ ಹಾರಬ್ಲಾ ಸದಸ್ಯನಿಗಳಿಂದರೆ ಬಾವಲಿಯೇ ಸರಿ.

ಆದರೆ ಈ ಬಾವಲಿಗಳು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಲೆಕೆಡಿಸಿದ್ದ ತಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರ ರೂಪ ಆಕಾರಗಳಿಂದಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅತಿ ರಚನ್ಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಿಂದ. ಇದು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಪರಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ನೂರುವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸತತ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು.

ನಿನ್ನ ಮೌನೆಯವರೆಗೂ	ಬಾವಲಿಗಳು	ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ
ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಒಗಟಾಗಿತ್ತು.		

ಬಾವಲಿಗಳ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವಿಸ್ತೃತ್ಯ

ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಕ್ಷಾಂಕ್ಯೋರ್ ಬಾವಲಿ

ಬಾವಲಿಯು ಕೇವಲ ತನ್ನ ರೂಪ ವೈಚಿತ್ರ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಶ್ವವೇಸಿಸಿದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯಮಯ ಚಲನಾಂಶದಿಂದ ಅದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಲೆಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಬಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಹೊದೆ ಇಬ್ಬರು ಜೀವವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಜನ ಮೂರಖರೆಂದು ಉಗಿದರು.

ಇಟೀಲಿಯ ಪವೀಯ ಎನ್ನುವ ಉಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಾಡಿ ಇದ್ದು. ಅವನ ಹೇಸರು ಉಸೆರೋ ಸ್ವಲಾನಿ ಎಂದು. ಈತ ಧರ್ಮಗುರುವಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾ ಆಗಿದ್ದ. ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ ಇವತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನಿಂದು ಪರಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಈತ ಮೊದಲು ಬಾವಲಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ. ಪವೀಯ ಉಲಿನ ಚರ್ಚಿನ ಗೋಪುರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಇತ್ತು. ಬೆಳಗಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬಾವಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಾತ್ರಿ ಹಾರಾಟ

ಮುಗಿಸಿ ಈ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಗಂಟೆ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಸಂದುಗೊಂದುಗೊಳಗೆ ಸೇರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಪಾಡಿ ಮಹಾಶಯ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೋಪುರ ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾರಿಸುವ ಬಾವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರವ್ಯವಸ್ತು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ ಅವುಗಳ ಸಮೇತ ಕೆಳಗಿಳಿದ.

ಪಾಡಿ ತನ್ನ ಕೊಣೆಯೊಳಗೆ ತಂತಿಗಳನ್ನೂ ದಾರಗಳನ್ನೂ ಗೋಚಲು ಗೋಚಲಾಗಿ ಅಡ್ಡಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಧ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದ. ತಾನು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ತಂದ ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಆ ರೂಪಿನೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಬಿಡುವ ಮೊದಲು ಪಾಡಿ ಬಾವಲಿಗಳ ಕಣ್ಣ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿ ಮುಚ್ಚಿದ ರೆಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಕಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಬಾವಲಿಗಳು ರಪ ರಪ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ರೂಪಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹಾರಾಡತೊಡಗಿದವು. ಆದರೆ ಪಾಡಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾವಲಿಯೂ ಸ್ವಲಾನಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ತಂತಿ ಹಾಗೂ ದಾರಗಳ ಗೋಚಲಿಗೆ ಫಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣದ ಬಾವಲಿಗಳಂತೆಯೇ ಸರಾಗವಾಗಿ

ಸ್ವಲಾನಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಗೋಚಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಿದವು. ಸ್ವಲಾನಿಗೆ ತಲೆ ಬಿಸಿಯಾಯ್ತು. ಬಾವಲಿಗಳ ರಹಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಿರಂತರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ

ಈ ಕೌತುಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಚೆಂತಾಮಗ್ನಾದ ಸ್ವಲಾನಿ ಆ ಬಾವಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಒಡಿಸಿದ. ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಮೆತ್ತಿದ ಮೇಣದ ಸಮೇತ ಬಾವಲಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹಾರಿಹೋದವು. ಈ ಬಾವಲಿಗಳ ನಿಶಾಚರ ಷಟ್ಕಿತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಭಲದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮಾರನೆ ದಿನ ಬೇಳಿಗಿನಧೂವ ಸ್ವಲಾನಿ ಗಂಟೆ ಗೋಪುರ ಹತ್ತಿ ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಆತ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟುವೂ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಕಣ್ಣಗೆ ಮೆತ್ತಿದ್ದ ಮೇಣ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಸಿಗಿದು ಸ್ವಲಾನಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೂ ಭರ್ತಿ ಕ್ರಿಮಿಕೆಟಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ಹಾರಾಡುವ ಕ್ರಿಮಿ ಕೆಟಗಳನ್ನು ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡಲು ಕಣ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಸ್ವಲಾನಿ ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾದ ಯಾವುದೋ ರಹಸ್ಯಮಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಇದೆ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವು ಕಣ್ಣಗಳ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಚಲಿಸಬಲ್ಲವು, ಬೇಟೆಯಾಡಬಲ್ಲವು. ಅವಕ್ಕೆ ಕರಗಲೂ ಒಂದೆ, ರಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೆ, ಎಂದು ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಫೋಷಿಸಿದ. ಪಾದ್ರಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳೂ ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದವು. ಪಾದ್ರಿಯ ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆ ಕೇಳಲು ಬಂದ ಭೂಕಾದಿಗಳು ಪಾದ್ರಿ ಈ ನಿಶಾಚರ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸ್ತಕನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಣಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈತ ಬಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರ ತರಿಸಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಟ್ಟಲ್ರೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ರಸ್ ಜೂರ್ನೆ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಇದ್ದ. ಸ್ವಲಾನಿ ಬಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕ್ಕಿತನಾದ. ಕುತೂಹಲಗೊಂಡ ಅವನೂ ಬಾವಲಿಗಳ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ಜೂರ್ನೆ ಬಾವಲಿಗಳ ಕಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅವು ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಹಾರಾಡಿದವು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇರಲಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ತಮಾಪೆಗಾಗಿ ಜೂರ್ನೆ ಬಾವಲಿಗಳ ಕಿವಿಗೂ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು. ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಕಿವಿಗೆ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜೂರ್ನೆ ಅಪ್ರತಿಭನಾಗುವಂತೆ ಬಾವಲಿಗಳು ಕುರುಡರ ರೀತಿ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲು, ಗೋಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಥಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ತಡವರಿಸಿದವು. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ನೋಡಿದ ಜೂರ್ನೆಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ

ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಭಾವಲಿಗಳು ಕಿವಿಯ ಮುಖಾಂತರ ನೋಡುತ್ತಿವೆಯ? ದೇವರು ಇವಕ್ಕೆ ಕೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ? ಒಂದು ಇಂದಿಯದ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೊಂದು ಇಂದಿಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನ ಏನನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ತಿಮಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ? ಜನ ಏನಾದರೂ ಅನ್ನಲೀ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಜೂದ್ದೆ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಕಿವಿಗೆ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿದಾಗ ಭಾವಲಿಗಳು ದಾರಿತಪ್ಪಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಾಲಿಗೆ ಕಿವಿಯೇ ಕಣ್ಣನ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಜನ ಇಚ್ಛಿರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೂರ್ಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದ್ಯುವ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾತಿರ್ಕವಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತ ಅನವಶ್ಯಕ ತಲೆನೋವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇನು ಭಾವಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಿದರೋ, ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡರೋ ಎಂದು ಪಾಠಿಗೂ ಜೂದ್ದೆಗೂ ಉಗಿದರು.

ಜೂದ್ದೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಹಾಡಿ ಸ್ವಲಾನಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದ. ಈ ಸಾರಿ ಭಾವಲಿಯ ಕಿವಿಯೋಳಗೆ ತೂರಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾದ ತಾಮ್ರದ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲಾನಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ. ಈ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಕಿವಿಯೋಳಗೆ ಹಾಕಿ ಭಾವಲಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲಾನಿ ಕೋಣೆಯೋಳಗೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವು ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾರಾಡಿದವು. ಆದರೆ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಮೇಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವು ಯದ್ದುತದ್ದು ಹಾರಾಡಿ ಗೋಡೆಗೆ ದಾರಗಳಿಗೆ ಫಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದವು. ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ಭಾವಲಿಗಳ ಕುರುಡಾಗುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಜೂದ್ದೆಯ ತಿಮಾನಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ಪಾಠಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ.

ಜನ ತಾಡೆ ಕರ್ಣದಕೊಂಡು ಈ ಇಚ್ಛಿರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಂದ ತಿಮಾನಿಸಿದರೆ. ಪಾಠಿ ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದ್ಯುವ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾತಿರ್ಕವಾದ ತರ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಧರ್ಮ ವಿರೋಧ ಹುಬಾಟಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಭಾವಲಿಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವರು ನಿಂದಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ಯಾಂಗನೆಂದು ಹೇಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಜಾಜರ್ ಕುವೀರ್ ಎನ್ನುವ ಫೆಂಚ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಠಿಯಾ ಜೂದ್ದೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮನಃಕ್ಲೇಷದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಕುವೀರ್ ತನಿಬೆ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಜನಗಳ ಅಸಹನಗೆ ದನಿಗೂಡಿಸಿದ. ಕಿವಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಬ್ಬರನ್ನು ದೂರಿಸಿ ಭಾವಲಿಗಳ ಇಂದಿಯ ಸಂಕ್ಷ್ಯೆ ದ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸೂತ್ರ ಹೇಳಿದ.

ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಸ್ತರ ತತ್ತ್ವ ಇದೆ. ಅದು ಹಾರುವಾಗ ಎದುರಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅದರ ಮುಂದಿರುವ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲ್ಪಡು ಅದರ ರೆಕ್ಕಿಗಳ ಮೇಲಿರುವ ರೋಮಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಕಿವಿ ಕಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಗು ಬಾಯಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಿ. ನೋಡಲು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಇಮ್ಮೆ ಉತ್ತೇಂದ್ರಿಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು. ಜನಗಳಿಗೆ ಕುವೀರನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾಯಿಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಯ್ತು. ಪಾಪ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಪಾದಿ ಸ್ವಲಾನಿ ಮತ್ತು ಜಾಂಧ್ರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಂದು ಬಯ್ಸಿಕೊಂಡರು. ಕುವೀರನ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಜನ ಸುಮಾರು ನೂರ್ಯೋವತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾವಲಿಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿಶಾಚರ ಹಾರಾಟ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದವು.

ಪಾದಿ ಸ್ವಲಾನಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕುವೀರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ? ಪರೀಕ್ಷೆಸದೆ ನೂರ್ಯೋವತ್ತು ವರ್ಷ ಇದನ್ನು ನಂಬಿಕೆಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ವಿವಾದಗ್ರಸ್ತ ಬಾವಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಡೆನ್ನಾಕ್ರಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸೇವಿನ್ ಜೆಗ್ರಾಫ್ ಬಾವಲಿಗಳ ರೆಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ತರ ಸಂಪೇದಿ ನರಗಳನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾರಲು ಬಿಣ್ಣಾಗ ಸ್ತರ ಸಂಪೇದನೆ ಇಲ್ಲದ ಬಾವಲಿಗಳು ಮಿಕ್ಕ ಬಾವಲಿಗಳಂತೆಯೇ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಹಾರಾಡಿದವು. ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಯದ್ದಾತದ್ದಾ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬಾವಲಿಗಳ ಸ್ತರ ಸಂಪೇದನೆಗೂ ಹಾರಾಟಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಾವಲಿಗಳು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿವುದರಿಂದ ಎದುರಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಬರುವ ಯಾವುದೋ ಸದ್ಗುರು ಈ ಬಾವಲಿಗಳ ಕಿವಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ಸದ್ಗೂರು ನಮಗೆ ಕೇಳಲಿಲವಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬಾವಲಿಗಳೇ ಸದ್ಗೂರು ಮಾಡಿ ಅದು ಎದುರಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆ? ಎದುರಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಾವಲಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಜೆಗ್ರಾಫ್ ಬಹುಕಾಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದ.

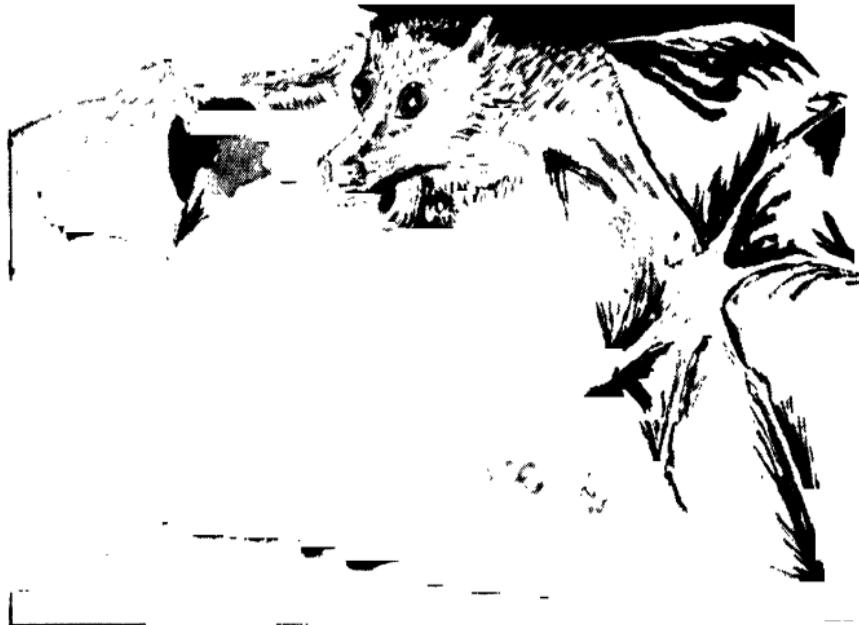
ಜೆಗ್ರಾಫ್ ಬಾವಲಿಗಳು ಹಾರುವ ಮೇದಲು ಸಣ್ಣಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನು ಕಳೆದು ಮುಕ್ಕೆವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾವಲಿಗಳು

ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸದ ಹಾಗೆ ಏನೋ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ಅದು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಳಿಗೆ ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಬೀಂಬ ಮೂಡುವಂತೆ ಮೂಡುತ್ತಿರಬಹುದು! ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ ಜೊಽಫ್ ಸ್ಟಲಾನಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಈ ಸಾರಿ ಅವನು ಬಾವಲಿಗಳ ಕಿವಿಗೆ ಮೇಣ ಮೆತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯ್ತ ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಬಾಯಿ ಕಳೆಯದ ಹಾಗೆ ಅವುಗಳ ಮೂತ್ತಿಗೆ ತೊಡಿಸಿ ಹಾರಲು ಬಿಟ್ಟ!

ಜೊಽಫ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಚಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಬಾಯಿ ಕಳೆಯಲಾರದ ಬಾವಲಿಗಳು ಕಿವಿ ಕೇಳಲಾರದ ಬಾವಲಿಗಳಂತೆಯೇ ಕಂಡಕಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡಿದವು. ಜೊಽಫ್ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವರ್ತಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ಐಳಿಂನೇ ಇಸ್ತಿ. ಸ್ಟಲಾನಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಾವಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಐಳಿಂವರ್ಕಗಳ ತರುವಾಯ ಜೊಽಫ್ ಬಾವಲಿಗಳ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ರಹಸ್ಯ ತೀಳಿಯುವ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದಾಗಿ ಅದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾವಲಿ ಬಾಯನ್ನು ಕಳೆದು ಮುಚ್ಚುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಅದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿದ ಈ ಶಬ್ದ ಎಂಥಾದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಾವಲಿಗಿರುವ ಕಿವಿಯಾದರೂ ಎಂಥಾದು?

ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಿಲಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ; ಬಾವಲಿ

ಜೆಗ್ರಾಫ್ ಬಾವಲಿಗಳು ಎದುರಿನ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಶಬ್ದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊರಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಲವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿಸಿದನಂತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಯು ಕೊಂಡ ಸುಲಭವಾಯ್ದು. ಆಗ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ವೇಗದ ಯಥ್ರಾವಿಮಾನಗಳು ಜಲಾಂತರಗಾರ್ಮಿಗಳು ಟಾರ್ವೆಡೋಗಳು ಎಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದವು. ವೈರಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಹೊಸ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ತುರ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಕೆಂಡುಹಿಡಿದ ಹೊಸ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದರೆ ಶ್ರವಣತೀತ ಶಬ್ದಗಳು. ಅಲ್ಲಾ ಸಾನಿಕ್ ಸೌಂಡ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳಿಕನ ಅಲೆಗಳು ಕಿರಿದಾಗುತ್ತ ತಿಕ್ಕಣವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಬೆಳಕು ಇನ್‌ಪ್ರೋರೆಡ್, ಅಲ್ಟ್ರಾವೆಯೋಲೆಟ್, ಎಸ್‌ರೇ, ಗಾಮ, ರೇಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೃಢ್ಯತೀತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಶಬ್ದ ಕಂಪನಗಳು ಕಿರಿದಾಗುತ್ತಾ ತಿಕ್ಕಣವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅದು ಮನವ್ಯಾಸ ಕಿವಿಗೆ ಅಗಮ್ಯವಾಗಿ

ತ್ರಿಪಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಗ್ರಹಣತ್ವಯೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಯಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದರಾಚೆಗೆ ಅನಂತವಾಗಿರುವ ಬೆಳಕೂ, ಸದ್ಗ್ರಾಮ, ರುಚಿ ವಾಸನೆಗಳೂ ನಮಗೆ ಗಮ್ಮಾವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾವಲಿ ತನ್ನ ಗಂಟಲಿಂದ ಹೊರಡಿಸುವ ಭಯಂಕರ ಆಸ್ಕೋಟನೆಯಂಥ ಶಬ್ದ ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ತ್ರಿಪಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳು.

ಶಬ್ದ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಂಧ್ರ ಮತ್ತು ತಾರ ಸ್ವರಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ತೀರ ಕೆಳಗಿನ ಗೋಗ್ರು ದನಿಯನ್ನು ಮಂಧ್ರ ಧ್ವನಿ ಎಂದೂ ತೀರ ಕೇಜಲು ಕೀರುಧ್ವನಿಯನ್ನು ತಾರಸ್ವರಪೆಂದೂ ಕರೆಯತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಗಂಟಲು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ೯೦ ಕಂಪನಗಳ ಮಂಧ್ರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ೧೬೦೦ ಕಂಪನಗಳ ತಾರಸ್ವರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬ್ಲಾದು. ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯ ಗ್ರಹಣ ಸಾಮಧ್ಯರ್ಥಕ ಸಹ ಈ ಮಿತಿಯ ಬಳಗೇ ಇದೆ. ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಶಬ್ದಗಳ ಯಾವುವೂ ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಬಾವಲಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಸದ್ಗ್ರಾಮ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ೧,೫೦,೦೦೦೦ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದುಂದಲೇ ಜೊಗ್ನಾಫಾಗೆ ಬಾವಲಿ ಬಾಯಿ ಕಳೆದು ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಕಂಡತ್ತೇ ಹೊರತು ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಕೇಳಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶಬ್ದಂದ ದಾರಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವೂ ಸಹ ಅನೇಕ ವೇದೀ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದರೆ ಅದು ಶಬ್ದ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಸದ್ಗ್ರಾಮ. ಬಾವಲಿ ಚಲಿಸುವುದಾದರೇ ಪ್ರತಿಫಲನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ಅಪ್ಪುಲ್ಲದೆ ಅದೇನೂ ತೆವಳ್ತೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಗಿಡಮರಗಳ ಸಂದುಗೊಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಳಕ್ಕು ಶ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ಮುಡುಕಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಳಕ್ಕಿಂತೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡ್ ನಿಧಾನವಾದರೂ, ಅದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕೊಂಚವೇ ತಪ್ಪಿದರೂ ಅದು ಏನಕ್ಕಾದರೂ ಡಿಕ್ಕಿಯೊಡೆದು ಸತ್ತೇಹೋಗ್ರತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳ ನಿರಂತರ ಚಿತ್ರ ಒಂದು ಅದರ ಕಿವಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು. ಎಂದರೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರಿಸುವ ಎಂಥ ಅಸಾಧ್ಯ ವೇಗದ ಕಂಪ್ಯೂಟರೊಂದು ಇದರ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಇರಬೇಕು ಯೋಚಿಸಿ.

ಜೊಗ್ನಾಫಾ ಸಂಕೋಧನೆಗಳ ಅನಂತರ ನ್ರಿಖಿನ್ ಎನ್ನುವ ಅಮೇರಿಕನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಾವಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದ. ಬಾವಲಿಗಳನ್ನು ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೇಮಾಡುವ ಯಂತ್ರದ ಬಳಿಗೆ ತರಲಾಯ್ತು. ಬಾವಲಿಗಳು ಗಡಿಯಾರದ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಕಂಗತ್ತದೆಂದು ಕೊಡಲೇ

ಪತ್ರೀಯಾಯ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳೂ ತ್ರಿವಣಾತೀತ ತರಂಗಗಳೇ. ಕೇವಲ ಧ್ವನಿ ಕಂಪನ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಸುವಂಥವು.

ಈ ತ್ರಿವಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳು ಬಾವಲಿಯ ಗಂಟಲಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂದಲೇ ಉತ್ತಮಿಯಾಗುವಂಥದು. ಆದರೆ ಅದರ ಧ್ವನಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಲಿಲೀಸರ ತೀಕ್ಷ್ಣಿಯಂತೆ ಕೊಳಪೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಾವಲಿ ರ್ಯಾಸಕೋರ್ಡದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಈ ಕೊಳಪೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಚಂಡ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಚಕ್ಕನೆ ಸ್ತಿಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಸ್ಟ್ರೋಟನೆಯಂತೆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಾವಲಿ ಒತ್ತುತ್ತದೆ. ಘಟ್ ಘಟ್ ಎಂದು ಉಯಬಧ್ವವಾಗಿ ಬಾವಲಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಿಡಬಲ್ಲುದೇ ಹೊರತು ನೀಳವಾಗಿ ಶಾದಲಾರದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಬಾವಲಿ ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ ಗಡಿಯಾರದ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಒತ್ತೇ ಉಯಬಧ್ವವಾಗಿ ಶಬ್ದ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಬಾವಲಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕೂಡ. ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳು ಬೇಳಕಿನಮ್ಮೆ ವೇಗವಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಎದುರನ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಬಾವಲಿಯ ಕಿವಿ ತಲುಪಲು ಕ್ಷೂಣಮಾತ್ರದ ಕಾಲಾವಧಿಯಾದರೂ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಅಪ್ಪೊಳಗೆ ಬಾವಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಿರುಚಿದರೆ ಪ್ರತಿಫಲನ ಮೂಲ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ನಾವು ರಬ್ಬೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಎಸೆದು ಅದು ಪುಟನೆಗೆದು ಬಂದಾಗ ಕ್ಷಾಚ್ ಹಿಟಿದು ಮತ್ತೆ ಗೋಡೆ ಕಡೆಗೆ ಎಸೆಯತ್ತಾ ಹೋದಪಾಗೆ, ಬಾವಲಿ ತನ್ನ ತ್ರಿವಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಎಸೆಯತ್ತಾ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಚ್ ಹಿಟಿಯತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಎಸೆಯತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಚೆಂಡಾಟವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾರುತ್ತಾ ಪ್ರತಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೂ ಆದರ ಎದುರನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಾಧಾರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿ ಪ್ರತಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಅರವತ್ತು ಸಾರಿ ತ್ರಿವಣಾತೀತ ತರಂಗ ಗಳನ್ನು ಎಸೆಯತ್ತದೆ.

ಸಾಮಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಗಿಡಮರಗಳೆಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಲು ಬಾವಲಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಶ್ರುತಿ ಬೇಕು, ಇನ್ನು ತನ್ನ ಹೈ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಸೋಧ್ಯ ಶ್ರಮಿ ಕಿಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯವಾಗಲಂತೂ ಬಾವಲಿಯ ಇಂಟಿಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಬಾವಲಿ ಸೋಧ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಿಡಿಯತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ವಿಜ್ಞಾನಿ ಗ್ರಿಫೀನ ಸೋಧ್ಯಗಳು

ತುಂಬಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಏಳು ಗ್ರಾಂ ತೊಗುವ ಬಾವಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬೆಂಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದನು. ಅಧ್ಯ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಆ ಬಾವಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೂಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗ್ರಾಂ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಮ್ಮೆ ಅದರ ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಅಂದಾಜು 0,002ಗ್ರಾಂ ತೊಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಅಧ್ಯ ಗಂಟೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರತಿ ಅರು ಸೆಕಂಡುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆಯಂತೆ ಹಿಡಿದು ತಿಂದಿದೆ! ಬಾವಲಿ ತನ್ನ ಶಬ್ದಗ್ರಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹಾಗೇ ಬಾಯಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಾರಾಡಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಾರಾಡಿದ್ದರೂ ಆಕ್ಷರಿಕವಾಗಿ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆಯೂ ಸಿಗುವ ಸಂಭವ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಬಾವಲಿಯ ಶ್ರವಣಾತೀತ ತರಂಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿ ಶ್ರಮಿಕೀಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬದಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಶ್ರಮಿಕೀಟಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮಕಮಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯ ರೊಮಗಳ ಹೊದಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿದ ಶ್ರವಣಾತೀತ ಶಬ್ದಗಳು ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಬಾವಲಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಪರಂಗಗಳೂ ಕೀಟಗಳೂ ಶ್ರವಣಾತೀತ ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸರಿರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಶ್ರವಣಾತೀತ ಧ್ವನಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟೊಡನೆ ಈ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಕೂಡಲೇ ರೆಕ್ಕೆ ಮಡಚಿಕೊಂಡು ತುಪ್ಪನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೆದ್ದಬಿಡುತ್ತವೆ. ಬಾವಲಿಗಳು ಎಂದೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಯವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದರೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಲೇ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಮೆಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚಿ ನೀರು ಕುಡಿಯತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆಬಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಾವಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯವುದಿಲ್ಲ.

ಬಾವಲಿಯ ಶ್ರವಣಾತೀತ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಸಂಖೋಧಿಸಿದ ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಸತ್ತೊಡಗಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಳವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಕೊಂಡೇ ಜಲಿಸುವ ಸಬ್ಬ ಮೇರಿನುಗಳಿಗೆ ಬಾವಲಿಗಳ ಶ್ರವಣಾತೀತ ಧ್ವನಿ ತರಂಗಗಳ ವಿಧಾನ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸೋನಾರ್ ನ್ಯಾಷನ್‌ನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಡನೆ ಸಾಗರದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಹಡಗು ವಿಮಾನ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಸಹ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೋನಾರ್ ಡಿಟ್ಕ್ಯೂನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಂಚೆಗೆ, ಎಂದರೆ ಶ್ರವಣಾತೀತ ಧ್ವನಿ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಉಪಕರಣಗಳು ಒಂದಮೇಲೆ, ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳು ಈ

ವಿಧಾನದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರದ ತಿಮಿಂಗಿಲ ಡಾಲ್ಟನ್ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಿಗಳೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಸೋನಾರ್ ನ್ಯಾಚೆರ್‌ನ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಡಾಲ್ಟನ್‌ಂಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೋನಾರ್ ವಿಧಾನದಿಂದಲೇ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಾವಲಿ ಹಾಕಿದ ಸಾಂಪರ್ಯ ಕಾರಣ. ಈಗಲೂ ಬಾವಲಿಗಿರುವಪ್ಪು ಚುರುಕಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ಸೋನಾರ್ ಡಿಟ್ಕೆನ್ ಅಥವಾ ಶ್ರವಣತೀತ ಶಬ್ದಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ರೋಳಬಹುದು.

ಕೇಟ್ ತೀಲ್ವಿಗಳು

ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಅಚ್ಚರಿಯ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದರೆ ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ರೇಫ್ಲೆಹುಳು ಸಾಕಿದ್ದು. ರೇಫ್ಲೆಹುಳು ಸಾಕಿ ದುಡ್ಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ನಾವು ರೇಫ್ಲೆಹುಳು ಸಾಕಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕಿದ್ದು ಕೇವಲ ಅಕ್ಸಿಸಿಕೆ ಅಷ್ಟೇ. ನಾನು ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯ ಒಮ್ಮೆ ಮೇಸೂರಿನ ತರಕಾರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲೊಂದಿಬ್ಬರು ರೈತರು ರೇಫ್ಲೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆವರೆಗೂ ರೇಫ್ಲೆ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ರೇಫ್ಲೆಗೂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೇ ಹೊರತು ರೇಫ್ಲೆಗೂಡುಗಳ ಸ್ವ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದೇನೋ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿಯೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ಉಹಿಸಿ ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಅವು ರೇಫ್ಲೆಗೂಡುಗಳಿಂದು ಹೇಳಿದ. ರೇಫ್ಲೆಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಈ ಪುಟ್ಟಾಣೆ ಗೂಡುಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗದ ನಾವು ಆ ಬಗೆ ರೈತರನ್ನೇ ಎನೇನೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಬಾಲಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಘ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲದ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಗಹಾಕೋಣವೆಂದೋ ಏನೋ ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ರೇಫ್ಲೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟು "ತಗೊಂದು ಹೋಗೋ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ನಿಧಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಗೊಂದು ಮನಗೆ ಒಡಿಬಂದು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಆ ಬಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಳೆಗರೆದೆವು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ಆ ಗೂಡುಗಳಿಂದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಹೊರಬಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ವೆಲ್ಲಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟವು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಂದು ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಗಿಡ್ಡಿವಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಸೊಪ್ಪುಹಾಕಿ ಸಾಕಿಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆವು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ರಗಾಗಿ ಅಪುಗಳಿಂದ ಕರಿಯ ಕೂದಲಿನಂಥ ಹುಳುಗಳು ಹೊರಬಂದವು. ಆದರೆ ಆ ಹುಳುಗಳ ಬಕಾಸುರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನ ಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೂ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಎಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದೂ ಬಿಡದಂತೆ ನಾವು ತರಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ವೈರಕೆಕಡ್ಡಿಯ ತರ ಬರಲಾಗಿ ಹೋಯ್ಯು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ರಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ರಾಮಪ್ಪನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಂದು ಗಿಡ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಸರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಅವರ ಮನೆ ಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೋಳಿಸಿದೆವು. ಹೀಗೇ ಇಡೀ ಬಂಟಿಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಜುರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಗಿಡವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸೊಷ್ಟು ತಂದು ಸಾಕಿದವು. ಸೊಷ್ಟು ಸಾಕಾಗೆದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಬರಳಷ್ಟು ಹುಳುಗಳು ಸತ್ತವು. ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿದವು ಕೆಲವೇ ಹುಳುಗಳು.

ಅವು ಚೇಳದು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಉಂಟ ಬಿಟ್ಟವು. ನಾವು ಮಿಕ್ಕ ಹುಳುಗಳಂತೆಯೇ ಇವೂ ಸಾಯಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದವು. ತಲೆಯನ್ನು ಆಚೆಚೆ ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅವುಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ಚಯೀಗೆ ಮತ್ತಾವುದೇ ಅರ್ಥವೂ ನಮಗೆ ಹೋಕೆಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉಂಟೆ ವ್ಯತ್ಪತ್ತಿಪ್ರಕಾರಿ ಹುಳುಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದಂತೆ ಮಸುಕಾಗತೊಡಗಿದವು. ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ ಅವು ಜೀಡರಬಲೆಯಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತೆರೆಯೋಂದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇರುವುದು ಕಂಡಿತು. ನವುರಾದ ರೇಷ್ಟೆಬಟ್ಟೆಯ ತೆರೆಯೋಂದರೊಳಗೆ ಅವು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಿಗೆ ಚಕ್ಕರ್ಹ ಕೇಟ್ಟು ದಿನವೇಲ್ಲಾ ಹುಳುಗಳ ಬಳಿಯೇ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಗೂಡುಗಳನ್ನೂ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಾಸ್ತು ತಿಲ್ಪಳ್ಳಾನ ಇರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಹೀಗೆ. ಈಗ ಇದೊಂದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡರೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇದೊಂದು ಪವಾಡದಂತೆಯೇ ಕಂಡಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ಯೋಚನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಅವೂ ಸರ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಬದುಕ್ಕಿವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೋಸ ಆಯಾಮವೇ ಇದರಿಂದ ತೆರೆದಿತು.

ಅನಂತರ ನಾನು ಈ ಕೀಟಗಳ ಬಗೆಬಗೆಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ರೇಷ್ಟೆಹುಳುಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವ ಕೀಟಗಳನೇರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇರ ಲೊಂದು ಗೂಡು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲು ಬಗೆಬಗೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆ ಗೂಡುಗಳನ್ನೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ಹುಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜೆ ಹಣ್ಣಿನ ಬಳಿಯೊಂದು ತಾರೆ ಮರಕ್ಕೆ ರಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಾನೇಂಷ್ಟು ಕಜ್ಜೆ ಹಣ್ಣಿನ ಬೀಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆದರ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದುದ್ದ ಮುಖುಗಳು ಭಂದೊಬದ್ದವಾಗಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಬೆಳಿದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮುಖು ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ತಾಳ ತಪ್ಪಿದ ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಇತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿ ಅರ್ಮ್ಮಾಂದು ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಯಾರ್ತಾಬಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಾಹಿಸುತ್ತದೆಯೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮುಖು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಏಕ ಬೆಳಿದಿದೆ?

ಕೊಂಡ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುವಂತೆ ಆ ಮುಖ್ಯ ಮುಳ್ಳೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಯಾವುದೋ ಚಿಕ್ಕ ಹುಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮುಳ್ಳಿನಂತೆಯೇ ಒಂದು ಟೋಪಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯಗಳಿಂದಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನಹಾಗೆ ನಟಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಗೂಡು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಷಂಗಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ

ಮುಖ್ಯ ಹುಳು

ವರಿಸರದ ಜ್ಞಾನವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇರಲೇಬೇಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೇ? ಕೊನೆಯಪಕ್ಕ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗಿಡದ್ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಟೋಪಿ ಹೋಲುವ ಮುಖ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯತ್ತವೆ ಎನ್ನ ವ್ಯಾಧಾದರೂ ತೀಳಿದಿರಬೇಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೇ. ಮುಖ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇದು ಮುಳ್ಳಿನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ಈ ಅಪರಿಚಿತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೀಟಾಹಾರಿ ಕಥ್ಕಿಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ.

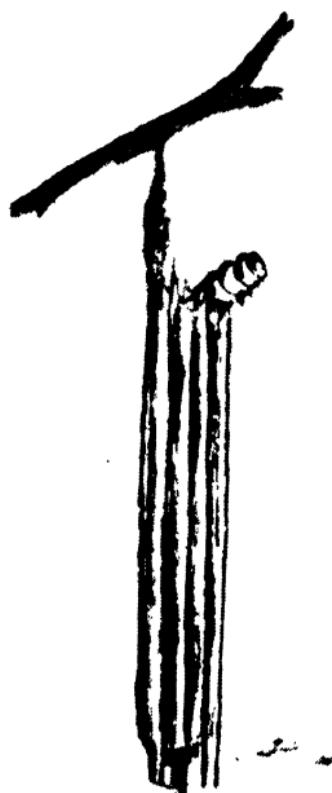
ಆ ಹುಳುವನ್ನು ಟೋಪಿ ಸಮೇತ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಮೇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಂಬೆಗೆ ಬಿಟ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಹುಳು

ಬೇಸರದಿಂದೆಂಬಂತೆ ತಲೆ ಹೊರಹಾಕಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಮುಳ್ಳಿನ ಟೋಪಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮುಳ್ಳಿರುವ ಜಾಗ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ತೆವಳಿ ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟಿಕು. ಮುಳ್ಳಿಲದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವ ಈ ಮುಳ್ಳು ನಗುಬರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಳ್ಳುಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಮನೆ ಈಗ ನಕಲಿಶಾಮನ ಟೋಪಿತರ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತೆ ಕಪ್ಪೆಪಟ್ಟು ತೆವಳಿ ತೆವಳಿ ಅನೇಕ ಕೊಂಬೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲೇಲ್ಲ ಹುಡುಕಾಡಿ ಕೊನೆಗೂ ಮುಳ್ಳಿನ ಕೊಂಬೆ ಪಡೆಮಾಡಿ ಹುಲು ಮತ್ತೆ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಚುಳಿತ್ತಿತ್ತು.

ಹುಲುಗಳ ಮರೆ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಿಸರದ ಬಳ್ಳಾ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಲೂ, ತಮ್ಮ ಆಪರಿಚಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ, ತಮ್ಮ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಹುಲುಕ್ಕಿ. ಹುಲ್ಲಾಗಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಲು ಹುಡುಗರು ಗಿಡಗಂಟೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಈ ಹುಲುಗಳು ಜೀಡರ ಬಲೆಯಂಥ ನೂಲಿನಿಂದ ಚೀಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಚೀಲದ ಸುತ್ತ ತನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬಣಿಗದ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅಂಟಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಗಿಡಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿರುವ ಇದನ್ನು

ನೋಡಿದರೆ ಮುರುಕಲು ಕಡ್ಡಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಕೋತದೊ ಖಗರವ ಹುಳಗಳನ್ನು ಹೊರಗೇದು ತಿನ್ನಲು ಸಾಧಾರಣಕ್ಕಂತೂ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಕೆಂಬೂತ ಒಂದು ಇದರೊಳಗೆ ಹುಳವಿ ರವುದನ್ನು ಹೇಗೋ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಗೂಡನ್ನು ಹಿಸಿದು ಹುಳ ತಿನ್ನಲು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಮುರುದು ಹುಳವನ್ನು ಅದರ ಕೋತದಿಂದ ಹೊರಗೇಯಲು ಕೆಂಬೂತಕ್ಕ ಹೊನೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹುಳವಿನ ಗೂಡನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಬೆಗೆ ಚಚ್ಚಿ , ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹಿಸಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಸುಸ್ತಾದ ಕೆಂಬೂತ ಹೊನೆಗೂ ಅದನ್ನು ದೂರ ಬರೆದು ಹಾರಿಹೋಯ್ತು. ಕಡ್ಡಿಹುಳು ಕೊಂಬೂತ ನಿಗರ್ಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನ ಅನಂತರ ತನ್ನ ಕಡ್ಡಿ ಮನೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತೆವಳುತ್ತಾ ಜಾಗ ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟಿತು.

ಈ ತಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಮರೊಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದೆರಡ್ಲು, ಸಾವಿರಾರಿವೆ. ಈ ತಂತ್ರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೋತ್ತಾಗಿದ್ದು ನಾನು ಹಳ್ಳದ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಲಾರ್ವಾಮಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ. ಹಳ್ಳದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಂಗಿನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನದಿ ಹಳ್ಳಗಳ ದಡದಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಕಸಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ಅವಿತು ಕುಳಿತಿರುತ್ತವೆ. ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಇವುಗಳ ಹಾರಾಟ. ಹಳ್ಳ ಹೊಳೆಗಳ ಬಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಬೆಳಕು ಹಿಡಿದು ಹೊದರೆ ಇವು ಸಹಸ್ರಗಟ್ಟಲೇ ಬಂದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಮುತ್ತಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಇಡುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಲಾರ್ವಾಮರಿಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲೇ ಬದುಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತವೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬೆಸ್ತರು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋರಿ ಮೀನು ಹಿಡಿದನಂತರ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಲಿದ ಕೆಸರು ಕಸಕಡಿಗಳನ್ನು ಬಂದು ಕಡೆ ಎಸೆದು ಹೊಗಿದ್ದರು. ಆ ಬದ್ದೆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಶ್ರಮಿಕೆಟಗಳು ಅತ್ಯಂದಿತ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ಕೌತುಕದ ಮಣಿಗಳಿಂದರೆ ಹಳ್ಳದ ಚಿಟ್ಟೆಮರಿಗಳು. ನೀರಿನ ಬಳಗೆ ಸಹ ಇವು ಕಡ್ಡಿ ಮಣಿಗಳಿಂತಯೇ ಗೂಡು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಗೂಡಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು ಶಂಖ ಕಲ್ಲು ಹರಳು ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಕ್ಕನೇ ತಲೆಯನ್ನು ಬಳಗೆಳೆದುಕೊಂಡ ಮಣಿಗಳು ಕೇವಲ ಹರುಕಲು ಮುರುಕಲು ಶಂಖದ ಚೂರುಗಳ ಉಂಡೆಯಂತೆ ಕಂಡವು.

ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತು

ನಮ್ಮ ಹೊಟದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ ಹಳ್ಳದ ದಡದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಂದು ನೀರು ಕುಡಿದು ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳದುದ್ದಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾವರಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊರೆಯುವಾಗ ಅದೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಅವು ಬರಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ಹಳೆ ಭತ್ತದ ತಡಿಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮರೆ ರಚಿಸಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾನಾತರದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಬಿದ್ದುಕೊಡ ಬಣಿದ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮೈ ಕೊಡವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆಬ್ಬುಕ್ಕ ಆರಿಗಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಇವು. ಆ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಗ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವುಗಳಲ್ಲೇ ಅನೇಕಬಾರಿ ಜಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ತೆಗೆದಿರುವ ಬಹಳಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರೋಟೋಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ

ಒಂದು ನೀರುಹಾವು ಬರ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಗಳಾಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಿರಿಚುತ್ತಾ ಹಾರಿ ಧೂರದ ಮರಗಳಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಚುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾವು ಹಳ್ಳಿದಗುಂಟ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಅವು ನೀರಿನ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಆ ಹಾವು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕಪ್ಪೆ ವೀನುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹುಡಿದು ತಿಂದಿದ್ದು ನಾನು ನೋಡಿರಲ್ಲಿ. ಹಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೋ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೋ ಒಮ್ಮೆ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತವಂತೆ!

ಒಂದುದಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಾರಿ ಮರದಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಚುಳಿತವು. ಅಪ್ಪರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ನೀರುಹಾವು ಆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು. ನಾನು ರಚಿಸಿದ್ದ ಮರೆಯ ಕಂಡಿಗಳಿಂದ ಹೋರಿಷಳಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ನೀರುಹಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೇಕಮ್ಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಅಡಗಿ ಚುಳಿತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಉಂಟಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗದ ಹೋರತು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಆಗಮಿಸುವುದಿಲ್ಲಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಬೇಸರವಾಯ್ತು. ಮರೆಯಿಂದ ಹೋರಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸುದರೂ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟುಡಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಲೋಚಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದೆ.

ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನ ಅನಂತರ ಇಷಳಿಕಿದಾಗ ಹಾವು ನೀರಿನಿಂದ ಅಚೇಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚುಳಿತಿದ್ದುದು ಕಂಡಿತು. ಕಣ್ಣು ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟಿದಿಂದ ಹೋರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನಕ್ಕೋಡ್ಡು ಹೊಂಚಹಾಕುವಂತೆ ಚುಳಿತಿತ್ತು. ಸ್ಥಟಿಕದಂತೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಂಕಡೊಂಖಿನ ಮೈ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾವುಗಳಿಗೂ ಹಾವುಮೀನುಗಳಿಗೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ನೀರುಹಾವುಗಳು ಹಾವುಮೀನುಗಳಂತೆಯೇ ನೀರೋಳಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಈಜಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸಾಧ್ಯತ್ವ ಬಂದನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಶಾಂತಿಕ್ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳಿಗಾದರೋ ನೀರಿನ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣತೆಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಿವುರುಗಳಿವೆ. ಹಾವುಗಳಿಗೆ ನೀರೋಳಗೆ ಶಾಂತಿಕ್ಕೊಂಡು ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಹಾವುಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಹೋರಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಬದುಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿಕ್ಕೊಂಡು ರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ವೀನುಗಳಿಗಂತ ಮೇಲ್ಮೈದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಕಾಸ ಪಥದಲ್ಲಿ ಇವು ವೀನುಗಳ ಅನಂತರ ರೂಪಗೊಂಡ ಜೀವಿಗಳು.

ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನ ಅನಂತರ ಹಾವು ಮೆಲ್ಲಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸಿಂತು ಸಿಂತು ಮುಂದೆ ಸರಿಯತೋಡಿಗಿತು. ಅದರ ಈ ಹೊಸರಿತೆಯ ಚಲನೆಗೆ ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಇರಬಹುದೆಂದು ಅದು ಸರಿಯತ್ತಿದ್ದ ದಿಕ್ಕಿನ ಸಂದರ್ಭಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ನನಗೇನೂ ಕಾಣಿದ್ದರೂ ಹಾವು ಮುಂದೆ ಸರಿದಂತೆ ಅದರ ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂತೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಡೊಂಗರು ಕಪ್ಪೆಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಮೊದಲು ಹಸಿರು ಹುಳ್ಳಿಳಿಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಎರಡು ಕರಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತದ್ವತ್ತಾಗಿ ಅದಿದ್ದುದರಿಂದ ಹಾವು ಬರುವ ಎಮ್ಮೋ ಮೊದಲೇ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಅರ್ಥ ಕೆಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೂಕವಿದ್ದ ಆ ಶೋಣೆಯ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ರವಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ತಿಳಿಗೇಡಿ ಹಾವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅಭ್ಯರಿಯಾಯಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಪ್ಪೆಯ ತೊಡೆಗಳೇ ಹಾವಿನಮ್ಮೆ ದಪ್ಪ ಇದ್ದವು. ಕಪ್ಪೆಯೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನೀರುಹಾವನ್ನು ನುಂಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು.

ಎಂತಿದ್ದರೂ ಈ ನೀರುಹಾವು ಇರುವವರೆಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರುಹಾವಿನ ನಾಟಕವನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಕ್ಷಾಮರ ಲೆನ್ನನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹೊರಿಷುಕಿದೆ. ನೀರುಹಾವು ನೆಲಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪೆಯ ಬ್ರಹ್ಮದಾಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತಾ ಕಂಬಿಕೆಳುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ನನ್ನ ಉಹಳೆ. ಕಪ್ಪೆಗೆ ನೀರುಹಾವಿನ ಚಲನವಲನಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಮಂಕು ಹಿಡಿದಂತೆ ಕಣ್ಣ ವಿಟುಕಿಸುತ್ತಾ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ನೀರುಹಾವು ಕಪ್ಪೆಗೆ ಹತ್ತಿರಾದಂತೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತ ಕಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೇ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಿ ಮಂದುವರಿಯಿತು. ಕಪ್ಪೆಯಂತೂ ನಿಯೋಚನೆಯಿಂದ ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ಜಂತು ತನಗೇನುತ್ತಾನೆ ಮಾಡೇತು ಎಂದು ಹಾವಿನ ಸಾಮೀಕ್ಷೆವನ್ನು ಗಣನೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಅದರೆ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪೆಯ ಉಹೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪಾದವು. ನೀರುಹಾವಿಗೆ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯ ಉದ್ದ ಅಗಲಗಳ ಪರಿಪೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಾವು ತೀರ ಸಮೀಪವಾದಾಗ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಹಾವಿನ ನಿಶ್ಚಯ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಇನ್ನೇನು ನೆಗೆಯಬೇಕು, ನೀರುಹಾವಿನ ತಲೆ ಬಾಣದಂತೆ ಕಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೆರಿಗಿ ಕಪ್ಪೆಯ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಅದರೂ ಕಪ್ಪೆ ಹಾರಿದ ಬಿರುಗಿಗೆ ಎರಡೂ ತುಯ್ಯು ಉರುಳಿ

ಹಳ್ಳದ ಬಳಿ ಬಿಡ್ಡವು. ಕವೈ ನೀರುಹಾವಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಟೋಯ್ಸ್‌ ಎಂದು ಕೊಗತೊಡಿತು. ನೀರುಹಾವು ಅದನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲೇನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಬದಲು ಹಿಡಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕವೈಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನುಂಗಲು ಶುರುಮಾಡಿತು.

ಹಾವಿನ ಬಾಯಿ ತನ್ನ ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಗಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಬಾಯ ಸುತ್ತಳತೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅವು ನುಂಗಬಲ್ಲವು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅವತ್ತು ಆ ನೀರುಹಾವಿನ ಬಾಯಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಳತೆಗಿಂತ ಏದಾರು ಪಟ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿ ಕವೈಯ ಸುತ್ತಳತೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು. ಹಾವಿನ ಬಾಯಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಬಲೂನಿನಮ್ಮೆ ತೆಳ್ಳಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ತಲೆಗೆ ಹಾವಿನ ಆಕಾರವೇ ಹೋಯ್ತು. ಕರಿಯ ಕಲ್ಲಾಗಳರಡನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ ಬೆಲೂನಿನೊಳಗೆ ಕವೈಯೇ ದಬಾಯಿಸಿ ಮಗ್ಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಹಾವು ಆ ದೊಡ್ಡ ಕವೈಯನ್ನು ನುಂಗಲು ಗಂಟೆಗಳೇ ಹಿಡಿದವು. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೂಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಬಲೂನು ಬಾಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿ ಕವೈಯನ್ನು ಒಂದೊಂದೇ ನೂಲಿನಮ್ಮೆ ಬಳಗೆಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಸುಸ್ನಾದ ಕವೈ ನುಂಗಿರದೆ ನುಂಗಲೆಂದು ಸುಮ್ಮೂನಾಯ್ತು. ಹಾವಿನ ಬಾಯಿ ಕವೈಯ ಹೋಟ್ಟೆಯವರೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ನನಗೆ ಹಾವು ಕವೈಯನ್ನು ನುಂಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾವು ಕವೈಯನ್ನು ಹೋಟ್ಟೆಯವರೆಗೂ ನುಂಗಿತು. ಮುಂದೂ ನುಂಗಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕವೈಯ ತಲೆ ಮುಂಗಾಲುಗಳು ಸಹ ಹಾವಿನ ಗಂಟಲೊಳಗೆ ಸರಿದವು. ಆದರೂ ಕವೈ ಸತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಹಾವಿನ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಅದು ಕೊಸರಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಕ್ಯಾಮರಾದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕವೈ ನುಂಗುವ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದ್ದು ಹುಲ್ಲು ಎಲೆಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಮರದ ನೆರಳಿನ ದೇಸೆಯಿಂದ ಘೇರ್ಲೋಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾವು ಕವೈವಟ್ಟು ಕವೈಯನ್ನೇನೋ ನುಂಗಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನಮ್ಮೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡಿತು. ಅಧ್ಯ ಕೆಜಿ ಗಾತ್ರದ ಕವೈ ತೆಳ್ಳಗೆ ದಾರದಂತಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಹೋಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಮಿಸುಗಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ಹೇಗಿರಬಹುದು? ಹಾವಿನ ಹೋಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ದೊಡ್ಡ ಗಂಟು ಬಿಡ್ಡಂತೆ ಉದಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದು ನುಂಗಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಒಡಾಡಲು ಸಹ ಹಾವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನುಂಗಿದ ನಂತರ ಹಾವು ಅಲ್ಲೇ ಮಿಸುಗಾಡದೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕವೈ ಸತ್ತು ಜೀರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೂ ಹಾವು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆಯೇ! ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಡುತ್ತ ನೋಡತೊಡಿದೆ. ಮುಂದೇನೆಂದು ಉಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ತೇವಳಿ ಹಳ್ಳದ ನೀರಿಗೆ

೧೫ \ ಏರಿಪ್ಲೇನ್ ಹಿಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ಹಾರಿಕೊಂಡರೆ ಆಮೇಲೇ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ತಿರುಗಲು ಹಾವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಿತೇನೋ ಎಂದು ಉಹಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಪರಾಮರ್ಶ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳದ ತಡಿಯ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಯ್ದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ಬಂದಾಗಲೇ ಎರಡು ಕೆಂಬೂತಗಳು ಕೊರ್ ಕೊಟರ್ ಗೂಕ್ ಗೂಕ್ ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪ್ರೋಡೆಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ನಾನು ವೋಟೋ ತೆಗೆಯಬೇಕಿಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಮ್ಪೋ ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಇವು ಅನೇಕಸಾರಿ ಕದ್ದು ತಿಂದು ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡವಿದ್ದುವು. ರಕ್ತಗೆಂಪುಗಳ್ನೆನ ಇವುಗಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೇ ಸಾಕು ಪಕ್ಕಾ ಕಳ್ಳರೆಂದು ಉಹಿಸಬಹುದಿತ್ತು

ಹಾವು ಆ ಹೊಣೆಯ ಕವೈಯನ್ನು ನುಂಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮಲಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕೆಂಬೂತ ಪಕ್ಕದ ಲಂಟಾನ ಪ್ರೋಡೆಗಳ ಅಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಲೆಹಾಕಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹುಡುಕುನೋಟ ಬಿರಿತು. ಈ ಕೆಂಬೂತಗಳು ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಾದರೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೋಳಿಗಳ ರೀತಿ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಒಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಡಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತವರ ಹಾಗೆ ಯದ್ದುತದ್ದು ರೆಕ್ಕಿಬೀಸುತ್ತಾ ಹಾರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೋಡೆಗಳ ಅಡಿಯಿಂದ ತಲೆಹಾಕಿದ ಕೆಂಬೂತಕ್ಕ ಹಳ್ಳದ ತಡಿಯ ಹಾವು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡಿದ್ದೀ ತಡ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜೊರ್ ಕೊಟರ್ ಎಂದು ದನಿಗೈಯ್ಯತ್ತ ಹಾವಿನ ಬಳಿ ಸಾರಿತು. ಆ ಕೆಂಬೂತ ಹಾವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೋಗೇ ಅದರ ದನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಂಬೂತವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಜರಾಯ್ತು.

ನೀರುಹಾವಿನ ದೇಸೆಯಿಂದ ನನ್ನ ವೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಳಾಯ್ಲ ಎಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನಗೆ ಎದುರು ನಡೆಯತ್ತಿರುವ ರುದ್ರನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯವಳಿಗಳಿಂದ ಹೊತ್ತು ಹೋದುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕವೈಯನ್ನು ಸಾಹಸದಿಂದ ನುಂಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾವು ಈಗ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಂಬೂತಗಳ ಕ್ಯಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳಿಗಿನ ತುತ್ತೆ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಾಯ್ತು. ಕೆಂಬೂತಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೂ ತನ್ನಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡ್ರಿಕೆರಿಸಿ ಹಳ್ಳದ ಕಡೆಗೆ ತೆವಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳಿಗೆ ಮೂಟೆಯಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕವೈ ದೇಸೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಂಚೂ ಮುಂದೆ ಹೊಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊನಗೆ ಕೆಂಬೂತಗಳತ್ತ ಕುತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಕಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿತು. ಆದರೆ

ಕೆಂಬಳತಗಲು ಇವ್ಯಾಪ್ತಿದಕ್ಕೂ ಸೋಪ್ಪು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಕೆಂಬಳತಗಲೇನೂ ಹಾವನ್ನು ಚುಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲುವ ತೊಂದರೆ ತಗೋಳ್ಳಿಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಮುಂದುವರಿಯಲಾರದೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಬಾಲದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚೂರು ಚೂರಸೇ ಚಕ್ಕಲಿ ಕೋಡುಬಳೆ ಮುರಿದು ತಿನ್ನುವಂತೆ ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಬಾಲ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೋವಿಗೋ ಸಿಟ್ಟಿಗೋ ಹಾವು ತನ್ನೆದುರಿದ್ದ ಕಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಚ್ಚತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಂಬಳತಗಲು ಇವ್ಯಾಪ್ತಿದನ್ನೂ ಗಣಿಸದೆ ಬಾಲದ ಬಳಿ ಭೋಜನ ಮುಂದುವರಿಸಿದವು. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಹಾವು ಕವ್ಯೆಯನ್ನು ಕ್ಕು ಓಡಿ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಆದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕವ್ಯಪಟ್ಟು ನುಂಗಿದ್ದ ತತ್ತು! ಅಮೈಂದು ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಉಗಿಯಲು ಸಾಷ್ಟವೇ? ಅದು ಗಂಟಲ ಕಡೆಗೆ ಕವ್ಯೆಯನ್ನು ತಳ್ಳುಲು ಪ್ರಯತ್ನಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಅದರ ಲಯಬಧಿ ಮೈ ಚಲನೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕವ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳಗೆ ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಹಾವೇ ಹೀಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾವು ಕವ್ಯೆಯನ್ನು ಗಂಟಲ ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೆಂಬಳತಗಲು ಹಾವನ್ನು ಬಾಲದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಲು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿವು. ಅಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿತೋ ಏನೋ ಕೊರ್ ಕೊಟರ್ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹಳ್ಳದ ನೀರು ಕುಡಿದು ಬಾಲ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿನಿತೂ ಗಮನ ಹರಿಸದೆ ಲಂಟಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ಹೊರಟುಹೋದವು. ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಾದನಂತರ ದೂರದಲ್ಲಿಗೋ ಅವು ಕೊರ್ ಕೊಟರ್ ಎಂದು ಮಾತಾಡುವ ಸದ್ಗು ಕೇಳಿತು.

ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಕವ್ಯ ತಲೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಸತ್ತೇಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದೆ. ಹಾವು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಗಿದ ಮೇಲೂ ಅದು ಹೊಟ್ಟೆ ಉದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಕಾಲ ನೆಲದ ಮೇಲೇ ಅಂಗಾತ ಸತ್ತಂತೆ ಬಿಡಿತ್ತು. ಹಾವು ಕೆಂಬಳತಗಲು ತಿಂದು ಮಿಗಿಸಿದ್ದ ತನ್ನ ಉಳಿದ ಶರೀರ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳದ ತಡಿಯಲ್ಲೇ ಎತ್ತಲ್ಲೋ ಹೋಯ್ತು. ಹಾವು ನಿಗರಿಸಿದ ಎಮ್ಮೋ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕವ್ಯಗೆ ತಾನಿಗ ಹಾವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯ್ದಿಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂಗಾತ ಇದ್ದುದು ನೆಟ್ಟಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಹುಲ್ಲಿನೋಳಗೆ ಕುಳಿತು ಕಣ್ಣ ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಸರ್ಪದ್ಯವೀಪು

ಹೊತ್ತು ತೆವಳಲೂ ಸಾಧ್ಯವೋಗದ ತ್ಯತನ್ನ ನುಂಗಿ ಹಾವು ಪ್ರಾಣಕಂಟಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾದುದನ್ನನೊಂದರೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಘಾನವೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಇಪ್ಪೊಂದು ತೀರ್ಳಿಗೇಡಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹಾವಿಗೆ ಧೃಪ್ತಿ ತುಂಬಾ ಮಂದಪೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಕಪ್ಪೆಯ ನಿಜವಾದ ಆಕಾರಗಳು ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿಗೆ ತೀರ್ಳಿಯದ ಹೊಯ್ಯಿ? ಬಾಯಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಲಂಚಗುಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರೀತಿ ಹೇಗೋ ನುಂಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿಬಿಡೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನನಿಗಿತೆ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಹದ ಕಾಲುಭಾಗವನ್ನೇ ಅದು ಕಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ

ಮಂದ ಧ್ವನಿಯ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲು ಬೇರೇನಾದರೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬಾವಲಿಗಳಿಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇದೆಯ?

ಅನೇಕ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂರಿನ ಕೆಳಗೆ ಎರಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಂದ್ರಗಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮೂರು ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಜನಗಳು ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ನಾಲ್ಕು ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿವೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಹೊಳ್ಳಿಗಳಿರುವ ಹಾವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ "ಕ್ರೋಟಾಲಿಪ್ಸ್" ಎಂದು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕಾದ ರ್ಯಾಟಲ್ ಹಾವುಗಳು, ರಘ್ಯಾದ ಮುಮೂಹಿ ಹಾವುಗಳು, ಏಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಮಂಡಲದ ಹಾವುಗಳು (ಕೊಳಕಮಂಡಲ, ಕನ್ನಡಿಹಾವು, ಕಟ್ಟಹಾವು, ಹೆಬ್ಬಾವು, ದಾಸರಹಾವು) ಇವೆಲ್ಲವರೂ ನಾಲ್ಕು ಉಸಿರಾಡುವ ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿವೆಯೆಂದೇ ಇವರು ನಂಬಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಮೂರಿನ ಕೆಳಗಿರುವ ಎರಡು ಹೊಳ್ಳಿಗಳ ಬಗೆ ಅನುಮಾನ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಹಾವುಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮೂರುಗಳಿರುವ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗೆ ಸುಮಾರು ನಲ್ಲಿತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜೀವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೊಬ್ಬ ಈ ಹಾವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಈ ರಂದ್ರಗಳು ಮೂರಿಗಾಗಲಿ ಕಣ್ಣಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ. ಈ ರಂದ್ರಗಳ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಕೇವಲ ಅಥವಾ ಇಂಚಿನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಮುಚ್ಚಿಹೊಗಿದ್ದವು. ಅಪ್ಪುಲದೆ ಕಣ್ಣ ಮೂರುಗಳೊಡನೆ ನರಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ರಕ್ತ ನಾಳಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಇವು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅನಂತರ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೂರಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಲನೆ ತಪ್ಪೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವು ಇರುವುದಾದರೂ ಏಕೆ?

ಇವು ಏನೋ ಒಂದು ರಸವನ್ನು ಒಸರುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿರುವುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಉಹಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಇವುಗಳು ಗಾಳಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಂಪನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುವ ಅಂಗಗಳಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವು ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ ಪ್ರಬಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದರ್ಶಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಹಾವುಗಳ ಎರಡನೆಯ ಮೂರನ್ನು ಅವುಗಳ ಅಡಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯ್ತು. ಆಗ ಈ ರಂದ್ರಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ

೪೨ \ ವರಣಿಯೇನ ತಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಕೊಳವೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮೆದುಳಿಸೋಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅಪ್ಪುಲ್ಲದೆ ಈ ಗುಳಿಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನರಸಮಾಹದ ಒಂದು ಜಾಲವೇ ಇರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾವಿನ ಈ ಎರಡನೆ ಮೂರು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾವಿನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆರನೆಯ ಇಂದ್ರಿಯವೇ? ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದ ಹಾವುಗಳು ಈ ರಂದ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೆಲೂ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ವಿಝಾನಿಗಳು ಸಂದೇಹಪಟ್ಟಿರು. ಇದು ಮೆದುಳಿಸೋಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ನರಮಂಡಲ ಜಾಲದಿಂದ ಇದೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯವೆಂದು ಸಂದೇಹಿಸಿದರೇ ಹೊರತು, ಇದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಇಂದ್ರಿಯವೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಸುತರಾಂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅನೇಕ ವರ್ಣಗಳ ಅನಂತರ ಡಿ.ನೋಚೆಲ್ ಎನ್ನುವ ಅಮೆರಿಕಾದ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ತೀಮಾರ್ನಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಹಾವಿನ ಈ ಎರಡನೆಯ ಮೂರು "ಫೋರ್ ಲೋಕೇಟರ್ಸ್" ಅಥವಾ ಶಾಖ ಗ್ರಹಣ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಉಹಿಸಲು ಸಾಕ್ಷಗಳು ದೋರಿತಿದ್ದವು. ಶಾಖಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಒಂದಿಲ್ಲಿಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಮೈಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲುಬಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಬಿಸಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಚರ್ಮಕ್ಕೇ ಶಾಖಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಹಾವುಗಳಿಗಿರುವ ಫೋರ್ ಲೋಕೇಟರ್ಸ್ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದವು. ಅವು ಶಾಖದ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊರಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ನಾವು ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಗಾಜಿನ ತ್ರಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಹಾಮೆಸಿದಾಗ ಬೆಳಕು ವಿಭಜನೆಗೊಂಡು ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನ ಸಪ್ತವರ್ಣಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಇದು ಬರಿಯ ಏಳು ಬಣ್ಣದ ಕಿರಣಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಶ್ರವಣತೀತ ಕಿರಣಗಳಿವೇಯೋ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಧೃಶ್ಯತೀತ ವರ್ಣಗಳೂ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನ ಸಪ್ತವರ್ಣ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಕರೇ, ಇನ್ನಾಪೂರ್ವದಿಕ್ಕರೇ, ಅಲ್ಪಾವಯೋಲೆಟ್‌ರೇ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲ ಈ ಅಧೃಶ್ಯತೀತ ಕಿರಣಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವಿನಶಾಖೀಂದ್ರಿಯ ಇನ್ನಾಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಕಣ್ಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಡಿ. ನೋಚೆಲ್ ಅಮೆರಿಕಾದ

ರಾಟಲ್ ಹಾವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲ ಇಂದಿಯಗಳನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯಗೊಳಿಸಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಗ್ರಹಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕು ಕೊಂಚವೂ ಹೊರಬರದಹಾಗೆ ಕರಿಯ ದಪ್ಪ ಕಾಗದವನ್ನು ಸ್ತುತಿ ಹಾವುಗಳಿಂದ ಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಿರು. ಬಳಗೆ ದೀಪ ಹತ್ತಿಸಿದಿದ್ದಾಗ ಹಾವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮೃಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಳಗಿನ ದೀಪ ಹತ್ತಿಸಿದೋದನೆ ಬೆಳಕು ಕೊಂಚವೂ ಹೊರಬರದಿದ್ದರೂ ಹಾವುಗಳು ಚಕ್ಕನೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಎರಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಾತಾವರಣದ ಉಪ್ಪತೆಗಿಂತ ಕೇವಲ ೦.೭ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡಿನಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಾದರೂ ಸಾಕು ಅವು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮುಂಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸ್ತಿದ್ದವು. ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವಾದರೂ ಅವು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಗುರಿ ತಪ್ಪದೇ ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು..

ಹಾವುಗಳ್ಲಿ ಒಹುವಾಲು ರಾತ್ರಿ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡುವ ನಿಶಾಚರ ಜೀವಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ. ಧ್ಯಾನಿ ಮತ್ತು ವಾಸನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವಕ್ಷೀಲದಿದ್ದರೂ ಬಿಸಿರಕ್ತದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆರನೆಯ ಇಂದಿಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ನೋಡಬ್ಲಿವಾಗಿದ್ದವು.

ವಿಜ್ಞಾನಿ ನೋಬ್ಲರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೂ ತೇಮಾನಸಗಳೂ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಕುತ್ತಳೆ ಕೆರಳಿಸಿದವು. ಏಕೆಂದರೆ ವಾತಾವರಣದ ಉಪ್ಪತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉಪ್ಪತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿ ನೋಡಲು ಹಾವುಗಳ ಉಪ್ಪಸಂಪೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಜಟಿಲ ರಚನೆಗಳಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಜಗತ್ತು ಅನೇಕ ಉಪ್ಪತೆಗಳ ಅನೇಕ ಪಸ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಹಾವು ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಂತೂ ಅಲ್ಲ.

ಬುಲಕ ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಸ್ ಎಂಬಿಬ್ರೂ ಅಮೆರಿಕಾದ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹಾವುಗಳ ಈ ಶಾಖೆ ಸಂಪೇದಿ ಕಣ್ಣಗೊಳಿಗೆ ಒಯೋ ಕರೆಂಟ್ ಅಥವ ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕೋಶಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಈ ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಇಂದಿಯಗಳು ಮೆದುಳಿಗೆ ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಬಿಂಬವನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ನನ್ನು ಅಳಿಯವ ಮಾಪಕ ಯಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಹಾವಿನ ಶಾಖಗ್ರಹಣೆಂದಿಯದ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮನರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿ ಆ ನರಗಳ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾಪನ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಹಾವಿನ ಶಾಖಗ್ರಹಣ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಇನಾಪ್ರಾರೆಡ್ ಕಿರಣಗಳಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ

ರೀತಿಯ ಬೆಳಕುಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಶಬ್ದ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವಾಸನೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಲಾಯ್ದು. ಆ ಕಣ್ಣಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೇ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಜವೇ ಕೊಂಜ ಬೆಜ್ಜಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಮನುಷ್ಯನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೆರಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದರೂ ಸಾಕು ಬಯೋ ಕರೆಂಟ್ ಮಾಪನದ ಮುಖ್ಯ ನೆಗೆದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾವಿನ ಇಂಡಿಯಗಳಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜ್ಯೋತಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಮೆದುಳಿಗೆ ಬಿಸಿರಕ್ತದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕೇತಗಳು ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಾವಿನ ಶಾಖೀಂಡಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ನರಮಂಡಲಗಳಿಧ್ಯಾದನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿದರು. ಒಂದು ವಾತಾವರಣದ ಉಪ್ಪತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಾಖಲುಮಾಡುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಾತಾವರಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಶಾಖಾದ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ಕಿಸಿ ದಾಖಲು ಮಾಡುವಂಥವು. ಈ ಎರಡರ ಸಂಯೋಜಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹಾವುಗಳು ಕತ್ತಲಲ್ಲೂ ಸಹ ಸುಖವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ನೋಡಬ್ಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದವು.

ಹಾವಿನ ಎರಡನೆಯ ಮೂರು ಮೂರೂ ಅಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಾ ಅಲ್ಲ ಅದೊಂದು ರಹಸ್ಯತಮ ಮೂರನೇ ಇಂಡಿಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊನೆಗೂ ಪತೆಮಾಡಿದರು.

ಚೀಂಕಮೇಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್

ಹಾವುಮಿನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಚೀಂಕ ಮೇಸ್ತಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್. ಪ್ಲೇಟೋ ತಿಷ್ಣನಾದ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಚೀಂಕ ಮೇಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವೇ? ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ಬಾಳು ಸಾಗಿಸಿದ ಇವನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಾದರೂ ಏನಿದ್ದಿತು! ಆದಕ್ಕೇ ಅವನ ವಿಷಯ ಕೊಂಡ ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೂ ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್ಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದ್ದಿತು.

ಭಾಷಾನದಿ ಬಾಳಹಂಸಾರು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನೀರನವರೆಗೂ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಚೀಚೆಯ ದಟ್ಟಕಾಡಿನ ಗುಡ್ಡಗಳ ನಡುವೆ ನದಿ ಭೋಗ್ರೆಯುತ್ತ ಹರಿಯುವ ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ

ಯಾರೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆನೆ ಕಾಟ. ನಾವೇ ಕೆಲವಾರು ಸಾರಿ ಆನೆ ಕ್ಯಾಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಬಚಾವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ನದಿಯ ಜಾಡಿನಲ್ಲೇ ಹೊರಟರೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಕುದುರೆ ಅಬ್ಜಿ ಅನ್ನವ ಜಾಗ ಗಿಗುತ್ತೇ. ಇಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾನದಿ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಜಲಪಾತವಾಗಿ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ನದಿ ಹರಿಯವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಬ್ಬ ಮುದುಕ ಕಲ್ಲಿನೊಡನೆ ಕಲ್ಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಗಾಳದ ಹೋಲು ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವನ ಹೆಸರೇ ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ. ಅವನ ಪಕ್ಕಬಂದು ಎಲಕ್ಕಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮುಕ್ಕಳಾದ ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಪಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆ ತರದ ಬುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್‌ಗೂ ಹಾವುಮೀನಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿಯವುದಕ್ಕೆ ಎಮೋಣ್ ಮೊದಲೇ ಹಾವುಮೀನಿನ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದವನು ಈ ಮುದುಕ ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕರಡಿಕಾನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಅಲ್ಲೇ ಮೇಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಚೀಂಕ್ರನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಅಳಿಯ ಮಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಚೀಂಕ್ರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿಗೆ ದಿನಾ ಹೋಳಿದದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಗಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂರುವುದೊಂದೇ ಕೆಲಸ. ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಂತೋಷ ,ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಸಂತೋಷ. ಅವನೇನೂ ಮೀನು ಹಿಡಿದು ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟಿ ಹೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿಸಿಂದ ಸಂಜೀವರೆಗೆ ಹೋಳಿದದದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಗಾಳ ಹಾಕುವುದು ಅವನಿಗೊಂದು ಕಾರಣ ಅಷ್ಟೇ . *

ಚೀಂಕ್ರ ಯಾರ ಜೊತೆಯ ಮಾತಾಡದ ಮೌನಿ. ಅವನ ವರ್ತನೆ ನೋಡಿರೆ ಅವನೊಬ್ಬ ಘುನ್ ಬುಧಿಸ್ಸ್ ಇರಬಹುದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾತಾಡದೆ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹರಿಯವ ನದಿಯನ್ನು ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಯಾಕೆ ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಎನು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೂ ಸಣ್ಣಗೆ ನಸುನಕ್ಕ ತಲೆಯಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಬಹಳ ಜನ ಅವನಿಗೆ ಮಾತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮೂಗ ಎಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವೂ ಅವನಂತೆಯೆ ಗಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹೋದ್ರೂಗಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದೋ ಏನೋ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮಾತು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಅವನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆ ಅಭಿಯ ಪ್ರಷ್ಟ ಜಲಪಾತ ಇತ್ತು. ಜಲಪಾತದ ಬಳಿ ಲೆಕ್ಕಾವಿಲ್ಲದಮ್ಮೆ ಮೀನುಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನೇಗೆನೇಗೆ ನೀರಿನ ಧಾರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುಡನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಡುವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಬಂದ ಮೀನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಜಲಪಾತ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಜಲಪಾತದ ಕೆಳಗಿನ ಆಳವಾದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನಾವು ಎಪ್ಪಾದಿನ ಆ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಒಂದು ಮೀನೂ ನಮ್ಮ ಗಾಳಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.ಹಾಗಾದರೆ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಏನು ತಿಂಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದರೆ ಈ ಮೀನುಗಳು ಬಾಯಿಹಾಕಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ? ತಿಳಿಯೋಣ ಎಂದು ಈ ಮುದುಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದವು. ಯಾರೋಡನೆಯೂ ಮಾತಾಡದ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಒಂಟಿಗೇಡಿ ಮುದುಕನನ್ನು ಅವರೆಗೂ ನಾವು ಮಾತಾಡಿಸಲು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜಲಪಾತದ ಬಳಿ ಹಾರುವ ಆ ಮೀನುಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಯಾವ ಗಾಳಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತಾನೆಂದೂ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಗಾಳ ಹಾಕಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲಿಂದು ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ ಹೇಳಿದ. ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಈ ಮುದುಕನ ಮುಗೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ ತಮಾವೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಷುನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನ್ನಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು. "ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಮೀನುಗಳು ಏನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೇ.

"ಏನು ತಿನ್ನುತ್ತವೋ! ಆ ಭಗವಂತನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕು ನಾನಂತೂ ಈ ಪರಂಚದ ಮೇಲೆ ಇರೋದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಅವು ಬಾಯೇ ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಕ್ಕಾಡುತರ ಬಲೀಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಅವರ ಹತ್ತ ಒಂದು ಮೀನು ತಗೋಂಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಕುಯ್ಯು ಸಮೇತ ನೋಡಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಒಳಗೆ ಎಂಥಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬರೇ ಎಂಥದೋ ಹಳದಿ ಲೋಳಿ ಇತ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಆ ಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡಿತು.

ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿಯಾದುವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಕೆಲವು ಮೀನುಗಳು ನೀರಿನ ಸೂಕ್ತ ಚೀವಿಗಳನ್ನೂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಜಾತಿ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಿಂಡಿ ಹಾಕುವುದೂ ವ್ಯಧಿವೆ. ಈ ಮೀನುಗಳೂ ಅಂಥವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ವ್ಯಧಿ ಸಾರಸವನ್ನು ನಾವು ಕೃಬಿಟ್ಟೇವು. ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ ನಮಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದಿಹೀಗೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಈ ಕಂಟಿ ಅರಿಸ್ಯಾಟಲ್ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ. ಏನಾದರೂ

ಶಿಕಾರಿ ಆಯ್ದು ಎಂದು ನಮ್ಮನೇನ್ನಿಷ್ಟೇ ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಚೀರುಕ್ಕೆ ಮೇಸ್ತಿ ಹತ್ತಿರ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಬುಟ್ಟಿ ಡಬಡಬ ಸದ್ಯಮಾಡಿ ದೆವ್ವದ ಬುಟ್ಟಿ ತರ ಕುಣಿಯಿತು. ನಾನು ನೋಡುವವ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿ ಮುಚ್ಚಲ ಅಥವ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹಾವಿನಂತೆ ಉದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಮಿನೋಂದು ಚಿಪ್ಪಿ ಹೊರನೆಗೆದು ಹಾವಿನ ಮಾದರಿಯಯಲ್ಲೇ ತೆವಳುತ್ತಾ ಅಂಕಡೊಂಕಾಗಿ ನದಿ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ನಾನು ಮೀನು ನೀರಿಗೆ ಹಾರಿ ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಬಿಡಿದೆ. ನೀರಿಗೂ ಮೀನಿಗೂ ಎರಡೇ ಮಾರು ಅಂತರ. ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ತಿ ತಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಮೀನಿನ ತಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೊಡನೆ ಅದು ಹಾವಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ಕೃಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಸುಲಿಯತೊಡಗಿತು. ಅಮೇಲೆ ಅದೇನು ಮಾಡಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಗರಗಸದಲ್ಲಿ ಕೃ ಕುಯ್ಯಹಾಗೆ ಯಾತನೆಯಾಯ್ತು. ಉರಿ ತಾಲುರದೆ ಕೃಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೀನನ್ನು ಕೊಡಪಿದೆ. ಮೇಸ್ತಿ ಕೋಲು ತಗೋಂದು ಹಾವು ಮೀನಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಬಿಡಿಬಂದ. ಅಪ್ಪರೊಳಗೆ ಮೀನು ನೀರೊಳಗೆ ನುಸುಳಿ ಮಂಗಮಾಯವಾಯು.

"ಹಾವುಮಿನು ಯಾರಾದರೂ ಕೈಯ್ಯಾಗೆ ಮುಟ್ಟಾರ? ಅದರ ಬೇಸು ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಗರಗಸ ಇರ್ತದೆ. ಕೈಗೆ ಸುತ್ತಾಕ ಮೂರೆವರೆಗೂ ಕುಯ್ಯಬಿಡುತ್ತೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ನನಗೆ ಅವನ ವಿವರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉರಿಯತ್ತಿದ್ದ ಕೈಯ್ಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾವುಮಿನು ಒಡಿಹೋದನಂತರ ಹಾವುಮಿನಿನ ಮಾಂಸದ ಸಾರನ್ನ ಚೇಂಕ್ರ ಗುಣಾನ ಮಾಡಿದ. ಅನಂತರ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ--

"ನೋಡಿ ನೀವುಗಾಳ ಹಾಕ್ತಿರೀರ. ಬಂದಲ್ಲಿ ಬಂದು ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಗಾಳಕ್ಕೂ ಅಂಥ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಬಂದು ಮೀನಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿರ್ತೀನಿ. ಯಾಕಂಡೇ ಅದ್ದ ದೇಸಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಗನ್ನೇ ಕಳಕೊಂಡೆ" ಎಂದು ಬಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಹಾವುಮಿನಿನ ದೇಸೆಯಿಂದ ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಾದ ಬಂದು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಘಟನೆ ಹೇಳಿದ.

ಭಾರ್ತ್ರಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜಾತಿ ಹಾವುಮಿನು ಹದಿನ್ಯೆದು ಅಡಿ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯತ್ತದಂತೆ. ಮೃಮೇಲೀಲ್ಲ ಹಳದಿ ಪಟ್ಟಗಳಿರುವ ಅದು ನೋಡಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಗಿಂತ ಭಯಂಕರ. ಈ ಮೀನು ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ರಾತ್ರಿಮೇಳಿ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನದಿ ಸಮೀಪದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರು ಸಾಕಿದ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ತಿಂದಬಿಡುತ್ತದಂತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನದಿಯ ಬಳಿ ಮನೆಗಳಿರುವವರು ಕೋಳಿ ಬಡ್ಡಿ ಸುತ್ತ ಬೂದಿ ಚೆಲ್ಲಿರುತ್ತಾರಂತೆ. ಮೀನು ಕೋಳಿ ಕದಿಯಲು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಮೃಮೇಲಿನ ಲೋಳಿಗೆ ಬೂದಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಮೀನು ಚಲಿಸಲಾರದೆ ಸಿಕ್ಕಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಮೀನಿನ ಮಾಂಸವಂತೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಹಾರವೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ತಿಂದರೆ ಮೂಲ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚಮರೋಗಗಳವರೆಗೆ ಸಕಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ.

ಈ ಮೀನು ಚೇಂಕ್ರನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ನನಗೆ ಅವನ ಅಡ್ಡಮಾತುಗಳಿಂದ ಅಸಹನೆಯಾಯ್ತು.

"ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇದಕ್ಕೆ ಅದೇನು ನಿನ್ನ ಮನೆವರೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತೇನಯ್ಯಾ?" ಎಂದೆ.

"ಭೇ ಭೇ. ನನ್ನನೆ ಇಪ್ಪಿತ ದೂರ. ಹಾವುಮಿನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿತನಕ ಬರಕ್ಕಾಗಲ್ಲ ಬಿಡಿ" ಎಂದು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

ಭಾರ್ತ್ರಾ ನದಿಯ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಕಟ್ಟುಗಾಳ ಕಟ್ಟುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಟ್ಟುಗಾಳ ಬೇರೆ ಯಾವ ನದಿಯಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ನೋಡಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತು ಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಕಾಡುಮೃಗಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿಯೋ ಅಥವಾ ಆನೆ ಕಾಟ ಎಂದೋ ಗಾಳಗಳಿಗೆ ಜೀವಂತವಿರುವ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಸಂಜೀ

ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮೀನುಗಾರರು ಗಾಳಿದ ದಾರವನ್ನು ನದಿ ಪಕ್ಕ
ಬೆಳೆದಿರುವ ಬಿದಿರನ್ನು ಚಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಅದರ ತುದಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ
ಬಿದಿರು ಮತ್ತೆ ಚಿಮ್ಮೆದ ಹಾಗೆ ಕವೆಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಸಿಡಿಕಡ್ಡಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ
ಸಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ದಡದ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿದ ಮೀನಿಗೆ ಬಾಯಿಹಾಕಿ
ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳು ದಾರ ಜಗ್ಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಿಡಿ ಹಾರಿ, ಬಿದಿರು ಸಟ್ಟನೆ
ನೆಟ್ಟಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಮೀನೂ ಅದರೊಡನೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ
ನೇತಾಪುತ್ತಿಯತ್ತದೆ. ಬೆಳ್ಗ್ಗೆ ಬಂದ ಮೀನುಗಾರರು ಮತ್ತೆ ಬಿದಿರನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ
ಮೀನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀಂಕ್ರನ ಮಗನೂ ಇದೇರಿತಿ ಕಟ್ಟಿಗಾಳಿ ಕಟ್ಟಿ
ಅನೇಕ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದನಂತೆ. ಅದರೆ ಬಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟಿ
ಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮೀನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಾಗ ಅವನು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಬಲವಾದ
ಬಿದಿರೇ ಮುರಿದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತ. ತಾನು ಬಿದಿರನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿದ್ದು
ಅತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಬಿದಿರು ಮುರಿದು ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದನೇ ಹೋರತು
ಅದು ಮೀನಿನ ಕೆಲಸ ಇರಬಹುದೆಂದು ಶಂಕಸಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಗಾಳಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೋಳಕಾಲುದ್ದ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಿದುರಿಗೆ
ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಗಾಳಿದ ದಾರ ಬಿಚ್ಚಿ ಎಲೆದಾಗ ತೂಕ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಂಡರೂ ಮೀನಿನ
ತಲೆ ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮೀನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುದ ಹಾಗೆ
ಹುರುಕಾಗಿ ತಲೆ ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟ. ದೊಡ್ಡ ಹೆಬ್ಬಾವಿನಂತಿದ್ದ ಪಟ್ಟಪಟ್ಟೆಯ
ಹದಿನ್ನೆಂದು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಹಾವುಮೀನಿನ ತಲೆಯೇ ಅದಾಗಿತ್ತ. ಚೀಂಕ್ರನ ಮಗ
ಅದರ ತಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದೊಡನೆ ದಫಾರನೆ ಅಸೋಣಿಯಾದಂತಾಗಿ
ನದಿಯಲ್ಲಾ ತಳಮಳಿಸಿ ಹೋಯ್ತು. ತಲೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಚೀಂಕ್ರನ ಮಗನ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ
ಹಾವುಮೀನು ಗಿರಿಗಿರಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತೋಡಿತು.

"ಅದಕ್ಕೂ ಗರಗಸ ಇರುತ್ತದೇನಯ್ಯಾ ಬೆನ್ನಮೇಲೇ?" ಎಂದು
ಕೇಳಿದೆ.

"ಎಂಥದೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿಂಬಿದ ಹತ್ತಿರ ಅಂಗ್ರೇ ಅಗಲದ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ
ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅದು ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ಹಾಗೇ. ಬೆನ್ನಮೇಲೇ ಗರಗಸ ಇರಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ
ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ರೆಕ್ಕೆಗಳೂ ಸ್ವೇತ ಇಲ್ಲ."

"ಹಂಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಏನೂ ಅಪಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?"

"ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಇವನು ಮಂಡೆ ಬಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ
ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದೆಯಾ ಎಂದು ಬಿದುರನ್ನೂ ಎಲೆದುಕೊಂಡು
ಬಿಡೇಹೋಯ್ತು.

"ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಯಾಕೆ ಸತ್ತ ಮಹರಾಯ?"

ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ಟಿ ಮತ್ತೆ ಕತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಮೇಸ್ಟಿ ಮಗನಿಗೆ

ಮೀನಿನ ತಲೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದೋಂದೇ ಗೊತ್ತು. ಮರ್ಕುಣ ಜಲ ಪ್ರಳಯ ಆದಂತೆ ನದಿಯೆಲ್ಲ ನೋರೆ ಎದ್ದು ಮೈಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಳದಿ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಸುತ್ತಿ ಬಂದವು. ಹಾವುಮೀನು ಸುರುಳಿ ಬಿಂಭಿ ಒಡಿಹೋದ ಕೂಡಲೇ ದಿಗ್ಭಾಂತನಾದ ಮೇಸ್ತಿ ಮಗ ನೇರ ಮನಗೆ ಒಡಿಬಂದ. ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಮೀನಿನ ಲೋಳಿ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಮೇಸ್ತಿಗೆ ಏನು ನಡೆದಿರಬಹುದಂದು ತಿಳಿಯಿತು.

ಅವನು ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದರೊಳಗೇ ಮೈ ಬಿಸಿ ಏರಿ ಚಳಿಜ್ಞರ ಹಿಡಿಯಿತು. ಹಳಾತ್ತಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಆಕ್ಸಿಕದಿಂದ ಆವನಿಗೆ ಬಲಪಾದ ಮಾನಸಿಕ ಆಫಾತ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಜ್ಞಾರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ ಚೀರಿ ಕನವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಎಮ್ಮೆ ಬೈವಧ ಮಾಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಜ್ಞಾರ ಇಳಿಯದೆ ಅವನು ಸತ್ತೇಹೋದ.

"ನೋಡಿ ಇಂಥಾ ಇಳಿವಯಸ್ಸನಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮಗ ಹೊರಟುಹೋದರೇ ನಾನು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಲಿ! ಯಾರಿಗಂತ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿ ಹೇಳಿ? ಅವನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಅವತ್ತೇ ಈನೆ ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು" ಎಂದು ಚೇಂತ ಮೇಸ್ತಿ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಹಿಡಿದು ಈಂಡು ಹೋಳಿ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತ.

ಬಂದ ಹಾವುಮೀನು ಒಬ್ಬರ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದ ಅದೇ ಹೊದಲು. ಯಾರಯಾರ ಸಾವು ಯಾವ್ಯಾವುದರಲ್ಲಿರುತ್ತೇ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗುತ್ತೇ! ಚೇಂತ ಮೇಸ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಡಿನ್ನೆಡು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಹಾವು ಮೀನು ಇರುವುದು ಹೊದ ಎಂದು ತುಂಬಾ ಜನದ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಾದಂತಿ! ಆ ಸಂತೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತಂತೆ! ಈ ಉದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಂತೆ! ಎಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಹೊರತು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆವು ಅಂದವರು ಇಲ್ಲ. **ಈಟ್ . ೪೧೫ . ೩೦೧ TEK NTR**

ಒಮ್ಮೆ ಕುವೆಂಪುರವರ "ನೇನಪಿನ ದೋಷೆ" ಗ್ರಂಥ ಒಮ್ಮತ ಅವರು ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ಭಾರಿ ಮೊಡ್ಡ ಹಾವುಮೀನು ಹಿಡಿದ ಘಟನೆ ಒಡಿದೆ. ಕುತೊಡಲದಿಂದ ಅವರ ಬಳಿ ಹೆಚ್ಚಾವಿನಂಥ ಹಾವುಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. "ನಾನು ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ಕೇಳಿದೆವು ಅಷ್ಟೇ. ಆದು ನದಿಗಳ ಹತ್ತಿರದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬಂದು ಕೋಳಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಂತೆ! ಒಡಿಸುತ್ತ ಬಂದಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಬೀಳುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಿದ್ದರು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚೇಂತ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾತಾಂತವನ್ನೆ ತದ್ವಾಗಿ ತಂದೆಯವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಇಮ್ಮೆ ವರ್ಣಗಳವರೆಗೂ ಇಮ್ಮೋಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ವದಂತಿ ಕೇವಲ ಕಟ್ಟುಕತೆಯೇ? ಕುದುರೆ ಮುಖದಿಂದ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಕಶ್ಯಳಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಮೀನು ನಿರ್ವಾಶ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಚೇಂತ ಮೇಸ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಂದಲ್ಲ ಬಂದು ದಿನ ನಮಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿತೇನೋ.

ಸ್ತುತಿಪು ಶತ್ರುಮ್ಮಾ ವಿಜಯ
ಬಾಧ್ಯ ಚೇಂತ ಗ್ರಂಥಾಯಾ ~
ತಂತ ಸಂ ~

ಹಾವುಮೀನಿನ ಪ್ರಚಂಡಯಾನ

ಹಾವುಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗಮನ ಸೇಳಿದವರಲ್ಲಿ ಚೀಂಕ್ರಮೇಸ್ತಿ ಮೊದಲಿಗನಾದರೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಿದವನು ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್. ಒಂದು ಕ್ಷುದ್ರ ಹಾವುಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅವೇ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾಗುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿ.

"ನದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾವುಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡಕೋಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮರಿ ಹಾಕುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ." ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಅವನ ಕಾಲದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮೇಧಾವಿ ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆತ ಹೇಳಿದ್ದ ಕೊನೆಯ ಮಾತಾಯ್ತು. ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಯಾರೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೆನನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳಗೆ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಯ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಾಗಲಿ ಮರಿಗಳಾಗಲಿ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಮುಂದುವರಿದು ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ "ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಒಮ್ಮೆಯೇ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ನದಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ರ್ಯಾತರ ಬೆಳಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟುಣಿಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಎಂಟು ಗಂಟೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬದುಕ ಬ್ಲಾಬಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದು" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾವು ಮೀನಿನ ವದಂತಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷದ ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾಗಲಿ, ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವುದಾಗಲೀ ಮರಿಮಾಡುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಯಂತೋಹಿಸಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪುಲದೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೀನುಗಾರರೂ ಸಹ ಇವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಈ ರಹಸ್ಯತಮು ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಬಹುಶಃ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಕುತೂಹಲವನ್ನೂ ಕೆರಳಿಸಿರಬೇಕು.

ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಅನಂತರ ಕಾನ್ತಾಡ ಗಿನಸರ್ ಎನ್ನುವ ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಹೋಳಿ ಮತ್ತು ಕರೆಗಳ ತಳದ ಗೋಡೆಮಣಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಜ್ಜಿದಾಗ ಗೋಡೆಮಣಿನ ಸಣ್ಣ ಉರುಟು ಉಂಡೆಗಳು

ಉತ್ತ್ರೇಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಹಾವುಮೀನಿನ ಮರಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ. ಕಲ್ಲು ಮಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಸಚ್ಚೇವ ಹಾವುಮೀನಿಗಳು ಬರಬಹುದೆಂದು ಯಾರೂ ನಂಬಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಗಳಣರಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ಮೊಂಡಿನಿ ಎನ್ನುವ ಜೀವಪಿಭ್ರಾನಿ ಹಾವುಮೀನಿಗಳ ಶರೀರ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹಾವುಮೀನಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಇರುವಂತೆಯೇ ಅಂಡಕೋಶ ಇದೆಯೆಂದು ಪತ್ತೆಮಾಡಿದ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇದುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ? ಇದು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ರಹಸ್ಯವಾಗೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ೧೦೭ಾರ ಹೈತಿಗೆ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಹಾವುಮೀನಿಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಾದಮೇಲೆ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದೂ ಅವುಗಳ ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುವುದೂ ಕಂಡಿತ್ತು. ಅವುಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಆಗಮಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇರುವಂತೆ ಕಂಡಿತ್ತು.

ಹಾಗಾದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ? ಸಾಗರದ ಮೀನುಗಾರರು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಾವುಮೀನನ್ನಾಗಲೀ ಮರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಹಿಡಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಮೀನುಗಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡಲು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಯಂತೋಷಿನ ನದಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಾವುಮೀನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ಹೋಗುವುದು ನಿಜವೇ? ಸಮುದ್ರದ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವೋಽದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸನ್ನಿಹೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಂಡು ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಯೇ? ಇನ ಅಳ್ಳರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದರು.

ಒಲಣಿರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಯೂರೋಪಿನ ಮೀನುಗಳಾರು ಗಾಜಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವುಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುತ್ತಂದರು. ಅವುಗಳ ಎಷ್ಟು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿದ್ದುವೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟರೇ ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಒದಬಹುದಿತ್ತು. ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೇ ಇವುಗಳ ಕಣ್ಣಗಳಿರದು ಕಷ್ಟಚುಕ್ಕೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವೇ ಹೊರತು ಮೀನುಗಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಅಪರಾಹನದ ಮೀನುಗಳೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿ ಇವಕ್ಕೆ ಲೆಪ್ಪೋಸೆಫಿಲಸ್ ಅಥವಾ ಚಪ್ಪಟೆ ತಲೆ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಲೆಪ್ಪೋಸೆಫಿಲಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದರು. ತಂಬ ಜಟಿಲವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದ ಇವು ಸಾಗರದ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಬದುಕಿದ್ದವು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಉಪವಾಸ ಈ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿರಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಮೀನುಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತ ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಚಪ್ಪಟೆ ಆಕಾರ ಕಲೆದುಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳವೇಯಾಕಾರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಹಾವುಮೀನಿನ ಮರಿಗಳಾದವು! ಹಾವುಮೀನಾಗಲೀ ಮರಿಗಳಾಗಲೀ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಗದುಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಆಗ ಕಾರಣ ಗೋತ್ರಾಯ್ಯ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವು ಹಾವುಮೀನಿನ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲೆಪ್ಪೋಸೆಫಿಲಸ್‌ಗಳೇ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಾವುಮೀನಿನ ಮರಿಗಳು!

ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದೇಸಿವ್ ಜಿವಣಾಸ್ತ್ರಜ್ಜ ಇದ್ದ. ಅವನ ಹೇಸರು ಜೊಹಾನ್ ಸ್ಟ್ರೋಮ್. ಯೂರೋಪಿನ ನದಿಗಳ ಹಾವುಮೀನಿನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಇವನಿಗೇ ಸ್ವಲಬೇಕು. ಯೂರೋಪಿನ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೋಡಾವಸ್ಥೆಯ ಚಪ್ಪಟೆ ತಲೆಗಳೇ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ? ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮರಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾ ಬರುವ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಈತ ಮಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದ. ಈ ದಾರಿ ಈತನನ್ನು ಯೂರೋಪಿನ ತೀರದಿಂದ

ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲು ದೂರದವರೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತು. ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡದ ಹತ್ತಿರ ಕೆನಡಾದ ಬಳಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ನಿಮಿಟ್‌ಗೆ ಆಗತಾನೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಹಾವುಮೀನಿನ ಮರಿಗಳು ದೊರೆತವು. ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಡಗುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ನಿಮಿಟ್ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಮರಿಮಾಡುವ ಈ ಜಾಗದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರವೇ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಬಂದು ಮರಿಮಾಡುವ ಜಾಗವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಯೂರೋಪಿನ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡದ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಬಂದು ಮರಿಮಾಡುವುದು ಗೋಚರವಾಯ್ತು.

ಸ್ನಿಮಿಟ್ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬಲ್ಪಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಹಾ ಸಾಗರಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೇ ಯಾಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಅಧ್ಯಾವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈತನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅಸಂಭವನಿಯವೆಂದೂ ಆಕ್ಸ್‌ಕೆಪೆಂಡ್‌ ಯೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಇನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ರಹಸ್ಯಕರ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದುವು. ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಜೀವನಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದ ಗತ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಚೀಂಕ್ರ ಮೇಸ್ಟ್ ಮಗ ಹಾವುಮೀನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಪ್ರಾಣಾಭಿಟ್ಯದ್ವಾರಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೆ ತೇಲಿಬಂದಿದ್ದೇ ಬಂದು ಅಜ್ಞರಿ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯೂರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಏಕ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ? ಅವು ತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕುದೇಸೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ?

ಭೂಮಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಯಾವುದೂ ಬಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾವುಮೀನುಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಅನೇಕ ಮಿಲಿಯ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿಸೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಮರಿಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆಲ್ ಟ್ರೈಡ್‌ವ್ಯಾಗ್‌ರ್ ಸುಮಾರು ನೂರು ಮಿಲಿಯ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನವ್ಯೇ. ಆಗ ಈಗಿನ ಅಭ್ಯಾಂಟಿಕಾ ಮಹಾಸಾಗರ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಒಳನಾಡು ಸಮುದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಯೂರೋಪು

ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾಗಳ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗಲೂ ಈ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುಪುದೂ ಆ ಮರಿಗಳು ಮತ್ತೆ ನದಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದೂ ನಡೆದೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಭಂಘುಂತರ್ಗತ ಟೆಕ್ ಟೋನಿಕ್ ಚಲನೆಯ ಕಾರಣ ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡಗಳು ಆಪ್ತಿಕಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡಗಳಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೂರ ಸರಿಯತೊಡಗಿತ್ತು. ಹಾವುಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅರಿವೇ ಆಗದಹಾಗೆ ಅವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ಗಾರ್ಸೋ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೆಲವೇ ಸಂಟಿಮೇಟರುಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಸರಿಯಿತ್ತು. ನೂರು ಮಿಲಿಯ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳು ಸಪ್ತಸಾಗರಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಹಾವುಮೀನುಗಳಿಗಾದರ್ಲೋ ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಜ್ವಾಫ್ ಮತ್ತೆ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವೇ ಸಂಟಿಮೇಟರಿನಷ್ಟು ದೂರಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಅವಕ್ಕೆ ಅದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಾರದು.

ಅವು ಇಂದಿಗೂ ಯಾರೋಹಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯುವ ಗಲ್ಫ್ಸ್ಟ್ರೀಂ ಎನ್ನುವ ಬಿಸಿನಿರಿನ ಸಾಗರಪ್ರವಾಹ ಹಿಡಿದು ಸರ್ಗಾರ್ಸೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೇ ಹೋಗಿ ಮರಿಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಎಷಿಯಾದ ನಮ್ಮ ನದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾವು ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಇರಲಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ಅಂಟಾರ್ಕಿಕಾದಿಂದ ಪಾಲಾಗಿ ಎಷಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿರುವ ಭಂಬಂಡ. ಆದರೆ ಇವೂ ಸರ್ ಸರ್ಗಾರ್ಸೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗಾದರೂ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಯೋ ಯಾರೂ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನದಿಗಳೆಲ್ಲ ಚರಂಡಿಗಳಾಗಿ ಗಣ್ಣಿದ್ದ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾವುಮೀನುಗಳೆಲ್ಲ ಯಮಲೋಕದ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬಹುದು. ಅವುಗಳ ವಲಸೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಕ್ಷಯ ಹೇಳಿದ ಕತೆ

ಮಾಲೆಮೇಸೈ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಡೇ ಮುದ್ರೆಮನೆ ಮನ್ನಾಜಂಗಿ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿರುವ ಈ ಕಾಡು ನಮ್ಮೂರಿನ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡುವ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳ ತವರು ಮನೆ. ಈ ಕಾಡಿನೋಳಗೆ ಹಂದಿಗಳು ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡುವೆಂದರೆ ಅಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಿಸುವ ಹಾಗೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಅದು ಮನ್ನಾಜಂಗಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಕಾರಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದ್ದ್ಲ. ಶಿಕಾರಿ ನಿಷಿಧ್ಯ ಎಂದು ಕಾನೊನೇನೋ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಯಾರಾದರೂ ಬೇಕ್ಕಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೋ ಬಮ್ಮೆ ಬಬ್ಬ ಗಾಡೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬೀಟ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಸಿ ಮೂಡಿಗೆರೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ವರುಪಕ್ಕೊಳ್ಳುವ್ವೆ ಬಂದು ಅವರಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷ , ಕಾಫಿ, ಬಸಳಿ ಸೊಪ್ಪು , ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ಕಾನೂನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಶಿಕಾರಿ ತಡೆಯುವಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದೂ

೪८ \ ಏರೆಹೈನ ಚಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜದರ ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಾಡಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ವ ದ್ರಜೀವಿ ಏನುತಾನೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಾನು!

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಿಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಡುಹಂಡಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಾನೆನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸವಾರಂತಯಾರ್ಮಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆದಂತೆ ಹಬ್ಬಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಲಂಟಾನ ಮತ್ತು ಕೆಂಜಿಗೆ ಮುಳ್ಳಿನ ಜಿಗ್ಗಿ. ಅದು ಎಪ್ಪು ಅಭೀಧವಾಗಿತ್ತೇಂಂದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ತಿಕಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಕ್ಯೆ ತೂರಿಸಬೂ ಶಕ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂಜಿಗೆ ಉಡುಕಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಹ ಒಂದು ಗಡಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಸಾಹಸ ಪಡಬೇಕಿತ್ತು. ಮುಳ್ಳು ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲಾ ಗೀರಿ ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಾ ರಕ್ತಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮೈಗಾಯದ ಸರಿಯಾದ ಅಂದಾಜು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದು ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಾಮಾಡುವಾಗಲೇ. ಗೀರು ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಬಿಸಿನೀರು ತಾಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಮೈಗೆ ಬೆಂಕಿದಿದ್ದಂತೆ ಉರಿ ಎಬ್ಬತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಜಿಗ್ಗಿನ ಕಾಡು ಅದು. ನಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಂಡಿಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಮಾಡಿದ ಜಾಡಿನಲ್ಲೇ ಕಾಡಿನ ಅಡಿ ನುಸಿದುಹೋಗಿ ಹಂಡಿಗಳಿಗೆ ಬೋಗಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಆ ಕಾಡು ಮಾನವರಿಗೆ ಅಭೀಧವೆಂದು ತಿಳಿದ ಹಂಡಿಗಳು ನಾಯಿಗಳು ಎಪ್ಪು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಜಿಗ್ಗಿನ ಒಳಗೇ ಅತ್ಯಂದಿತ ಒಡಾಡಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ದಣಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವೇ ಹೊರತು ಹೋರಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋರದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕಾಲು ಹಾಡಿಗಳಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಡಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಾನು ಕೋವಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅಡ್‌ಹಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಕಿವಿ ಆ ಕಾಡಿನ ದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಪ್ರತೇ ಮಾಡಿ ಬೋಗಳುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಾಡಿ ಬೋಗಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ನನಗೆ ಒಮ್ಮೆಯೂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಕೂಡಿ ಬಿಸಿಲು ಮಂಕಾಗಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಕತ್ತಲು ಕವಿದಂತೆ ಆಕಾಶದ ಬಣ್ಣ ಬುದಲಾಯ್ತು. ಮೋಡ ಕವಿಯತ್ತೇರಿಗಿದಾಗಲೇ ಮುಳೆ ಬಂದರೂ ಬಂದಿತೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಮನೆದಾರಿ ಹಿಡಿಯಲು ಕಾಡೊಳಗಿದ್ದ ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೂಗಿ ಎಪ್ಪು ಕರೆದರೂ ಅದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಪ್ಪಾಯಮಾನ ಸುವಾಸನೆ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಏನೋ? ಮೂಗಾಳಿ ಹಿಡಿಯತ್ತಾ ಕಾಡೊಳಗೇ ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕರೀ ಭತ್ತಿ ತರ ಮೋಡ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುತ್ತಿದೆ! ದೂರದಲ್ಲಿಯೋ ಮುಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೇ ಶುರುವಾಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದೆ ನೆಲದ ವಾಸನೆ ಸಹ ಬರಲು ಶುರುವಾಯಾಯ್ತು. ಇನ್ನು ಈ ಕಿವಿಯನ್ನು

ಕಾರುತ್ತ ಕೂತರೆ ಬದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮನೆದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಒಡತೊಡಗಿದೆ. ಕಿವಿ ಕಾಡೋಳಗಿಂದ ಹೋರಬಂದು ಕೊಂಬೆ ದೂರ ನನ್ನೊಡನೆ ಒಡಿಬಂದಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಗಾಳಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಕಾಡೋಳಗೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಅದಕ್ಕೆನು ಚಿಸಿಲು ಮಳಿಗಳ ಪರಿವೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಕಾಡು ದಾಟಿ ಹಳ್ಳಿ ದಾಟುವುದರೋಳಗೆ ಟಪಟಪ ದಪ್ಪೆ ಮಳೆಹನಿಗಳು ಬೀಳತೋಡಗಿದ್ದವು. ಮಳೆ ಬರುವುದರೋಳಗೆ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅಲ್ಲೇಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಲೆ ಮೇಸ್ತಿಯ ಸೂರಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಾದರೂ ನಿಲ್ದಾಣವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಒಡಿದೆ. ಮೇಸ್ತಿ ಗುಡಿಸಿಲು ತಲುಪುವುದರೋಳಗೆ ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿ ನಾನೂ ಸಾಕಮ್ಮ ಬದ್ದೆಯಾಗಿ ಮೂರಿನ ತುದಿಯಿಂದೆಲ್ಲ ನೀರು ಇಳಿಯಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಒಡೋಡಿ ಮಾಲೆ ಮೇಸ್ತಿ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಸೂರಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ.

ಮಾಲೆ ಮೇಸ್ತಿ ಮನೆ ಹುಲ್ಲು ಗುಡಿಸಿಲಾದರೂ ತುಂಬ ಚೋಕ್ಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಗೋಡೆಗೆ ನೀಟಾಗಿ ಸುಣಿ ಹೊಡಿದೆ ಕೆಳಗೆಲ್ಲಾ ಸೆಗಳೆ ಸಾರಿಸಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ನಾನಂತರ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೆಲ್ಲ ಕೆಸರಾಗಿ ಮ್ಯಾಯಿಂದೆಲ್ಲ ನೀರು ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ಶ್ವಾಸಾಗಿದ್ದ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಒಳ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೋಳಗೆ ಯಾರೋ ಇರುವುದು ಪಾತ್ರೆ ಸದ್ದಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. ಧಾರೆಧಾರೆಯಾಗಿ ಬೀಳವ ಮಳೆಯನ್ನು ಹೋಡಿಗಳಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವು ಹರಿದಂತೆ ನುಸುಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತೆ. ಗುಡುಗಿನ ಗಾಳಿಯ ಗಲಾಟೆಗೆ ಮನೆ ಯೋಳಿದ್ದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಸಪ್ಪಳ ಕೆಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಹೋರಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಕಿವಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಿ ಬರುತ್ತಲೂ ಮನೆಯೆಡುರು ನಿಂತಿದ್ದ ಬಂದೆರಡು ಕೋಳಿಗಳು ಕೊಕ್ಕೊಕ್ಕೊ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಗಲಾಟೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಮನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಡಿದುವು. ಈ ಗಲಾಟೆ ಕೇಳಿ ಮಾಲೆ ಮೇಸ್ತಿ ಹೆಂಡತಿ ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ ಹೋರಗೆ ಇಣುಕಿದಳು. ಆಕೆ ಕೆಲವು ದಿನ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆಕೆಗೆ ನನ್ನ ಗುರುತು ಇತ್ತು.

ನನ್ನನ್ನ ನೋಡಿ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ"ಅಯ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ ಒಳಗೆ ಬಸ್ಸಿ" ಎಂದಳು

"ಇಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ. ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರ್ತೀನಿ. ಇನ್ನೇನು ಮಳೆ ನೀಲಿಬಹುದು" ಎಂದೆ.

"ಯಾಕಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬರಬಾಯ್ದು ಅಂತಾನ?" ಎಂದು ಮುಖ ವೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದಳು. ನನಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಹೋಡಿಯಿತು,

೧೦ ಏರೊಪ್ರೈನ್ ಚಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಅವರು ಹಸಲಜಾತಿಯವರಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರ ಮನೆಯೋಳಗೆ ಹೋಗಲು ಹಿಂಜರಿಯತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ ಉಹಿಸಿದಳೆಂದು.

"ಬಳಗೆ ಬರಬಾರ್ದು ಅಂತ ಏನಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ. ನೋಡು ನನ್ನ ಮೃಯೆಲ್ಲಾ ಬದ್ದೆಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಾ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ನಾನು ಒಳಗೆ ಬಂದರೆ ಈ ಕಿವಿನೂ ಬಳಗೆ ಸ್ವಗ್ರಹಿಸಿ. ಅದು ಮೈಕ್ರೋ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಕೆಸರುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ನೋಡು. ನಾವು ಈಗ ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಳಗೆ ಬಂದರೆ ನಾಳೆನೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಸುಣಿ ಬಣಿ ಹಾಕಿಸಬೇಕಾಗ್ನಿದೆ. ನೀನು ಈಗ ಸುಮ್ಮನಿರು. ಇಲ್ಲೋ ನಿಂತಿದ್ದು ಮಳೆ ನಿಂತ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗ್ರೀವಿ" ಎಂದೆ. ನನ್ನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಗಿಲ್ಲೋ ನಿಂತಳು.

ಅವಳು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುಹೋಗದೆ ಅಲ್ಲೋ ನಿಂತಿದ್ದು ನನಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಯ್ತು. ಮಾತಾಡದೆ ಎಮ್ಮೆ ಹೊತ್ತು ತಾನೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲಲಾಗುತ್ತೆ. ಮಾತಾಡುವ ಅಂದರೆ ಅವಳ ಜೊತೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ಮಾತಾಡಬಹುದು!

ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಮನೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. "ಯಾರ ಮನೆ ಅದು. ಭಾಳ ಜೋರಾಗಿ ಕಾಣ್ಣಾದಲ್ಲ?" ಎಂದೆ.

"ಅದು ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ಮನೆ ಅಯ್ಯಾ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೋಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು" ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿದವರಲ್ಲೋಲ್ಲಾ ಕೊಂಚ ಅನುಕೂಲಸ್ವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಬಕ್ಕಲು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಮನೆ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದರೆ ಹಳೇ ಮನೆ ಎಮ್ಮೋಂದು ಲಡ್ಡಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಇಡೀ ಮನೆಯನ್ನೇ ಬೀಳಿಸಿ ಹೋಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ಪರಿಸಿತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಕೊಂಚ ಅನುಕೂಲಸ್ವರಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಅಮ್ಮೋಂದು ದುಡ್ಡ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಹುಬ್ಬೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟಪಟ್ಟ ದುಡಿದು ಹಣ ಗಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಯಾರೂ ಸುತರಾಂ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಡಬಿಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದೇ ಹಣ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು ದುಡಿದು ಹಣ ಗಳಿಸಹೋಗುವವನನನ್ನು ಮುಶ್ಕೂಳನೆಂದೇ ತೀಳಿಯತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದೇಗಾಡರು ಹೋಸಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನತೀಕಿಂತು ಬಗ್ಗೆ ಬಚ್ಚಿಬ್ಬರು ಬಂದೊಂದು ರೀತಿ ಕಲ್ಪನೆ ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೆ.

"ಸಿದ್ದೇಗಾಡರು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದು ಆಗಿದ್ದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೈ ಹಿಡಿದ

ಹಾಗಾಯ್ತು. ಹೆಂಡತಿ ಮನೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದಮ್ಮೆ ನಗನಾಣ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತಂತೆ. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿನ್ನದ ವಂಕಿಯೇ ಒಂದೂವರೆ ಕೆಬಿ ತೂಕ ಇತ್ತಂತೆ. ಸಿದ್ದೋಂದರ ಮಾವ ಅಸ್ತಿನೆಲ್ಲಾ ಗಂಡು ಮಗನಿಗೂ, ದುಡ್ಡು ದುಗ್ಗಾಣೀನೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೂ ಬರೆದಿದ್ದಂತೆ ಹಂಗಾಗಿ ಸಿದ್ದೋಂದರ ದೇಸೆ ಕುಲಾಯಿಸಿದ್ದು" ಎಂದು ಬಬ್ಬು ರು ಹೇಳಿದರು.

ಸಿದ್ದೋಂದರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಚೆಗೆ ಕೇಳಿದ ವದಂತಿ ಎಂದರೆ ಎಮರ್ಚೆಸ್‌ನಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಗೆರೆಯ ಮಾವಾದಿ ಶೇಷಮಲ್ಲ ಸಕಾರದವರು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರ ಮನೆ ಜಪ್ಪಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೆಂದು, ಅವನ ಅಜ್ಞನ ಕಾಲದಿಂದ ಅಡವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಳಂಟು ಟ್ರಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ರಾತೋರಾತ್ರಿ, ಸಿದ್ದೋಂದರ ಮನೆಗೆ ತಂದಿಟ್ಟನೆಂದೂ, ಹಿಂದಿರಿಸುವಾಗ ಸಿದ್ದೋಂದರು ಒಂದು ಟ್ರಂಕನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಿದ್ದೋಂದರ ಕುಯತ್ತಿಯನ್ನು ಬುದ್ದಿ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಬಬ್ಬು ರು ಜ್ಞಾಫಿಸಿ, "ಎನ್ನಾಡಿರಿ! ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಲು! ಸಿದ್ದೋಂದ ಅಪ್ಪನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಮಾವಾದಿ ಏನೂ ಮಾಡಂಗೇ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಇವ್ವಾದರೂ ಸಿಗ್ರಲ್ಲಾ ಅಂತ ಮಾವಾದಿ ಮಿಕ್ಕಿದ ಟ್ರಂಕುಗಳನ್ನೇ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ ಹೊತ್ತೊಂದು ಹೋದ" ಎಂದು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲೋ ಇದ್ದವರೆನ್ನುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಬಚ್ಚು ಬಿಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಪಾಯ ತೆಗೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದೋಂದರು ಮನೆಯನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಸಿಧಾರ ತಗೊಂದ ಕೊಡಲೇ "ನಿನ್ನ ವಾಯ ತೆಗೆಸುತ್ತ ಗಾರೆ ಶೀನಪ್ಪನ ಹಾರೆ ಎಂಥದಕ್ಕೂ ಟಣ ಅಂತ ತಾಗಿದಂತೆ, ಸಿದ್ದೋಂದರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಜೆ ಮಾಡದೆ ಕೃ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಕ್ಯಾದು ಮಾಡಿ ರಾತೋರಾತ್ರಿ ಆ ಕೊಡ ತಗೊಂದುಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ರಾತೀಕ ಹಳೇಕಾಲದ ಚಿನ್ನದ ವರಹ ಇದ್ದವು" ಎಂದು ಮಾತಾಡಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ದೂ ಸಿದ್ದೋಂದರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖಾಹಾಪೋಹ ಮಾಡುವಾಗ ಸತ್ಯಾನ್ನೇಷಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿಷ್ಪೇಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಣದ ಮೇಲಿನ ಅವರ ದುರಾಸೆಯೋ, ಕುಯತ್ತಿಯೋ, ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆಯ ಚುಗುವ್ವೆಯೋ ಅವರ ಸುಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲೂ ಗುಪ್ತ ಅಭಿಷ್ಪೇಗಳು ಮಗಿದಿಟ್ಟ ಕೊವ್ವರಿಗೆಗಳಂತೆ ಬಳಗೆ ಕುಳಿರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ!

ಭಟೀರೆಂದು ಸಿಡಿಲೋಂದು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಹೋಡೆದುದರಿಂದ ನಾನು

೨೧ ಏರಿನ್‌ನ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಿಡಿಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಡೆಯಿತೆಂದು ನೋಡಿದೆ. ಮತ್ತೂ ಮತ್ತೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಸಿಡಿಲು ಭಟೀರ್ ಭಟೀರ್ ಎಂದು ಅನೋಣಿಸಿತು. ಆಕಾಶವ್ಲೆ ಸಿಡಿಮುದ್ದಿನ ಉಗ್ರಾಳದಂತೆ ಶಬ್ದಮಯವಾಯ್ತು.

"ತಿವ ತಿವ ಏನು ಸಿಡಿಲು! ಏನು ಗಮನಗು! ನೀವು ಒಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ಆಗ್ರಿತ್ತು ಅಯ್ಯ" ಎಂದಳು ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ.

"ಸಿಡಿಲು ಬಡಿಯಬೇಕಂತೆ ಇದ್ದೆ ಮನೆ ಬಳಗ್ಗಿರು ಹೊರಗ್ಗಿರು ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೇ ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ" ಎಂದೆ.

"ಅದೂ ಸರಿ ಅನ್ನಿ. ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೊಕ್ಕೊಂಡರೂ ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗ್ರಾರೆ ಯಮದೂತರು" ಎಂದು ವಿಧಿವಿಲಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಿದಳು ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ.

ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ವಿವಯ ಎತ್ತಿದ ಕೂಡಲೆ ಅಕ್ಷಮ್ಮನ ಬಾಯಿಂದ ಅವರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಉದ್ದಾರಪೋ ಉಹಾಪೋಹಪೋ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಇವಳ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ನೋಡೋಣಿಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸಿಡಿಲು ನಮ್ಮ ಗಮನವನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನತ್ವ ಸೇರು ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ ಪರಮಾರ್ಥ ಚಿಂತನೆ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸತ್ತೇಡಿತು. ಮೋಡಗಳ್ಲಿ ಸುರುಳಿ ಏಳುವ ಹೋಗಿಯ ತರ ಗಿರಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ದೂರದ ಪರ್ವತಗಳ ಕಡೆಗೆ ತೇಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಿವಿ ಒಮ್ಮೆ ಪಟ ಪಟ ಮೈ ಹೊಡಕಿ ಹಳ್ಳಿ ದಾಟುವಾಗ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾಕ್ಷಾರವನ್ನು ಅಕ್ಷಮ್ಮನ ಮನೆ ಅಂಗಳಕ್ಕೂ ಗೋಡೆಗೂ ಹಾರಿಸಿತು. ನಾನು ಮಾತಾಡದೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಮನೆಯತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರನೋಟ ಬೀರುತ್ತಾ ನಿಂತೆ.

"ಸಿದ್ದೇಗೌಡರಿಗೆ ಏನಿತ್ಯಾ ಈಗ ನಾಕು ವರ್ಷದ ಮುಂಚೆ?" ಎಂದಳು ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ.

ಅಕ್ಷಮ್ಮನ ಬಾಯಿಂದಿ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಸೂಯೆಯ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಖಂಹಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ.ನನ್ನಂಥವನ ಹತ್ತಿರ ಹರಟೆಗಳಿಯವುದು ಅತಿ ಸಲಗೆ ತಗೋಂಡ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಅವಳು ಯೋಚಿಸಿರಬಹುದು.

"ಅವರ ಹಳ್ಳಿ ಮನೆ ಕಡೆಯವರು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲಸ್ತರು ಅಂತಾರಲ್ಲ ಅಕ್ಷಮ್ಮೆ" ಎಂದು ನಾನೇ ಮಾತಾಡಿ ಹೇಡಕಿದೆ.

"ಎಲ್ಲ ಸುಳ್ಳಿ! ನಸ್ನೆದುರು ಹೇಳಲಿ ನೋಡೋಣ. ಅವರು ಮದುವೆ ಆಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ನಾನು ಅವರ ಮನೇಲಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲಾ. ಆಕೆ ಮೈ ಮೇಲೆ ಎಮ್ಮೆ ಬಂಗಾರ ನೋಡಿದ್ದಿ ಹೇಳಿ?" ಎಂದು ನನ್ನನ್ನ ಕೇಳಿದಳು. ಶುಭ್ರ ಅಸಂಬಧ ಪ್ರಶ್ನೆ! ನಾನ್ನಾಕೆ ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ಹೆಂಡತಿ ಮೈಮೇಲೆ ಎಮ್ಮೆ ಬಂಗಾರ ಇದೆ ಅಂತ ನೋಡಲು ಹೋಗಲಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಈ ಅಕ್ಷಯ ನನ್ನನ್ನ ಏನಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು?

ಮಳೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಇವಕ್ಕೋ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ! ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಿ ಪರದೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಳೆ ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ಮನೆಯನ್ನ ಮುಸುಗುತ್ತಿತ್ತು.

"ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ" ಎಂದು ತನ್ನತ್ತ ನನ್ನ ಗಮನ ಸಲೆದು, ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕರೀದಾರ ಹಿಡಿದು ಎಲೆದು ಕುಪ್ಪಿಸಿದೊಳಗಿಂದ ಬಿಳಿಯ ತಾಯಿತಿಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ತಾಳಿ ತೆಗೆದಳು. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ "ಸಿದ್ದೇಗಾಡರು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಆಭರಣ ಅಂದರೆ ಇಂಥದೇ ಬಂದು ತಾಳಿ ಅಯ್ಯ! ಇದು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದು" ಎಂದಳು. ಈ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಪಡಿಸಲು ಇಮ್ಮೊಂದು ತೊಂದರೆ ಯಾಕೆ ತಗೋಳ್ಳತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರು ಆಭರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಅದು ಫಕ್ಕನೆ ನಿಲ್ಲವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇನ್ನಿಸಿ ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯ್ತು.

"ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಅಕ್ಷಯ್ಯ. ಅವರು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರೋದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬಂದೊಂದು ತರ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆ ಅಪ್ಪೆ." ಎಂದು ಸುಮೃನಾಗಲು ಯಶ್ಸಿಸಿದೆ.

"ಹೇಳಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೇಸ ಅವರ ಗದ್ದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ರ ಹೇಳಿದ, ಸಿದ್ದೇಗಾಡರು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತಳಪಾಯ ಅಗೆಸುತ್ತ ಕೆಳಗೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಸಿಗ್ಗು ಅಂತ. ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ತಂದೆ ಅಜ್ಞೇಗಾಡರು ಬಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲೀ ಇದ್ದೆನಲ್ಲಾ. ಅದು ಮೊದಲು ಅವರ ಮನ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿ ಆಗಿದ್ದ ಜಾಗ ಅಯ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದರೆ ಸಿಕೊಳ್ಳುದು ಅವರ ಮನೆ ಹಟ್ಟಿ ಹಳೇ ಗೊಬ್ಬರ ಅಪ್ಪೆ. ನನ್ನತ್ತ ನಿನ್ನ ಧೋಂಗಿ ಬಿಜ್ಜಬೇಡ ಹೋಗು ಅಂತ ಉಗಿದು ಕಳಿಸಿದೆ" ಎಂದಳು ಅಕ್ಷಯ್ಯ.

ಸಿದ್ದೇಗಾಡರ ಮೇಲಿನ ಉಹಾವೇಳರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಗೇಳಿಯಲು ಅಕ್ಷಯ ಕಟ್ಟಿಬಧ್ಯಾಗಿದ್ದಳು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮತ್ತೊವುದೇ ಉಹಾವೇಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸುಳ್ಳಗಳೆಯತ್ತಿದ್ದೇನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ಸುಳ್ಳಗಳವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಧನಿಕರಾದ ಸಿದ್ದೇಗಾಡರಿಗೆ ಅಪ್ರಾಧ ಆಳು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹೋಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀಮಾನಿಸಿ "ಸಿದ್ದೇಗೌಡರಿಗೆ ಬಳ್ಳಿ ಗದ್ದೆ ಇದೆ, ತೋಟ ಇದೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ ಅಡಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಯಾಕೆ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಯಿಂದ ಕಡೆ ತಂದು ಹೊಟ್ಟೆಹೋರಿಬೇಕು? ಕಣ್ಣದುರೋ ಸಂಪಾದನೆ ಕಾಣ್ಣರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಡದ್ದು ಉಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ಹೋಗ್ನಾರೆ ಜನ" ಎಂದು ಸಂಭಾವನೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾತಾಡಿದೆ,

ಅದರೆ ಮಳೆ ನಿಲ್ಲುವವರಿಗೆ ಮಾತಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ ತೀಮಾನಿಸಿದ್ದಾರು. "ಆ ಮಾತು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿ ಅಯ್ಯಿ, ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಬಂದು; ಇದು ನೀವು ತಿಳಿಂಡಿರೋ ಅಮ್ಮೆ ಸಲೀಸು ಇಲ್ಲ! ಈ ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ, ಗದ್ದೆ ಎಲ್ಲ ಮೊದಲೂ ಇತ್ತಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ. ಆಗ ಏನಿತ್ತು ಇವರ ಕ್ಯಾಲಿ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಬಪ್ಪದೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ದನಿ ತಗಿಸಿ "ಅಯ್ಯಾ ಇವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಡಸ್ಟಿಕೆ ಅಡರಿಕೊಂಡಿತ್ತೂ ಅಂದರೆ, ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ತಾಯಿ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಕ್ತ ಅಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಂಗಿತ್ತು ನೋಡಿ ಇವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಗಟಿನಂತೆ ಮಾಡಿದಳು.

ನಾನು ಮಳೆಯೇನಾದರೂ ನಿಂತಿತೇ ಎಂದು ಅಶ್ವಿತ್ತ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ "ಕಿ ಮಳೆಯೇನು ಘಕ್ಕನೆ ನಿಲ್ಲೋದಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಈ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ತಂದ ತೀರಿಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರ ತಾಯಿ ಮಂಜಮ್ಮೆನೇ ಗದ್ದೆ ತೋಟದ ಯಜಮಾನಿಕೆ ನೋಡಿದ್ದರು ಅಯ್ಯಿ. ಆ ಮಾತಾಯಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಈವತ್ತು ಸಿದ್ದೇಗೌಡರನ್ನ ಕಾಯ್ದಿದೆ. ಅವರ ಮನೇಲಿ ಹಾಲುತ್ತವು ಹರಿಯೋ ಹಂಗ ಮಾಡಿದೆ" ಎಂದಳು.

ಬಹುಶಃ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ತಾಯಿ ಗದ್ದೆ ತೋಟದ ಹಹಿವಾಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಿತವಂತರಾದರೆಂಬುದು ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಸರಳ ವಿವರಣೆ ಎಂದು ಉಹಿಸಿದೆ. ಸುಳೊಳ್ಳಿ ನಿಜವೋ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದು ರೋಮಾಂಚಕ ಕಲ್ಪನೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆಂದಳ್ಲಾ ಎಂದು ನಿರಾಸೆಯಾಯ್ತು. "ಈಗಲೂ ಮಂಜಮ್ಮೆ ಅವರ ಗದ್ದೆ ನಾಟಿಗೆ ಆಳಗಳ ಚೋತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ನಾರೆ ಅಂತಾ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು" ಎಂದೆ.

"ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ಅವರ ಮನೇನ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಿದ್ದು! ಆಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದು ಚಿನ್ನದಂತಾ ಮನಸ್ಸು. ಇದೇ ಮುದ್ದೆ ಮನ ಕಾಡಿಂದ ಬಂದು ಜಿಂಕೆ ಬಂದು ಮಂಜಮ್ಮನ ಮನಸ್ಸು ನೋಡಿ ಹರಸಿ ಹೋಯ್ತು! ಅವತ್ತಿಂದ ನೋಡಿ ಅವರ ನಸೀಬೇ ಬಧ್ಧಾಸಿ ಹೋಯ್ತು. ಬರೇ

ರಟ್ಟೆ ಮರಿಯೋ ಹಂಗೆ ಗೆಯ್ಯಾರೆ ಏನು ಬಂತಯ್ಯ? ಮನಸ್ಸು ಒಳ್ಳೇದಿಲ್ಲದಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಕತೆಗೆ ಬಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟಳು.

“ಅದ್ವಾಕೆ ಕಾಡಿನ ಜಿಂಕೆ ಉರ್ಮಿಳಗೆ ಬಂತು. ಈಗ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಜಿಂಕೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಲ್ಲ!” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಮಳೆ ನಿಲ್ಲವ ಸೂಚನೆ ಇತ್ತು. ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಸೇರೋಣ ಎಂದರೆ ಈ ಅಕ್ಷಯ್ಯನ ನಂಗೆ ಕುತುಹಲ ಕೇರಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ತಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಳು.

“ಈಗ ಸುಮಾರು ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಅಯ್ಯ, ನಾನು ಮಂಜವ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ರಿದ್ದಾಗ ಬಂದು ಸಾರಿ ಜೇನು ಬೈಲು ಕಡೆಯೋರು ಮುದ್ದೆ ಮನೆ ಕಾಡಿಗೆ ತಿಕಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಕಾಡು ಆವಾಗ ಈಗಿಂತ ಭಯಂಕರ ಇತ್ತು. ಹುಲಿ ಸಹಿತ ರಾತ್ರೆ ಕುಗಿದ್ದು ಕೇಳಿದೇನಿ! ಈಗ ಏನಿದಾವೆ ಅಲ್ಲಿ? ಬರಿ ನರಿ ಒಳ್ಳೇಕೆವೆ ಅಪ್ಪೇ.

ಜೇನುಬೈಲು ಕಡೆಯೋರ ಹತ್ತು ಒಳ್ಳೇಳ್ಳೆ ನಾಯಿ ಇದ್ದು. ಭಾರಿ ನಾಯಿಗಳು. ಸಾಧಾರಣಾದ ಹಂದಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಕೋವಿಲೀ ಹೊಡೆಯೋದೆ ಬೇಡ. ಅವೇ ಕಚ್ಚಿ ಸಾಯಿಸಿಬಿಡಿದ್ದುವು. ಆ ನಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದಕ್ಕೇ ಅವರು ಧೈಯ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾಡಿಗೆ ತಿಕಾರಿ ನುಗ್ರಿದ್ದರು.

ಬಂದು ದಿನ ಮಂಜವ್ಯನೋರ ಮನೆಲಿ ಅಕ್ಷಿ ಕೇರ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಶಿಕಾರಿಯವರು ಕಾಕು ಹಾಕ್ರಾ ಕಾಡು ನುಗ್ರಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು.” ಓ ಜೇನು ಬೈಲು ಕಡೆಯೋರು ಕಾಡು ನುಗ್ರಿದಾರೆ” ಅಂತ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಹಳುವಿನವರ ಕಾಗು ಕೋವಿ ಕಡಿನ ಸದ್ದು ಕೇತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಷಿಲಿ ಭತ್ತ ಹೆರಕ್ತ್ತಾ ಇದೆ. ಮುಂದುಗಡೆ ಬಡಕ ಅಂತ ಶಬ್ದ ಅಯ್ಯ. ಮಂಜವ್ಯ ಅದೇನು ಸದ್ದು ನೋಡಿ ಬಾ ಅಂತ ನಂಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಹಣಿಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಎಂತದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ! ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಲ್ಲ, ಶಿಕಾರಿ ನಾಯಿಗಳು ಬಗುಳಿಕೊಂಡು ಒಡಿ ಬರ್ತ ಇದ್ದಿದ್ದು ಕಾಣು. ಇದ್ವಾಕೆ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಒಡಿ ಬರ್ತವೆ ಅಂತ ತಿರುಗಿ ನೋಡೋದ್ದೇರಳಗೆ ನಾಯಿಗಳು ನಾಲಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೊಲ್ಲು ಸುರುಸ್ತಾ ಮೂಗಾಳಿ ಹಿಡಿದು ಮಂಜವ್ಯನ ಮನೆ ಬಳಗೇನುಗಿ ಬಿಟ್ಟುವು! ಅಯ್ಯಯೋ ನಾಯಿ ಮನೆ ಬಳಗೆ ನುಗ್ರಿವೆ ಅಂತ ಕುಗಿದೆ. ಮಂಜವ್ಯ ಮೂಲೀಲಿ ಬರಗಿಸಿದ್ದ ಬನಕೆ ತಗೋಂಡಿದ್ದು ಬಂದು ನಾಯಿಗೆ ಕಯ್ಯಿಯೋ ಅನ್ನೆನ್ನ ಹಂಗೆ ಬೆಸ್ಸಿಗೆ ಇಕ್ಕಡಿಸಿದರು. ಮಂಜವ್ಯನ ಅವತಾರ ನೋಡಿ ನಾಯಿಗಳು ಹೆದರಿ ಹೊರಗೆ ಒಡಿದುವು. ಮಂಜವ್ಯ ಬಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯೋಳಗೆ ಬಂದು ಜಿಂಕೆನೂ ಅದರ ಮರೀನೂ ಹೆದರಿ ನಡಗುತ್ತ ಕುಳಿತಿವೆ! ಮಂಜವ್ಯ ಬನಕೆ ಹಿಡಿದು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಡ್ಡ

೧೧ । ಏರೋಪ್ಲಾನ್ ಹಿಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ಶಿಕಾರಿ ನಾಯಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬೋಗಳಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಮಂಜಮ್ಮನ ಕೈಲಿದ್ದ ಬನಕೆ ನೋಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಲು ಹೆದರಿಕ್ಯಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ.

ಅಪ್ಪುರಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುದುಕಿಕೊಂಡು ಶಿಕಾರಿಯೋರಲ್ಲಾ ಬಂದರು. ನಾಯಿಗಳು ಬೋಗಳುತ್ತಾ ಮನೆ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿರೋದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಆಯ್ದು. ಮಂಜಮ್ಮನ್ "ನಮ್ಮ ನಾಯಿಗಳು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದ ಜಿಂಕೆ ಎಲ್ಲೋಯ್ದು?" ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಮಂಜಮ್ಮನ್ ಸುಖ್ಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಒಳಗೆ ಇದೆ ಎಂದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಒಳ್ಳಿದೇ ಆಯ್ದೆಂದು ಕೋವಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಿಡಲು ಮಂಜಮ್ಮನ್ ಕೇಳಿದರು.

ಮಂಜಮ್ಮನ್ ಹೇಳಿದ್ದು ಬಂದೇ ಮಾತು."ನನಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಅಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನೆ ಒಳಗಿರೋ ಜಿಂಕೆಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಬೇಕು. ಜೀವ ಉಳಿಸಿ ಅಂತ ಬಂದಿರೋದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಹೊಡಿಸಿದರೆ ಅದರ ಶಾವ ತಟ್ಟಿದೆ ಇರುತ್ತ? ಯಾರ ಮನೆ ಹಾಖಾಡಬೇಕಂತ ಇದೀರ" ಎಂದು ಜೋರು ಮಾಡಿದರು.

ಶಿಕಾರಿಯವರೂ ಭಾಳ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಿ? ನಾವು ಅತ್ಯಲಾಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಕಡಿದು ತಿನೋದಕ್ಕೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಉಪಾಯ , ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ನೂರೆಂಟುತರ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಂಜಮ್ಮನ್ "ನಿಮಗೆ ಬಾಡು ತಿನ್ನಬೇಕಂತ ಅಪ್ಪೊಂದು ತೆವಲಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೇಲಿ ನಂದೊಂದು ಕುರಿ ಇದೆ , ತಗೊಂದು ಹೋಗಿ" ಎಂದವರೇ "ಅಕ್ಕಮ್ಮಾ ಕತ್ತಿ ತಗೊಂದು ಬಾ , ನನ್ನ ಮನೆ ಹೋಸಿಲು ದಾಟಿ ಕೋವಿ ಎತ್ತಿದವರ ತಲೆ ಕಡಿದೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಅಂತ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ತಗೊಂದು ನಿಂತರು.

ಶಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. "ಕಾಳು ಮುದುಕಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸೋಣ , ಹಿಡುಕೊಳ್ಳಿ ಅವಳ ಕುರಿನೆ" ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದೆ ಕುರಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡುಹೋದರು. ಆದರೆ ಕುರಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಎಳೆದೊಯ್ದಮೇಲೆ "ಹಾಖಾಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಆ ಮುದುಕಿ ಕುರಿನೆ ತಿಂದು ನಮಗೇನು ಆಗಬೇಕು" ಅಂತ ಆ ಕುರಿನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು ಅಂತಿಟ್ಟೇಳ್ಳಿ! ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹೋದಮೇಲೆ ಮಂಜಮ್ಮನ್ ಜಿಂಕೆನೂ ಜಿಂಕೆ ಮರಿನೂ ಹೋಸಿಲು ದಾಟಿಸಿ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಒಡಿಸಿದಳು.

ತಾಯಿ ಜಿಂಕೆ ಹೋಗ್ರ ಬಂದೇ ಬಂದು ಸಾರಿ ಮಂಜಮ್ಮನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡ್ತು ಆಯ್ದು! ನಂಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯ್ದು. ಏನೋಹೇಳಿ ಹೋಗ್ರಿದೆ

ಅಂತೆ ಆದರೆ ಏನು ಅಂತೆ ಆವಶ್ಯಕ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈವಶ್ಯಕ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಆಮೇಲಿಂದ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಮನೆಯೋರು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನ. ಬಿತ್ತಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಂಗಾರ!

ಹೇಳೋ ಮನೆಯಿಂದ ಬಂಗಾರ ತಂದ್ರು. ಬುಕ್ಕೆಲು ಪಾಯ ಅಗೀತ ಚಿನ್ನದ ಕಡಾಯಿ ಸಿಗ್ನ್ ಹಂಗೆ ಹಿಂಗೆ ಅಂತೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಬೋಗುಳ್ಳಾರೆ. ಒಳಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಇಟ್ಟಿಂದು ಮಾತಾಡ್ತಾರಲ್ಲ! ಏಳೇಳು ಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಇವರು ಉದ್ದಾರ ಆಗಲ್ಲ “ತಿಳ್ಳಳಿ” ಎಂದು ಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಬಗ್ಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿಸುವವರನ್ನು ಬಯಲು ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ.

ಮೆಳೆ ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣಗೆ ಹನಿಯತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನೆವರೆಗೆ ಹೇಗೋ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಕಿವಿ ಮನೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದೆವು.

ಬಂದು ರುರಿಯ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ

ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕ ಬಂದು ಚೆಕ್ಕ ಧುರ ಪೂರುತ್ತೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ತೋಟದೊಳಗೇ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಕಾಡಿನ ಜಿಗಿನೊಳಗಿರುವ ಕೊರಕಲೊಳಗಿಂದ ಹರಿದು ಬರುತ್ತೆ. ಅದೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬೋರಾವೆಲ್ಲ ತೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಚೌಳು ನೀರನ್ನು ಹರಳಣ್ಣ ಕುಡಿದ ಹಾಗೆ ಕುಡಿಯತ್ತ ಕಾಲ ಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಬಟ್ಟ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕುಡಿಯವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನ ಹಾಹಾಕಾರ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಧುರ ಮಾತ್ರ ಯಾವತ್ತೂ ಬತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಉರಬಿಸಿಲಿಗೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತೆಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಹರಿಯತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೆ. ಬಂದು ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಅಧರಕ್ಕುಧರ

ಕಡಿಮೆಯಾಯ್ತು. ನಾನಂತರ ಈ ಸಾರಿ ಈ ಧುರಿ ಖಂಡಿತ ಬ್ರಹ್ಮಾಗುತ್ತೇ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಏನಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೆ. ಅದರೆ ಅಶ್ವಯ್ಯ! ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹೇಗೆ ಹರಿಯತ್ತಿತೋ ಹಾಗೇ ಆ ವರ್ಷವೂ ಈ ಧುರಿ ಹರಿಯತ್ತಿಲೇ ಇತ್ತು. ಈ ಧುರಿಗೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು!

ಈ ಧುರಿಯ ನೀರು ಸ್ವಟಿಕದಮ್ಮು ಶುಭ್ರವಾಗಿರುತ್ತೇ. ಗಾಜಿನ ಶೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿಟ್ಟರೆ ನೀರು ಕಾಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಮೃತಂದು ವಾರದಶಕ. ಅದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಪಾತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಿರಿ. ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಅಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತೇ. ಅಮೃತಂದು ಕಸ, ಕಡ್ಡಿ, ತರಗೆಲೆಗಳು ಹಳ್ಳಿದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆಯತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ನೀರು ಮಾತ್ರ ತಳ್ಳಿಗೆ ಸ್ವಟಿಕ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಎಲೆಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ಬೀಳುವ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಘಳಘಳ ಹೊಳೆಯತ್ತಾ ಹರಿಯತ್ತಿಲೇ ಇರುತ್ತೇ. ಹಳ್ಳಿದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗೇಣು ಗುಂಡೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆ, ಏಡಿ, ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಪ್ರುಡಿಮಿನುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಏನೇನೋ ಕಾರುಬಾರು ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ದಿನ ನಾವು ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿದುವ ಹೂಜಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಸೀಗಡಿ ಈಜಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನಷ್ಟಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮಿತ್ರ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಬಹುದೆಂದು ಬಗೆದು ಹೂಜಿ ನೀರು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಹಳ್ಳಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕ್ಕಿನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊಣಿದೆ. ಅದರೆ ನನ್ನ ಉಹಿಗೆ ವ್ಯತೀರ್ಕವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು "ಖಂಡಿತ ಕ್ಕಿನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಧುರಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದ ದಿನ ನೀವು ಈ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವೇ? ಪರೀಕ್ಷಾಸಬೇಕಾಗುತ್ತೇ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುವವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಂತೂ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು.

ಹೋದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೆಳ್ಳನೆಯ ಧುರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಎಮ್ಮು ನೀರು ಬರುತ್ತೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂಡು ಅಡಗುತ್ತೇ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ನೀರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಪೈಪಿನೊಳಗಿಂದ ಹರಿಯವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪೈಪಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ನೀರು ನೋಡಿದರೆ ಅಯೋಽಿಪ್ಪೇನಾ! ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ಇರಲಿ ಎಂದು ಬಕ್ಕಿ ತಂದು ಒಂದು ನಿಮಿಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮು ನೀರು ಬರುತ್ತೇ ನೋಡಿದೆ. ನೋಡಲು ಹಾಗಿದ್ದ ಆ ಧುರಿಯ ನೀರು ನನಗೆ ಅಶ್ವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಲೀಟರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಒಂದುದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಂಜುಕಡಿಮೆ ನಲ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರು! ಅಶ್ವಯ್ಯವಾಯ್ತು. ಧುರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ತೆಳ್ಳಗೆ ಹರಿಯವಂತೆ ಕಾಳುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಅಂದಾಜಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಳೆದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಒಂದು ದಿನ ಗೇಡೆಯ ಗಾಂಗೇಯ ಒಂದು ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತೇ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಬರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡು, ಲಂಟಾನ ಜಿಗ್ಗಿ, ಗುರುಗಿ ಹಳು ಎಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದು ತಲೆ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಗೇಯನಿಗೆ "ಆ ಕೊರಕಚೋಳಗಿಂದ ಬರುತ್ತೇ ಕಣೋ" ಎಂದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವಸಿಗೇನೂ ಸಮಾಧಾನ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನೆಲದೊಳಗಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಹೊರಬರುವ ಜಾಗ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನಗೂ ನಮ್ಮ ತೋಟದೊಳಗೇ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ಈ ನದಿ ಮೂಲ ಹಾಗೇ ನೋಡದೆ ಬಿಡುವುದು ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸರಿ, ನಾನೂ ಗಾಂಗೇಯ ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಹಳ್ಳಿದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇದೂ ಹರಿಯೆ ಹೊಡೆಯತ್ತಾ, ಹಳ್ಳಿದ ಐಸ್ಕೋಲ್ಸ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲು ತೋಯಿಸುತ್ತಾ ಹೊರಟೆವು. ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಾ ನೀರಿನ ಶ್ರವಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯು. ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲಕ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಹಳುವಿನ ಜಿಗ್ಗನೆಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕಾಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಸವರಿ ಕೊರಕಲಿನ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆವು. ನಾವು ಆ ಜಿಗ್ಗನೆಳಗೇ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೊರಕಲಿನೋಳಗಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಬುರ್ನನೆ ಹಾರಿ ಮೇಲೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತವು. ಬಹುಶಃ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಬೋ ಎನೋ! ಒಂದು ಉದು ಒಡಿಹೋಗಲು ಕೊರಕಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೋ ಎನೋ ಧಡಧಡ ಒಡಿಬಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ನುಗ್ಗಿ ಕಾಡುಬಿದ್ದು ಪರಾರಿಯಾಯು. ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಮೊಣಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದ ತರಗೆಲೀಗಳ ಹಾಸಿನೋಳಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಿವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹುಟ್ಟುವ ಜಾಗವಾದ್ದರಿಂದ ಸುರಳಿಗಳಿಗೂ ರಾಕ್ಕಿಸಾಕಾರದ ಘನ್ಯಗಳೂ ಉದ್ದಕ್ಕು ಬೇಕೆದ್ದಿದ್ದವು. ಘನ್ಯ ಎಲೀಗಳ ಸುಳಿಗಳಂತೂ ನಾಗರಹಾವು ಹೇಡೆಯಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣತ್ತಿತ್ತು. ಸುತ್ತ ಚಳಿಯಾಗುವಮ್ಮೆ ತಂಷ್ಟು. ಕರಿ ನೇರಳಿನ ಕತ್ತಲೇ.

ನಾವು ಕೊರಕಲಿನ ತುದಿ ತಲುಪಿದಾಗ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಯುವ ಧೂರಿ ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ! ಎಲ ಇದರ! ದಿನಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿತ್ತೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರು ನೀರು ಕೊಡುವ ಹಳ್ಳಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಯವಾಗುವುದೆಂದರೇನು? ನಾನು ತರಗೆಲೀಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿದ ಪಾತ್ರ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಗಾಂಗೇಯನಿಗೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಿ ನೀರಿನ ಹೊಂಡ ಕಾಣಿಸಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಾ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ತರಗೆಲೇ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ್ವಾವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗುಹೆಯಂಥ ಜಾಗ. ಸುತ್ತ ಘನ್ಯಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಗುಹೆ ಕಾಣತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು ಹರಿದು ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಹಳ್ಳಿ

ತಲುಪ್ತಿತ್ವ. ನಾವು ಸದ್ಗು ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಇನ್ನೊಲ್ಲಿ ಒಡಿಹೋಗುತ್ತೇನೀ ಎನ್ನಂತೆ ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಘನ್ಯ ವರ್ಗಾಳನ್ನು ಸರಿಸಿ ಒಳಗಿಣಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿನೇತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಬಾವಲಿಗಳು ಪಟಪಟ ರೆಕ್ಕೆ ಒಡಿಯತ್ತಾ ಮುಖದೆಮರೇ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಹಾರಿಹೋದವು.

ಧೂರಿ ಹುಟ್ಟುವ ಜಾಗ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಲ್ಲಿ. ಹಳ್ಳಿ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಶಿಂಸ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುವ ತರ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಮೈಕ್ಕೆ ತರಚಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೂರ್ಖರಂತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ನೋಡಿದೆವು.

ಗುಹೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಘನ್ಯಾಗಳ , ಮರಗಳ , ಬೇರುಗಳು ಹೊರಚಾಚಿದ್ದವು. ಅನೇಕವಕ್ಕೆ ವಾಚಿ ನೇತುಬಿದಿತ್ತು. ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಬಂದೊಂದೇ ತೊಟ್ಟು ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹನಿ ನಿಧಾನ ಮೊಡ್ಡಿದಾಗಿ ಟುಮುಕ್ಕಾ ಸದ್ಗಿನೊಂದಿಗೆ ಕೆಳಗೆಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಉಸಿರಾಟದ ಸದ್ಗಿನ್ನೀ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ತರುವಾಯ ಹನಿಗಳ ಸದ್ಗು ಗಡಿಯಾರದ ಸದ್ಗಿನಂತೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗುಹೆಯ ಗೋಡೆ ಬೆವರಿದಂತೆ ನೀರು ಒಸರಿ ಹೊರಚಾಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೇರಿನ ತುದಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹನಿಯಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಧೂರಿ ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ದಿನಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರು ಕೊಡುವ ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲ ದಿನಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತೂರು ಲೀಟರು ಸಹ ಕೊಡುವಂತಿರಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಏಕ್ಕ ನೀರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತೇ ಇದಕ್ಕೆ? ಹಳ್ಳಿದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲೇ ನಡೆದು ಬಂದ ನಮಗೆ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಯಾವ ಧೂರಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದು ಕಾಣಲ್ಲಿ. ಆದರೂ ಸದ್ಗುಕ್ಕೆ ಇದೇ ಹಳ್ಳಿದ ಅಧಿಕೃತ ಮೂಲವೆಂದು ತೀಮಾರನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದೆವು.

ಬರುತ್ತ ಹಳ್ಳಿದ ದಂಡೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತೆಯೇ ನೀರು ತೊಟ್ಟುಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆವು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿದಿಲ್ಲದ ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆದಂತೆ ಮಾರು ಮಾರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚತ್ತಾ ಹೋಯ್ತು. ಮನೆಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ದಿನಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತೂರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಡೆಯ ತೊಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬಂದು ಇದೇರಿತಿ ಧೂರಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕುಡಿಯವ ನೀರಿನ ಮೂಲ ಅದೇ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೂಲ ಈ ರಿತಿ ಇರಲ್ಲಿ. ತೊಟದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಡೆ ಹನಾಲು ತಾರೆ ಮರಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಆದರ ಬುದದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಸುರುಳಿ

೨೨ । ಏರೋಫ್ಲೈನ್ ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ಗಡಗಳ ಪಕ್ಕದಿಂದ ನೀರು ಉಧ್ವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಯಾವತ್ತೂ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಆ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿದಾಗ ಈ ನೀರಿನ ಧಾರೆಗೆ ದಾರಿ ಸರಿಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಸರಿ ನೀರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಚಿಸಿದೆ.

ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಾರೆಗುದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮೇತ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸುರುಳಿಗಳನ್ನೂ ಘನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಡಿದು ಕೊಟ್ಟಿ ಚರಂಡಿ ತೋಡಿ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ವರಾಡು ಮಾಡತೋಡಿಗಿದೆವು. ಮಾರ ತೋಟ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವ ಇಂಳಿಸಿದ. ನಾವು ಚರಂಡಿ ತೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ "ಆ ಘನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸುರುಳಿಗಳನ್ನೂ ಖಂಡಿತಾ ಕಡಿದು ನೀರು ಬಿಡಿಸಬೇಡಿ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದರೆ ಜಲದ ಕಣ್ಣ ಕಟ್ಟುತ್ತೇ. ಜಲದ ಮೂಲ ಮುಟ್ಟಲೇ ಬಾರದು" ಎಂದ. ನಾವು ಯಾರೂ ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಕೇಳಲು ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೋತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸದ ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವು. "ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಬಧಿ ಹೇಳಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೀನು ನೋಡು" ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಜೋರು ಮಾಡಿದ.

ಯಾವಾಗ ಬಿಡಿಸಿ ಚರಂಡಿ ಮಾಡಿದೆವೋ, ಮೊದಲೇನೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ನೀರು ಹರಿಯಿತು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ನೀರು ಇಂಗ ತೋಡಿಗಿತು. ನಾವು ಮತ್ತೂ ಆ ಚರಂಡಿ ಹೂಡಿದೆವು. ನೀರು ಮತ್ತೂ ಅಡಿ ಹೋಯ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೀರೆಲ್ಲ ನಿಂತೇ ಹೋಯ್ತು. ಅಮೇಲೆ ಕೇವಲ ರಾತ್ರಿಮಾತ್ರ ಜಲ ಬಂದು ನೀರು ಹರಿಯತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಸಿಲೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇಂಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾರನೆ ಮಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುರುಳಿಗಳೂ ಘನ್ಯಗಳೂ ಬೆಳೆದು ಮೊದಲಿನಂತಾಗುವವರೆಗೂ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಹನಿ ಹನಿ ಬೇಳಿವ ಈ ಧುರಿಯ ಮೂಲ ಕೊನೆಗೆ ಮನೆ ಒಳಿ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೇ ಎಂದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿಸಲು ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜೀನುಗುವ ಹನಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದು ಸ್ಥಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆವು. ಕುಡಿಯವ ನೀರಿನ ಬರತೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಯೋಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವ್ಯಾವಕ್ಷ್ಯ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಕೊರಕಲಿನ ಅಗೋಚರಂಡಲ್ಲಿಂದಲೋ ಘಳಘಳ ಹೋಡಿಯತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿದು ಬರುವ ಈ ನೀರು ನಿಂತರೆ ನಮ್ಮ ಕತೆಯೇನು?

ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಣ ಬಾಲದಲ್ಲಿ

ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣಾಳಲ್ಲಿ ಅಶೀಲಿಸ್ ಎನ್ನುವ ಪುರಾಣಪುರುಷ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹಿಷ್ಟುಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ಯಥ್ಥದಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳು ಅವನ ಇನ್ನಾವುದೇ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಫಾಸಿಮಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಅವನು ಯಥ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಜೋಯನಾಗಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರೋ ಈ ಗುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಯಥ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವನ ಎದುರಾಳಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಾಳ ರಾಕ್ಷಸರಾದರೋ ಅಶೀಲಿಸಿಗಂತ ಮುಂದೆಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಾಳನ್ನು ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಂಚರದಲ್ಲಿ ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೀಯೋಳಗೆ ಬಂಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಪಾಯ ಬರದ ಹಾಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರಿಯರನ್ನು ಕದ್ದೂಯ್ಯತ್ತಿದ್ದ ಈ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವರೊಡನೆ ಎಮ್ಮೆ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದೋಂದೇ ಉಪಾಯ. ಗಿಳಿ ಹಿಡಿದು ಅದರ ರೆಕ್ಕೆ ಮುರಿದರೆ ರಾಕ್ಷಸನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುರಿಯತ್ತಿತ್ತಂತೆ! ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುರಿದರೆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಾಯತ್ತಿದ್ದನಂತೆ! ಇಂಥ ಜಾನಪದ ದಂತ ಕತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೀಟಗಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಸೂತ್ರೆ ಇರಬಹುದು.

ಬಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ತುಂಡಾದ ಅಂಗಗಳು ಕೊಂಚಕಾಲ ಅದುರುತ್ತ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತ ಸಜೀವ ಲಕ್ಷಣಾಳನ್ನು ತೋರಿದರೆ ನಮಗೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನರಸಂವೇದನೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಾಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅನಂತರ ತಳ್ಳಾಗಾಗಿ ಸೆಟಿದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಶಸ್ತ್ರ ವೈಧ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಬಯ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಹೋಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾದ ನಂತರ ಬಯ್ದರೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂಗನ್ನು ಹೆಂಡತಿ ಕಚ್ಚಿ ತುಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆಂದು ಒಬ್ಬ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮೂಗನ್ನು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶಸ್ತ್ರ ವೈಧ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಂದು ದಿನವೇ ಕಳೆದಿದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಜೋಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲಿಂದ ವೈಧ್ಯರು ಹೋಳಿದರು. ಹೆಂಡತಿ ಮೂಗು ಕತ್ತರಿಸಿ

ತವರು ಮನೆಗೆ ಒಡಿಹೋದಳಂತೆ. ಈತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬಷ್ಟಿಸಿ, ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಂಪೀಂಟ್ ಬರಿಸಿ ಅನಂತರ ಮೂಗಿನ ತುಂಡು ಹುಡುಕಲು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವನ ಮೂಗಿನ ತುಂಡಿಗೆ ಇರುವೆಗಳು ಮುತ್ತಿದ್ದವು. ಪೋಟ್ಟಣ ಬಿಚ್ಚಿ ಮೂಗಿನ ತುಂಡು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇರುವೆಗಳು ಹರಿದಾದುತ್ತಿದ್ದವು. ಡಾಕ್ಕರು ಜೋಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲಿಂದ ಹೇಳಿದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಅಮ್ಮೋಂದೇನೂ ದುರುಪಿಸಿದಾಗಲಿಲ್ಲ. "ಮೂಗನು ಹೋದರೂ ಹವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಎನು ಗತಿ! ಅದಕ್ಕೇ ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂಗನ್ನು ಡಾಕ್ಕರು ಮೇಚಿನ ಮೇಲೇ ಬಿಟ್ಟು ವಾಪಾಸ ಹೋರಬಿದ್ದ. ಡಾಕ್ಕರು ಕರೆದು ನಿನ್ನ ಮೂಗನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮೂಗನ್ನು ಅದರ ರಕ್ತ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ತಂದಿದ್ದರೆ ಜೋಡಿಸಬಹುದಿತ್ತಿಂದು ಡಾಕ್ಕರು ಹೇಳಿದರು. ಎಂದರೆ ಅಂಗಳು ಮೂಲ ಶರೀರದಿಂದ ಬೇರೆಟ್ಟರೂ ಕೊಂಚ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅನೇಕರು "ಹಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಣ ಅದರ ಬಾಲದಲ್ಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲ್ಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲ್ಲೋ ಹೋಡಿಯಲ್ಲೋ ಹೋದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಾಲ ತುಂಡಾಗಿ ಬೀಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಈ ತುಂಡಾದ ಬಾಲದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೋಂದು ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆಂದರೆ ಅದು ಹಲ್ಲಿಗಂತ ಜೋರಾಗಿ ತಟವಟ ಕುಣಿದಾದುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಜೀವ ಇದೆಯೇನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಲ್ಲಿ ಬಾಲ ನಾವು ಹೋಡಿಯಲು ಹೋದ್ದರಿಂದ ತುಂಡಾಗಿ ಬಿಡಿದ್ದಳ್ಲ. ಹಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವತ್ವಾ ಇಂದ ಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಉದುರಿಸಿದ್ದು. ಇದು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ತಾಂಗಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಬದಗಿಸಿರುವ ತಂತ್ರ. ಹಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನಲು ಬಂದ ಪ್ರಾಣಿಯ ಎದುರು ಅದರ ಮುರಿದುಬಿದ್ದ ಬಾಲ ತಾನೇ ಹಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ನೆಗೆದಾಡಿದರೆ ವೈರಿಯ ಗಮನವೆಲ್ಲಾ ಆತ್ಮ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಡುವೆ ಹಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಪರಾರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಅಂಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ತುಂಡುಮಾಡಿ ಎಸೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಮಣ್ಣಿಳಿಗಾಗಿ ಎರೆಮುಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅವು ಮಣ್ಣಿಳಗೆ ನುಗಿ ಕೊಂಡು ಒಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಾಲ ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಕ್ಷೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಎರೆ ಮುಳುವಿನ ತಲೆಕಡೆ ಹಿಡಿದರೆ ಎರೆಮುಳು ತುಂಡಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ

ತಲೆ ಕಳಚಿ ಅದು ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಇದೇರಿತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಎಂದರೆ ಏಡಿಗಳು. ಬಿಲದೊಳಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಏಡಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂದು ಕಾಲನ್ನು ನೀವು ಹಿಡಿದರೆ ಏಡಿ ಕೂಡಲೆ ಆ ಕಾಲನ್ನು ಕಳಚಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಲದೊಳಗೆ ಒಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಎಸೆಯವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಕೂಲವೂ ಉಂಟು. ಕಳಚಿ ಎಸೆದ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತೆ ಹೋಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಹಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಲವೂ ಏಡಿಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳೂ ಮತ್ತೆ ಹೋಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಗಿರುವ ಯಾವ ಜೀವರಸಾಯನಿಕ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಜೀವಪಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಹೋಲಿಯವುದರ ಬದಲು ಹೋಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡರು ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಜಗತ್ ಆಡಬಹುದೇನೋ!

ಈ ಸುಲಭವನ್ನು ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದರೆ ಏಡಿ. ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಎಸೆದು ಒಡಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೌದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನಲ್ಲ. ಅದು ಕೈಕಾಲುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣಾ ಅಯುಧವಾದ ಕೊಂಬನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳಚಿ ಎಸೆಯತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪಿಲದೆ ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದವರ ಬೆರಳನ್ನು ಇಕ್ಕಳಿಂಫ ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಚ್ಚಿ, ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಇರುವಂತೆ ಜೊಂಬಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿ, ಕೊಂಬನ್ನು ಕಳಚಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೊಂಬ ತುಂಡಾದರೂ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಿಡಿತ ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆರಳು ತುಂಡಾಗುವಂತೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೊಂಬಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಹೊಂಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಏಡಿ ತನ್ನ ಬಿಲದ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯತ್ತದೆ. ಹಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕ್ರಾರವಾದದ್ದು ಏಡಿಯ ವಿಧಾನ.

ನಮ್ಮ ಕೆರೆ ಏರಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೂತು ಬಿದ್ದು ನೀರು ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾರ ಪ್ರತಿದಿನ ಆ ತೂತುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಜಡ್ಡು ಕಲ್ಲು ಮಜ್ಜು ಹಾಕಿ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ತುಳಿದು ಬಂದ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಬಂದರೆರಡು ದಿನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾದರೂ ತೂತು ಬಿದ್ದು ನೀರು ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ತೂತಿನೊಳಗೆಯೋಲ್ಲಿ ಇರುವ ಏಡಿಯನ್ನು ಸಾಯಿಸದ ಹೊರತು ಕೆರೆ ಏರಿಯನ್ನು ಬಂದ್ರ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾರ ಗೊಂಗುತ್ತ ಏಡಿಗೆ ಮಡುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಏಡಿ ನೋಡಲು ಏಕಾರ ಜೀವಿಯಾದರೂ ತಿನ್ನಲು ತುಂಬ

ರುಚಿ. ಮಾರಸಿಗೆ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಏಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸುಮ್ಮೆಕೊಂಡು ತಿನ್ನಲು ಅಪುಗಳ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದು ಜೀಬಿಗಿಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಮ್ಮೆ ಗಡ್ಡೆಗೆ ಹೋದವನು ಕೇರೆ ಏರಿ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಏರಿ ತೊತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಏಡಿ ಬಿಲದಿಂದ ಆಚೆ ಒಂದು ಕುಳಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಉಪಾಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೈಕಾಲು ಕೊಂಬುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕಳಚಿ ಮಾರಸಿಗೆ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಮನಸೆಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದೆ.

ಕೈಕಾಲು ಕೊಂಬುಗಳಿರಡೂ ಇಲ್ಲದ ಆ ಏಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರಪಾಯದ ವಸ್ತುವಾಗಿತ್ತು. ಕೊಂಬು ಸಹ ಏಡಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರೆಟ್ಟಿದ್ದ ರಿಂದ ಅಪಾಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲಿಟ್ಟು ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಲುಬಜ್ಜಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಎರಡನೆ ಮಗಳು ಈಶಾನ್ಯ ಕಿಟಾರನೆ ಕಿರಿಚಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತ್ತಾರೆ!

ಆಗ ಅವಳು ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕವಳು. ದೀಪ ಹಚ್ಚಲು ಬೆಂಕಿಪ್ರೋಟ್ಟಿಣಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹೋಳಿದಳು. ಬೆಂಕಿಪ್ರೋಟ್ಟಿಣಿ ಹುಡುಕಲು ಈಶಾನ್ಯ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಡಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಮೇಡಿಗಿಂಟ ಕುಳಿಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕೃಗಳು ಕಳಚಿ ಬಿದಿದ್ದ ಏಡಿಯ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ತಡವಿದ್ದೇ ತಡ ಏಡಿಯ ಕೊಂಬು ಅವಳ ಕೃಯ್ಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಮಿತು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಒಡಿಬಂದು ಕಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಕೃಯಿಂದ ಕೊಂಬನ್ನು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದಳು. ಅದರೂ ಅವಳ ಬೆರಳಿಗೆ ರಕ್ತ ಬರುವಂಥ ಗಾಯ ಆಯ್ತು. ಏಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಮನೆಯೋಳಿಟ್ಟಿದ್ದೇಕೆಂದು ಅವಳಷ್ಟು ರೇಗಾಟವೂ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ತುಂಡುಮಾಡಿರುವ ಕೊಂಬಿಂದು ಹೋಳಿದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಮೊದಲು ನಂಬಿಕೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತುಂಡಾದ ಕೊಂಬು ತನಗೇ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವಂತೆ ಕಚ್ಚಿತ್ತು.

ಅದರೆ ಅಮೇಲೆ ಈ ತುಂಡಾದ ಕೊಂಬುಗಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಈ ಕೊಂಬುಗಳಿಗೆ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಅನೇಕ ಗಂಟಿಗಳವರಿಗೆ ಜೀವ ಇರುತ್ತೇಂದು ಕಾಣೆಸುತ್ತೇ. ಅದರ ಕಳೆದ ಇಕ್ಕೆಳದಂಥ ಬಾಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ನರಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಟಕ್ಕನೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ, ಏಡಿ ಕಳಚಿ ಎಸೆದ ಎಷ್ಟೂ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೂ ಅದರ ಆಯುಧ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ!

ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಅಮೆಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಕೆರೆಯ ಬಳಿ ಆಗೋಗ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೆಗಳನ್ನು ಮಾರ ತಿನ್ನತ್ತಿದ್ದ. ತಲೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು

ಒಳಗೇಳೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೆಗಳನ್ನು ಚೋಲಲು ಅವನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನವಾದರೂ ತುಂಬ ಕ್ರಾರವಾದುದು. ಜೀವಂತವಾದ ಅಮೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಬಲೀಯ ಬೆಂಕಿಯೋಳಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಉರಿ ತಾಳಿಳಾರದೆ ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲ ಬಿಸಿ ಬೂದಿ ಮೈತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋರಗೆ ಬಡಿಬರ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೆಯನ್ನು ಅವನು ಮತ್ತೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವು ಸುಟ್ಟು ಉದಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಚಿಪ್ಪು ಭಡ್ ಎಂದು ಬಡೆದನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೀಳಿ ಮಾಂಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. "ಅಮೆಯದು ಭಾರಿ ಗಟ್ಟಿ ಜೀವ.ಅದರ ಹೃದಯ ಸಾರಿನೋಳಗೂ ಮಿಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇ" ಎಂದು ಬಮ್ಮೆ ಅವನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ.

ಅದರೆ ಬಂದು ಭಯಂಕರ ಆಕ್ಷಿಸೆಕದಲ್ಲಿ ಗೇಳಿಯ ಗಾಂಗೇಯ ಕೈ ಬೆರಳನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಅಮೆ ಜೀವ ಎಪ್ಪೋಂದು ಗಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವುದರ ಸರಿಯಾದ ಅಂದಾಜು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಬಮ್ಮೆ ಗಾಂಗೇಯ ಉರಿಂದ ಬಂದವನು "ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಜನ್ಮೇಪಿ ಅಮೆ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಶವಧ ಮಾಡಿ ಅವನ ಕತೆ ಹೇಳಿದ.

ಅವನ ತೋಟದ ಹತ್ತಿರ ತುಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಮಡು ಇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಗಾಳ ಹಾಕಿದಾಗ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಮೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಗಾಂಗೇಯ ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ತರಿಸಿದ್ದ ಬಹಲ ಬಳ್ಳಿ ಗಾಳ ಕಟ್ಟಿದ್ದ. ಅಮೆ ಗಂಟಲಿಂದ ಗಾಳ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ವಾಪಾನ ಬಿಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅಮೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಳಗೇಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲು ತೋರದೆ ಅದನ್ನು ಗೋಣಿಚೋಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ ಮನೆಗೆ ತಂದ. ಅಳುಗಳು ಅದು ತಿನ್ನಲು ತಮಗೆ ಬೇಕೆಂದರು. ಗಾಂಗೇಯ ಅಮೆ ಕೊಡುತ್ತ ಅದರ ಗಂಟಲ್ಲಿ ನಾಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಾಳ ಮಾತ್ರ ತನಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಳುಗಳು ಕಡಿದ ಅಮೆ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದರು. ಕಳೆದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಗಾಳ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅಳುಗಳು ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಹೋದರು. ಗಾಂಗೇಯ ಬಾಯೋಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅವನ ಗಾಳ ತೆಗೆದಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಡಿದು ಎಪ್ಪೋ ಹೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ನಿಜೀವ ಅಮೆ ತಲೆಯಾದ್ದಿಂದ ಗಾಂಗೇಯ ಯಾವ ಅಪಾಯವನ್ನೂ ಶಂಕಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಅದರ ಗಂಟಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಳ ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ತಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾಟಿದ್ದ ಗಾಳದ ಮೊನೆ ಯಾವ ಅಮೆಯ ನರವನ್ನು ಕೆದಕಿ ಸಜೀವಗೋಳಿಸಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಇದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸತ್ತು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಮೆಯ ಬಾಯಿ ಗಾಂಗೇಯನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚನೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಅಮೆಗೆ

೨೫ । ಕರ್ಯಾಪ್ರೇಸೆ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ಹಲ್ಲುಗಳೀಲ್ಲ. ಅದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಗಾಂಗೇಯನ ಕ್ಕೆ ಬೆರಳುಗಳು ತುಂಡಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಂಗೇಯನಿಗೆ ಅದರ ಬಾಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಳೆಸಲಾಗಲೀ ಬೆರಳನ್ನು ಹೊರಗೆಳೆಯಲಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಲೀಲ್ಲ. ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಅದರ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಗಾಂಗೇಯ ಅಯ್ಯಯೋಜ್ ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆ ಮಾಡಿದ. ಆಳಕಾಳುಗಳೀಲ್ಲ ಒಡಿ ಬಂದರು. ಯಾರು ಎಪ್ಪೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಆಮೆ ಬಾಯಿ ಕಳೆಸಲಾಗಲೀಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾರೋ ಕತ್ತಿ ತಂದು ಅದರ ಬಾಯಿ ಸಂದಿಗೆ ಹಾಕಿ ಶತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಮೀಟಿದರು. ಗಾಂಗೇಯ ಬದುಕಿದೆಯಾ ಬಡ ಜೀವವೇ ಎಂದು ಬೆರಳು ಹೊರಗೆಳೆದುಕೊಂಡ! ಕತ್ತರಿಸಿದ ಆಮೆ ತಲೆ ಜೀವ ಹೊದ ಎಪ್ಪೋ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಂಗೇಯನ ಕ್ಕೆ ಬೆರಳು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದು ಮುಯ್ಯಿ ತೋರಿಸಿತ್ತೆನ್ನುವುದನ್ನು ನನಗೆ ನಂಬಲಾಗಲೀಲ್ಲ."ಹೋಗೋ ಹೋಗೋ, ಕತ್ತರಿಸಿದ ತಲೆಗೆ ಅಪ್ಪು ಗಟ್ಟಿ ಕಚ್ಚಿಹಿಡಿ ಯುವಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣ ಇರುತ್ತೇನೋ?" ಎಂದು ದಬಾಯಿಸಿದೆ.

"ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ" ಎಂದು ಬಲಗ್ಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿದ. ಬಾಗಿಲು ಸಂದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೆರಳು ಅರಚಿದಾಗ ಆಗುವಂತೆ ಅವನ ಮೂರು ಬೆರಳಗಳೂ ಅಧರದಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೀಲಿಗಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಮೂರು ಉಗುರುಗಳಿಗೂ ಉಗುರುಸುತ್ತು ಬಂದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಲಬಾರ್ ಟೋಜನ್

"ತೇಜಸ್ಸಿ, ಇವತ್ತು ನಾನು ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಈವರೆಗೂ ಸೋಡಿಲದ ಬಂದು ಹೊಸಾ ಹಕ್ಕಿ ಸೋಡಿದೇನೆ" ಎಂದು ಭಾರಿ ಸಂಪ್ರಮದಿಂದ ಬಂದು ದಿನ ಗೆಳೆಯ ಹರೀಶ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಒಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಬಂದು ಬೈನಾಕ್ಕುಲರ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ವಿಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ. ಹಕ್ಕಿಗಳಿಂದರೆ ಕಾಲ ಕಸಕ್ಕಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ಸೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅವನೇ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಣೆಯಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಲು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಅವನೊಬ್ಬನೇ. ಅವನ ತೋಟ ನಮ್ಮ ತೋಟದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮೇಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತು.

ಯಾರೂ ಸೋಡಿಲದ ಬಂದು ಹೊಸ ಹಕ್ಕಿ ಸಂಖೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಇವತ್ತನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದರ ಅಂದಾಜು ಅವನಿಗೆ ಇದ್ದಂತಿರಲ್ಲಿ. ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚೀವಮಾನ ಪರ್ಯಾಂತ ಜಾಲಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಪಕ್ಕಿಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ನಾವೋಂದು ಹೊಸ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಅಕ್ಷಯಿಕ ಅಪ್ಪೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಬೀಳದೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರವತಗಳ ಯಾವುದೋ ದುರ್ಗಾಮ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಯೋಂದು ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ತನ್ನ ಗೋಪ್ಯ ಸ್ಥಳ ತೋರೆದುಬಂದು ಹರೀಶನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾಕೆ ಬಿದ್ದಿರ ಬಾರದು! ಆದರೂ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಭಾರತದಲ್ಲಂತೂ ಜನ ಬಿಡಾಡದ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳವರೇಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂತತಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಹೇಗೆ ಬದುಕಿದ್ದಿತು. ಇವನು ಈವರೆಗೂ ನೋಡಿಲ್ಲದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲದ ಹಕ್ಕಿಯೆ? ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ

"ಯಾವ ಹಕ್ಕಿ ಅದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

"ಯಾವ ಹಕ್ಕಿ ಅಂತ ಯಾರನ್ನ ಕೇತ್ತಿರಿ? ಯಾರೂ ಈವರೆಗೂ ನೋಡಿಲ್ಲದ ಹಕ್ಕಿ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಇರುತ್ತ ಹೇಳಿ? ನಾನೂ ಸುಮಾರು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿನೋಡಿದೆ. ಯಾರನ್ನ ಕೇಳಿದರೂ ಅಂತ ಹಕ್ಕಿ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತಾರೆ" ಎಂದ. ಎಲಾ ಇವನ! ಇವನು ನಿಜವಾಗಿಯಾ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅದೋಂದು ಅಲ್ಲ ಇಂಡಿಯ ನ್ಯಾಸ ಅಲ್ಲವೇ!

"ಹೆಂಗಿತೋ೤ ಅದು?"

"ಅಯೋ೯ ತೇಜಸ್ಸಿ! ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸೋದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಮೈನಾ ಹಕ್ಕಿ ಅಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಇತ್ತು. ಅದರ ಎದೆ ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ತದ ಬಣ್ಣ. 'ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗ ಅಂತೂ' ಅದು ಯಾಕೆ ಹೇಳಿರಿ! ರೆಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಇರೋ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣನೂ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅಪ್ಪೋಂದು ಸುಂದರವಾದ ಹಕ್ಕಿ ನಾನು ಹಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನೋಡೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಲೀಂ ಆಲಿಯವರ ಪ್ರಸ್ತುತ ತೀಗೆದು ನೋಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಸುಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಇದು ಹೊಸ ಹಕ್ಕಿ ಅಂದಿದ್ದು ನಾನು" ಎಂದ. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಸಲೀಂ ಆಲಿಯವರ ದಿ ಬುಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬರ್ಡ್" ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಪ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರೀಶ ನೋಡಿದ ಹಕ್ಕಿ ಆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇದು ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಯಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅನ್ವಿಸಿತು.

ಸರಿ, ಹರೀಶ ಇಮ್ಮು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅಗುತ್ತ? ಅವನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೊಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಹುಡುಕಾಡಿದೆವು.

ಅದರೆ ಹಕ್ಕಿಯ ಸುಳಿವೇ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾಡೊಳಗೆ ಮಡುಕುತ್ತಾ ಹರೀಶ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ವರ್ಣವೇಭವದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಂರಂತರವಾಗಿ ಕೊರೆದ. ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಾಡೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿಂ ಸುತ್ತಿಂ ಸೋತ್ತೆ ಸುಣ್ಣ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಹರೀಶನ ವರ್ಣನೆಗಳಿಂದ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಯಾವುದಿರಬಹುದೆಂದು ಖಾಸಿಸಲು ನನಗಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಯಾವ ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿದರೂ ಇದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಮೂಗು ಮರಿಯತ್ತಿದ್ದ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಂಡರೆ ಕೊಡಲೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದೆ.

ಅದರೆ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಕ್ಕಿ ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ ಮತೊಮ್ಮೆ ಹರೀಶನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹುಶಃ ಅದು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಬಂದ ಯಾವದೋ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಹಕ್ಕಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ.

ಹರೀಶ ಈ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದ ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ ಒಮ್ಮೆ ತೋಟದೊಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ತಕ್ಕಣ ನನಗೆ ಇದು ಅಪರಿಚಿತ ದನಿ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಸಣ್ಣಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದಂಥ ಗಿಲಿಗಳಿ ಕೂಗು. ಅದರೆ ಎಹೋ ಪರಿಚಿತ ಹಕ್ಕಿಗಳೂ ಬಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಪರಿಚಿತ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗುವುದನ್ನು ಬೇರಾವುದೋ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಅಣಕಿಸಿ ಕೂಗುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರಿಯ ಸ್ವರದಿಂದಲೇ ತೀಮಾರ್ನಿಸಿದೆ ಇದು ಯಾವ ಹಕ್ಕಿ ಇರಬಹುದೆಂದೆ ನೋಡಲು ಕೆಲಸ ನೀಲಿಸಿ ಕಾಡೊಳಗೆ ನಡೆದೆ. ನಾನು ಕಾಡೊಳಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಕೂಗು ನೀಲಿಸಿತು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕುಲಿತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಗೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ಮಡುಕುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿದೆ. ನಾನು ಸಮೀಪ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲ್ಲೋ ಏನೋ ಪಕ್ಕದ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೊಂಬಯಿಂದ ಮೈನಾದಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದುಹಾರಿ ದೂರದ ನೀರುಳ್ಳಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕುಲಿತಿತು. ನನಗೆ ಅದು ಕಣ್ಣಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಗಾತ್ರದಿಂದಲ್ಲ. ಬಣ್ಣದಿಂದ! ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಬೆಂಕಿಯ ಉಂಡೆಯೇ ಮರದಿಂದ ಹಾರಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಇಂಥ ಬಣ್ಣದ ಇಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡೇ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ!

ನನಗೆ ತಕ್ಕಣ ಭೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಹರೀಶ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿ. ಮತ್ತು ಅವನ ವರ್ಣನೆಗಳು. ಇದು ತೀರಾ ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ತೋಟದ ಬಳಿ ಕಂಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳೂ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಕಾಡಿನ ಹಸರು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ತದ್ದತ್ತಾಗಿ ರತ್ನಭರಣದಂತೆಯೇ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನಂತೂ ಈವರೆಗೂ ಇಂಥ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡೇ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹರೀಶ ಇದನ್ನು

೨೬ \ ಏರಿಪ್ಪನೆ ಹಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥಗಳು

ನೋಡಿ ಅಮೈಂದು ಖಚಿಯಾಗಿದ್ದ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ..

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈ ಪವಾಡವನ್ನು ವಿಸ್ತಯದಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಜೊತೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಪ್ರಥಧಾನ ವಾಗಿದ್ದ ಅದು ಇದರಂತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಮರೆತು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ನನಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬೈನಾಕ್ಕುಲರಿನಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನೇನಪಾಯ್ತು. ಸಲೀಂ ಆಲಿ ಯವರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಂದ ಬೈನಾಕ್ಕುಲರಿನನ್ನಿಂದ ತಂದು ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಸಲೀಂ ಆಲಿಯವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಮಹುಕಿದೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ರಟ್ಟಿನ ಮೇಲೇ ಕಣ್ಣೆದುರಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯ ಸ್ವರ್ಚಾ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬಣ್ಣ ಎಂದು ಸೂಳವಾಗಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಇಂಥ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಆಕರ್ಷಕ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದನ್ನು ಯಾರೂ ಯಾಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯ್ದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸಲೀಂ ಆಲಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಇದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯ್ದು. ಅದರೆ ಒಂದಂತೂ ಸ್ವಪ್ನ, ಇಮೈಂದು ಅಮೋಫ ವರ್ಣ ವೈಭವದ ಹಕ್ಕಿ ಪ್ರಸ್ತೀ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಿದೆ ಇವುತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು.

ಹರೀಶನಿಗೆ ಈ ವಿವರ ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ನಾವತ್ತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಈ ಹಕ್ಕಿ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೇ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ಆಯ್ದು. "ನೋಡಿದ್ದಾ! ನಾವು ಯಾರೂ ಈ ವರೆಗೂ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲದ ಹಕ್ಕಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ನಂಬಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ ಅವನು. ನಾನೂ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಬಳಿ ಇಂಥ ಹಕ್ಕಿ ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಇರಲೆಂದು ರಾಜೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಹಕ್ಕಿ ತೋರಿಸಲು.

ಅದರೆ ಇದು ಯಾವ ಹಕ್ಕಿ? ಆಕಾಶದಿಂದ ನೇರ ಇಳಿದು ಬಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ಹಕ್ಕಿಯೆ? ಯಾರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರೂ ನಾವು ಅಂಥ ಹಕ್ಕಿ ನೋಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ನಮೂರಿನ ಶಿಕಾರಿದಾರರಂತೂ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನ ಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಬ್ಲಾರು. ಮಿಕ್ಕವೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು.

ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕ ತಿರುವಿಹಾಕಲಿ, ಯಾರಿಗೆ ಕೇಳಲಿ ಅದು ಯಾವ ಹಕ್ಕಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಈವರೆಗೂ ಪ್ರಸ್ತೀ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಕ್ಕಿ ನೋಡಿದೆವೆ? ಅದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೊಸ ಹಕ್ಕಿ ಯಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ

ನಮ್ಮ ಮುದುಕಾಟ ನೋಡಿದ ಫೋರ್ವೆಡೆಯವರು ಗ್ರಿಸೈಕಾರವರ ಪಕ್ಕಿಗಳ ವಿಶ್ವಕೋಶ ತರಿಸಿ ನೋಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಲೈಬ್ರೇರಿಯಲ್ಲಾ ಕಾಣಿದ ಇದನ್ನು ನಾನೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಬೇಕಾಯ್ತು.

ಆ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿವರ, ಚಿತ್ರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಚಕಿತನಾದೆ. ಆ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಚಿತ್ರ, ಹೆಸರು, ಕುಟುಂಬ, ಜಾತಕ ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿಹೋಯ್ತು. ಇದೇ "ಮಲಬಾರ್ ಟ್ರೇಡ್ಸ್" ಅವರಾವದ ಹಕ್ಕಿಯಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಂತೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಸರು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಪಕ್ಕಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅತ್ಯಧಿತ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು.

ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೀ ಇದ್ದ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಒಂದು ದಿನ ಭೀಕರ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಈಡಾಯ್ತು. ಇದು ನನಗೆ ಗೌತ್ತಾಗುತ್ತಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ತೆಂದು ಮುದುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮೂರಿನ ರಾಮಯ್ಯ ಕೊಂಡುಹಾಕಿದನೆಂದು ನಮ್ಮ ರೈಟರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು. ರಾಮಯ್ಯ ದುಬಾರಿ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟ ಹೋಚ್ಚ ಹೋಸ ಕೇಪಿನ ಕೋವಿ ತಂದಿದ್ದನಂತೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ ತಾರಿಪು ಮಾಡುತ್ತಿರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಪಿನ ಕೋವಿಗೆ ಮದ್ದ ತುಂಬಿದ್ದ ರಾಮಯ್ಯ ಈ ಕೋವಿಯ ಗುರಿ ನೋಡಲು ಕಾಗೆಯೋ ಗುಬ್ಬಿಯೋ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೇ ನೋಡಿದಾಗ, ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ಉಲ್ಲೇಖಿಯಂತೆ ಹಾರಿ ಬಂದ ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ರಾಮಯ್ಯ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ. ಧಮಾರೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಹಕ್ಕಿ ತರಗೆಲೆಯಂತೆ ಉದುರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೋವಿಯ ಗುರಿಯನ್ನ ಹೋಗಳಿ, ಅಮ್ಮ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕ ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಪ್ರೋದೆಯೋಳಗೆ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಂಬಿ ಸಹ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಜೀವ ಬದುಕು ಎಲ್ಲ ಎಮ್ಮೆ ಅಥವೀನ ಎನ್ನಿಸುತ್ತೇ.

ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅದೂ ಮಾಯವಾಯ್ತು. ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು. ಅದೇ ಕೊನೆ.

ಈ ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಹಕ್ಕಿ ದ್ವಿಂದಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಇಂಂಕಾ ನಾಗರೀಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಸಾಫ್ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಸ್ವಾನಿಪ್ ಸ್ವೇನಿಕರು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಇಂಕಾಗಳನ್ನು ಕಗ್ಗೋಲೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಾಡಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅವರ ಶವಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಶೋಕ ಸೂಚಕ ಮಾನ

ಆಚರಿಸಿದವೆಂದು ದಂತಕತೆ ಇದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಟೋರ್ಚನ್ ಗ್ಲೂಟ್ ಮಾಲಾ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಪಕ್ಷಿ. ಅವರ ಕರೆನ್ನಿ ನೋಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಚಿತ್ರ ಇದೆ. ಇಂಕಾ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಕಲು ದೊರೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಿತ್ತು. ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಅತಿ ಪ್ರತಿಪಿಡಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತು.

ನಾವು ಕೊಂಡ ಹಕ್ಕಿ

ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವೃತ್ತಿಪ್ರ್ಯಾ ಎಂದರೆ ಬಂದೋಂದು ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲೂ ಬಂದೋಂದು ಚಿಕ್ಕ ಧುರಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತೋಟದಲ್ಲೂ ಬಂದೋಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಬರತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯನ್ನೂ ಇಲ್ಲಾ ಭದ್ರ ನದಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿ ಸಮುದ್ರದತ್ತ ತನ್ನ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬಂದೇ ಗುಡ್ಡದ ಎರಡು ಮಗ್ಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಎರಡು ಧುರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಪಾರಾವಾರ ಸೇರುವಾಗ ಸಹಸ್ರರು ಮೈಲು ದೂರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನದಿ ಎಲ್ಲಿ! ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಎಲ್ಲಿ!

ಭದ್ರ ನದಿ ಕುದುರೆಮುಖದಿಂದ ಕಲ್ಲು ಬಂಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಧುಮುಕ್ತಾ ನೋರೆ ಏಳಿಸುತ್ತಾ ಹರಿದರೆ, ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಬಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮರಳಿನ ರಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಗೋರೂರು ಅಡೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮಾರನೆ ವರ್ಚದಿಂದಲೇ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರ ಮರಳಿನಿಂದ ತುಂಬತ್ತಾ ಆಳವಾದ ಮಡುಗಳೆಲ್ಲ ಹೂಳು ತುಂಬಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾ ಬಂತು. ಈಗ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಮ್ಮೆ ತೆಳ್ಳಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು

ಬೇಕಾದರೂ ಪಂಚ ನೆನೆಯದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ದಾಟಬಹುದು. ಬಸವನ ಮಡು, ಕಲ್ಲು ಕೊಂಡ, ಗೌರಿ ಗುಂಡಿ ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ಹೆಸರುಗಳಷ್ಟು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಗುಂಡಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಮಡುವೂ ಇಲ್ಲ. ಮರಳು ಹೀಗೇ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವುದೇ ಮುಂದೆ ನೀಲಿಬಹುದು. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ನದಿಗಳ ಹಾಗೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹರಿಯವ ನದಿಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಈ ಜೀವನದಿಗಳೂ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇ. ಎಲ್ಲೋ ಕಟ್ಟಿದ ಅಣಿಕಟ್ಟಿನ ದೆಸೆಮಿಂದ ನಮ್ಮುರಿನ ಹೇಮಾವತಿ ಮರಳಿನಿಂದ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಮರಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಶುರುವಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಆ ನದಿಗೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕಲು ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ನೀಲಿಸಿದೆವು. ಎರಡು ಗೇಣು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೀನು ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿತ್ತು. ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದಿದ್ದರೂ ನಮಗೇನೂ ಬೇಸರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗಾಳಿದ ಸ್ತುತ ಏನಾದರೂ ಕೊಂಂಡ ಕುಟುಂಬವ ಎಳೆದಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದರೂ ಬೇಡವೇ? ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ನಮ್ಮ ತಿಂಡಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಗಿರಾಕಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೇ ಹೇಗೆ. ಎಂಥ ಪ್ರದಿಮೀನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಗಾಳಿದ ದಾರ ಅಲಗಾಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ನೀರೋಳಗೆ ಬಂದು ತಿಮಿಂಗಿಲವನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಯಾವೋಂದು ನೆವವೂ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೇ! ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಒಡಾಡುವವರೆಲ್ಲ ನಾವು ತೆಳ್ಳನೆಯ ತಿಳಿನಿರ್ಗೆ ಗಾಳಿ ಎಸೆದು ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮಣಿಸಾಗಿದೆಯೇ? ಎನ್ನುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗೆ ಈ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ದೆಸೆಮಿಂದ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಫೀಂಗ್ ಕಾಯ್ಕುಮಾಗಲು ರದ್ದಾದವು. ಈಗ ಆ ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆಂಬ್ಮೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹೀಡಿದಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಎಂದು ನಮಗೇ ಅನುಮಾನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆನಂದರೆ ನಾನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಕಥೆ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳಿಷ್ಟು ಮೀನುಗಳಿದ್ದ ಕಾಲದ್ದು.

ರಘು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಅವರ ತೋಟದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲೇ ಗದ್ದೆಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡೇ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಾವು ಸಂಜಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಅವನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಏರೆಹುಳು ಅಗೆದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳ್ಳಿದಕಡೆಗೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹರಟೆಹುಡೆಯತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಯತ್ತಿದ್ದೇವು. ಹೇಳುಕೇಳುವವರಿಲ್ಲದ ಆ ನಿಜನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬು ಎನ್ನುವ ಬಬ್ಬು ಹಣ್ಣುಹಣ್ಣು ಮುದುಕ ಮಾತ್ರ ಮೀನಿಗೆ ಗಾಳಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಕುಲಿತಿರ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಒಂದು ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಬದಲು ನಾವೇ ಹಿಡಿದವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವನಿಂದ ದಿನಾ ಕುಶಲಕರವಾದ ದೇವ್ಯದ ಕರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಹೋಮಾವತಿ ನದಿಯದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮರ ಗುಂಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ದೇವ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಅವನು ನಿಸ್ಮಂಶಯವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾವಿದ್ದಾಗ ಅವು ಒಂದೂ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊದಮೇಲೇ ಅವನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೇವ್ಯದ ಕಾಟಕ್ಕೆ ಗ್ರಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು. ನೀರೋಳಗಿಂದ ಮೀಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿದ ದಾರವನ್ನು ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಜಗ್ಗಿ ಬಿಡುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ಮೇಲಿಂದ ದುಡುಷ್ಟನೇ ನೀರಿನೊಳಗೆ ನೆಗೆದು ಸದ್ದು ಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಗಾಳಿದ ದಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋಜಲು ಗೋಜಲಾಗಿ ಸಿಕ್ಕು ಬೀಳಿಖಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಹಿಗೆ ನಾನಾತರದ ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ. ಒಂದು ದಿನವಂತೂ ಒಂದು ಕಿಡಿಗೇಡಿ ದೇವ್ಯ ಯಾವ ತರ ಅವನ ದಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋಜಲು ಮಾಡಿ ಗಂಟು ಬೀಳಿಸಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅವನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯ ತಗೊಂದು ಅವನ ದಾರದ ಸಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇಕಾಯ್ತು. ಅವನ ದಾರ ಸರಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದರೊಳಗೇ ಕತ್ತಲಾಗಿ ಅವತ್ತು ಫೀಷಿಂಗ್ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಬ್ಬು ಆ ದುಪ್ಪ ದೇವ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಪ ಹಾಕಿ "ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾಳೆ ನಾಳಿದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇಲಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಗಾಳಿದ ದಾರ ಮುಟ್ಟಲಿ ನೋಡೋಣ. ದಾರ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕರೆಂಟು ತಂತಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಶಾಕ ಹೊಡೆದು ಸತ್ತೇ ಹೊಗಬೇಕು ಅದು," ಎಂದು ನದಿಯ ಮೇಲಿನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ವಾರೆಗಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಆಳೆ ಭಾವೆ ಹಾಕಿ ಕುಗಿದ.

"ಅಲ್ಲವೋ ಬಬ್ಬು ಸತ್ತವರು ದೇವ್ಯ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಗೆಯ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನು ದಾರ ಮುಟ್ಟಿ ದೇವ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಸತ್ತರೆ ಅದೇನಾಗುತ್ತೇ?" ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ.

"ಎನಾರ ಆಗ್ಗಿ ನಂಗೇನು! ಬಟ್ಟಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಸತ್ತು ಸುಳ್ಳಿ ಆಗಬೇಕು. ದೇವ್ಯ ಸತ್ತು ಹಿಂಬಾಚಿ ಅಗ್ನದೇ. ಹಿಂಬಾಚಿ ಸತ್ತು ರಣ ಅಗ್ನದೇ. ಮತ್ತೇನಾಗ್ರದೇ?"

ಬಬ್ಬು ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೇನೂ ತರ್ಕ ವಿಚಾರಗಳ ಪರಿವೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಿರಲೂ ಇಲ್ಲ. ತರ್ಕ ವಿಚಾರ ಲೆಕ್ಕಾಕಾರಿಇವೆಲ್ಲ ಇದ್ದವರು ನಾಲ್ಕುರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಟ್ಟಿ

ಮಂಬಾ ಬೇಕೆಪ್ಪು ಒಂತಾಯಿ ಮೀನು ಸಿಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಲಾಟರಿ ಹೊದೆಯತ್ತಾ ಮರಳುಗುಡ್ಡೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರ?

೨

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ನಮಗೆ ಬಬ್ಬು ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಬ್ಬು ಮಿತ್ರನ ಪರಿಚಯವಾಯ್ತು. ಅದೇ ಒಂದು ಗದ್ದೆಗೋರವ ಹಕ್ಕಿ. ಇಂಗಿಷೆನಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು Mud Snipe ಎಂದು ಕರೆಯತ್ತಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇವು ಗದ್ದೆಯ ಗೇಡೆತೆರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಜಲಚರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯತ್ತವೆ. ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಣಿಗಿ ಖಾಲಿಯಾದಾಗ ಜವುಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಳಿ ಕರೆಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲೂ ಒಡಾಡುತ್ತ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಏಡಿ ಸೀಗಡಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ನಾವು ಹೋದಾಗಲ್ಲೇ ಇದು ಹೇಮಾವತಿ ದದದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಹಾರಿಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೋ ದೂರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಘೆವಹಾರದಲ್ಲೇ ಮಗ್ಗರಾಗಿ ಅದರತ್ತ ಕೊಂಚಪೂ ಗಮನ ಹರಿಸದಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಂಥ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳನಂತರ ಅದು ನಾವು ಹೋದರೂ ಹಾರಿಹೋಗದೆ ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಾಡಿಗೆ ಅದು ಹಳ್ಳಿದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ತಿಕಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಡಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಚಕ್ಕನೆ ಗಾಳಿದ ದಾರವನ್ನು ದದದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಪ್ಪಿದಂತೆ ಎಳೆದಾಗ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮೀನು ದಾರ ಎಳೆದ ರಭಸಕ್ಕೊಂಡು ಏನೋ ದಾರದ ಜೊತೆ ಚಿಪ್ಪಿ ದದಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು. ಅದೇನೂ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಪ್ಪು ಚಿಕ್ಕ ಮೀನೆಂದರೆ ಬಬ್ಬುಗೆ ಸಹ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪೊಂದು ಚಿಕ್ಕದು. ಅಪ್ಪು ನಿಪ್ಪೊಂಜಕ ಪ್ರತಿ ಮೀನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದೇನು? ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಈ ಗದ್ದೆ ಗೊರವ ಹಕ್ಕಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೀರೋಳಗೆ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಬಬ್ಬುಗೆ ಬೇಡದಿದ್ದರೆ ಇದಾದರೂ ತಿನ್ನಬಹುದೇನೋ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಆ ಪ್ರತಿ ಮೀನನ್ನು ಎಸದೆ. ಹಕ್ಕಿ ಕಲ್ಲನೋಡು ಏನೋ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಎಸದೆನೆಂದು ತೀಳಿದು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದ ಇನ್ನೇನು ಹಾರಿಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನ. ಈ ವರೆಗೂ ಅದರ ತಂಬೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಾವು ಈಗೇಕೆ ಕಲ್ಲಿಸೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು.

ಹಾರುವ ಹೊದಲು ಏನನ್ನು ಎಸದೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಮೀನು ಬಿದ್ದ ಜಾಗದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿತು. ನೋಡಿದರೆ ಮೀನು! ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಹಕ್ಕಿ ನೀತಲ್ಲೇ ಒಂಟಿ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿತು. ಅದರ ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿವೇಕ ಬೇಡ,

ಮಾನವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಥವ ಈ ಮೀನನ್ನು ತನಗೇ ಎಸೆದಿದ್ದೇ ಎಂದು ಯೋಜಿಸಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂಶು ತನ್ನ ಭಯ ಸಂದೇಹ ಸಂಶಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿ ಧೈಯ ಮಾಡಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುತ್ತ ತನ್ನ ಜ್ಞಾಜಾತ ಅಪನಂಬಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಹತ್ತಾರು ಹೆಚ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಆ ಮೀನನ್ನು ತಗೊಂದು ತಿಂಡಿತು. ಅದರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷಣಾದಿಂದ ಹತಾತ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯ್ತು. ಅವಕ್ಕು ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಮೀನು ಹಿಡಿಯತ್ತಿತ್ತು.

ಅಮೇಲೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹಾರಿ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ನಾವು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಲು ಬಯ್ದುತ್ತಿದ್ದ ಎರೆಹುಳು, ಪ್ರುಡಿಮೀನು, ಸೀಗಡಿಗಳನ್ನು ಅದರತ್ತ ಎಸೆಯತ್ತಿದ್ದೇವು. ಅದು ಹಾರಿಹೋಗದೆ ನಿಧಾಯವಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಡುಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪು ನಮ್ಮಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾವ ತಿಂಡಿಯನ್ನೂ ಎಸೆಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಸೆದಂತೆ ಕ್ಯಾ ಬೀಸಿದರೂ ತಿಂಡಿಯನ್ನೇ ಎಸೆದಿರಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಿಂದಿದೆ ಎಂದು ಮುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೆಲವೇ ದಿನದೊಳಗೆ ಆ ಹಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ಗಾಥ ಸ್ವೇಹಿತ ನಾಗಹೋಯ್ತು!

ಆ ಹಕ್ಕಿ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಅವತರಿಸಿ ಬಾಲ ಕುಣಿಸುತ್ತಾ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಗಾಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರುಡಿ ಮೀನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೂರಬೀಳುತ್ತವೇಯೇನೋ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಂಡಿ ಎಸೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇರಲ್ಲಿ. ಒಡಿ ಬಂದು ಕ್ಯಾಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದರ ಸ್ವೇಹ ಕಂಡು ನಮಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಸಂತೋಷ. ಕಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಯೋಂದು ತನ್ನ ಭಯ ಅಪನಂಬಿಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೀರಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಷ್ಟ್ಯಾಂದು ಮಿತ್ರನಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗಂತೂ ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿ. ಅದು ನಮಗೆ ಆತ್ಮೀಯವಾದಂತೆ ನನಗೆ ಅದರ ಯೋಗಕ್ಕೇಮದ ಚಿಂತೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಕಾಡಿನ ಪಶುಪಕ್ಕಿಗಳಾಡನೆ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಅನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನೋಡನೆ ಸ್ವೇಹ ಅವಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆಲ್ಲ "ಈ ರೀತಿ ಗೆಳತನ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅದು ಮಾನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ಮೀನು ಹಿಡಿಯವರ ಬಳಿಗೆ ಸ್ವೇಹ ಪ್ರೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅವರು ಖಂಡಿತ

ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಈ ಎಂದು ಹೇದರಿಸಿ, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದು, ಒಡಿಸಿ, ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಹಕ್ಕಿನ ನಷ್ಟಿ ಗೇಳಿತನ ಬಿಡಲು ತಯಾರಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲಿಸೆದರೆ ಕಲ್ಲನ್ನೇ ತಿಂಡಿಯೇನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದರ ಬಳಿಗೆ ಒಡಿಹೋಗಿ ಸುಡುಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಬ್ಬು ಬಂದೆರಡು ದಿನ ಗಾಳಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಕ್ಕಿ ಒಡಿಸುವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ. ಆ ಮುದುಕನ ಗಲಾಟಿಗೆ ಹಕ್ಕಿ ಕೊಂಚವೂ ಹೇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಲಕ್ಕೆ ಒಡಿಸಿದರೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಎಡಕ್ಕೆ ಒಡಿಸಿದರೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಗಲಾಟಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದ್ದ ಆಸುಪಾಸಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿಹೋದರೂ ಈ ಗಡ್ಡೆಗೋರವ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಸ್ನೇಹವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯು ಎಂದು ನಮಗಂತೂ ಖಾತರಿಯಾಯ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅದು ಬರುವುದೇನಾದರೂ ತಡವಾದರೆ ಯಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಂದಿರಬಹುದಂದೇ ಶಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಮರಣಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಂತೂ ದಾರುಣವಾದ ದುರಂತ. ಮನವ್ಯಾನ ಸ್ನೇಹ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೂ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಯ ದ್ರೋಹಗಳಪ್ರೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಬಮ್ಮೆ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಬ್ಬು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೇ ಅವನ ಗಾಳಿದ ದಾರವನ್ನು ಎಂಥಂದೋ ಬಲವಾಗಿ ಜಗ್ಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ನಾನು ಕ್ಯಾಮರಾ ಹಿಡಿದು ಯಾವುದೋ ಘೋಟೋ ತೇಗೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸೀಗಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ರಘು ಬಬ್ಬು ಕೂಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೈಲಿದ್ದ ಗಾಳ, ದಾರ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲೋ ಎಸೆದು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಒಡಿದ. ಬಬ್ಬುಗೆ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಗಾಳ ಜಗ್ಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಿದೆ. ಅವನ ದಾರ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಎಳೆದೆವು. ತುಂಬಾ ತೂಕವಾಗಿದ್ದ ಅದು ಮಿನಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಕಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಅಧ್ಯ ದೂರ ಎಳಿದ್ದೇವು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅವನ ದಾರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ತುಂಡಾಯ್ತು. ಸರಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವ್ಯ ಭೂತ ಹಿಂಬಣಿ, ರಜ, ಬ್ರಹ್ಮರಾಸ್ ಅಪ್ಪಕ್ಕು ಮಯಾದೆ ಹರಾಜಾಗುವಂತೆ ಮುದುಕ ಶಪಿಸತೋಡಿದ.

ಈ ನಡುವೆ ರಘು ಯಾಕೋ ಅವನ ಗಾಳ ಎಸೆದು ಬಂದಿದ್ದ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಗಡ್ಡೆಗೋರವ ಹಕ್ಕಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ರೆಕ್ಕೆ ಒಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬದ್ದಾದುತ್ತಿದೆ! ನಮಗೆ ಬಂದು ಕ್ವಾಣ ಏನು ಅಜಾತಯಾವಾಯ್ತು ಎಂದೂ ಗೋತ್ರಾಗಲಿಲ್ಲ. ” ಅಯ್ಯಯೋ ಹಕ್ಕಿ ಗಾಳ

ನುಂಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ ” ಎಂದು ರಘು ಕೂಗುತ್ತ ಬಡಿದ. ನಾವೇಲ್ಲ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆವು.

ಬಬ್ಯು ಕೂಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ರಘು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸೀಗಡಿ ಚುಚ್ಚಿದನ್ನು ಮರೆತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯ ಎಸೆದು ಬಬ್ಯು ಬಳಿಗೆ ಬಡಿದ್ದ. ಗಾಳಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿದ್ದ ಸೀಗಡಿಯನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಎಸೆದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಕ್ಕಿ ಅದನ್ನು ತನಗೇ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸೀಗಡಿಯನ್ನು ತಿಂದಿತ್ತು. ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಗಾಳವನ್ನಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟಿದ್ದ ದಾರವನ್ನಾಗಲೀ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ!

ನಾನು ಬಡಿಹೋಗಿ ಒದ್ದಾಯತ್ತಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಮಣಿಂಡೆ. ಕೊಕ್ಕಿನಲ್ಲೋ ಬಾಯಲ್ಲೋ ಗಾಳ ಚುಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಾಗದಂತೆ ತೆಗೆಯೋಣ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಪರೀಕ್ಷೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಜೀವ ಪುಟಿಯತ್ತಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೂಕಡಿಕೆ ಬಂದಂತೆ ಗೋಣ ವಾಲಿಸಿತು. ಕೃಕಾಲುಗಳೆಲ್ಲ ಸಡಿಲವಾಗಿ ನಿದೆಬಂದಹಾಗೆ ಮಲಗಿತು. ಹಕ್ಕಿಯ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳತನದ ಗಾಳ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾರಿಹೋಯ್ತು.

ನಮಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಎಪ್ಪೋಂದು ಬೇಸರವಾಯ್ದಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ರಘು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸೀಗಡಿ ಚುಚ್ಚಿ ಎಸೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಶಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಬಬ್ಯು ರಘುವನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಶಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಯಾರುಯಾರನ್ನು ಬಯ್ದರೂ ಏನುಫಲ? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಡನೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಲುಗೆ ಬೆಳಸಲೇ ಕೂಡದೆಂದು ಅವಶ್ಯಿಸಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು.

ಒಡಲ ನೂಲಿನಿಂದ

ನಾವು ಜೀಡರಬಲೆ ಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುದ್ದಿತದ ಬಳಿ, ಕಿಟಕಿಗಳ ಹತ್ತಿರೆ, ಮನೆಯ ಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುವ, ಒಮ್ಮೆಷ್ಟೆ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ಬಲೆಯಾಗಿ ಸೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇವು ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಹಿಕೆ ತೀರಾತಮ್ಮ. ಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಗುರವಾದ ಗಾಜಿಗಿಂತ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ, ಕೂದಲಿಗಿಂತಲೂ ಎಹೊಯ್ಯಾಪಾಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಇವುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ* ಇವುಗಳ ವಿಶ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಒಂದು ಮಂಜು ಬೀಳುವ ದಿನ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಎದ್ದು ನಿಷ್ಪೃ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೋದರೆ ಮಂಜು ಕುಳಿತೆ ಜೀಡರ ಬಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಧೈರ್ಯದ ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಜೀಡಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ತಮ್ಮ ನಾಭಿ ತಂತುಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಪ್ರಾಣಿಂದವನ್ನೇ ಸುತ್ತುವರದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು! ಇವು ಬರೇ ವೃತ್ತಾಕಾರಕ್ಕೆ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಲೆ ನೇಯವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಬಯಲಿನ ಮುಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಬಲೆಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿಸಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. ಮುಲು ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ ನೇಲದ ಮೇಲೇ ಇವು

ಬಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿದಂತೆ ನೇಯ್ಯಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವಿನ ಎಸಲುಗಳಿಂದ ಎಸಲುಗಳಿಗೇ ಬಲೆ ನೇಯ್ಯಿರುತ್ತವೆ. ಒಣಿದ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸದಿರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬಯಲು ಜೇಡ ಜಾಲದ ಮಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ! ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವೇ ಇವುಗಳ ಅಸಂಖ್ಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಬಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ಲೆಸ್‌ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿತೀಲಿಸಿರಿ, ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿ ಜೇಡರ ಹುಳವೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಬಲೆಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೇಡರ ಜಾಲವು ಜೇಡರ ಹುಳಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇವು ಜೇಡರ ಹುಳಗಳ ಭಾಪೆ, ಕ್ಯಾ, ಕಾಲು, ಅವುಗಳ ಚಲಿಸುವ ಕಂಬಿ, ಪ್ರಣಯ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಆಗಿದೆ.

ಜೇಡರ ಹುಳವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನೂಲಿನ ದ್ರವವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಿನರೆಟ್ಟುಗಳಿಂದು ಕರೆಯತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ವಿನರೆಟ್ಟುಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲು ಕೊಳಪೆಗಳಿದ್ದಾವೆ. ಇವು ಜೇಡರ ಹುಳವಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಚಿಮ್ಮುವ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ದಾರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಮನುಷ್ಯರ ಬೆರಳುಗಳಂತೆಯೇ ಅಕ್ಷಂತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನೂಲನ್ನು ಹೊಸಯುತ್ತವೆ. ಅದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತ. ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೀಟವನ್ನು ಒಂಧಿಸಲು ಒಂದು ರೀತಿ. ನೂಲೇಣಿಯ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿ. ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಬಲೆ ನೇಯಲು ಒಂದು ರೀತಿ.

ಜೇಡರ ಹುಳಗಳ ಮರಿಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವುಗಳ ಮೊದಲ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವ ಜೇಡಗಳ ಜಾಲದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜೇಡರ ಹುಳಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಮಂದ ದೃಷ್ಟಿ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ನೂಲಿನ ಸಂಜ್ಞೆಗಳೇ ಭಾಪೆ. ಜೇಡದ ಮರಗಳೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದರ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕರೆ ಕೇವಲ ಕಂಬನ ಸಂಜ್ಞೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜೇಡ ಅದನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಣಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಜೇಡರ ಹುಳಗಳ ಪ್ರಯಾಣವೇ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಅವಕ್ಕೆ ನೇಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲು ಕ್ರೊಳುಗಳಿವೆಯಾದರೂ ಅದು ಅವನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಪೂರ್ವ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನೊಂದು ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನೇ ಏರಿ, ನಾಭಿಯಿಂದುಧ್ವಿನಿಸುವ ನೂಲನ್ನು ನೂಲುತ್ತಾಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಂತ್ರ ತೇಲಾಡುತ್ತಾ ತೇಲಾಡುತ್ತ ಇನ್ನಾವುದೋ ದೂರದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗೆ ತಾಗಿ ಹಿಡಿದ

ಕೂಡಲೇ ಇದು ನೇಯವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನುರಿತ ಸರ್ಕಾರ್ ಪಟ್ಟವನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೂರದ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಜೇಡರ ನೂಲು ಅದರ ದವ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಪ್ಪವಾದುದು. ಅಷ್ಟೇ ಸಪ್ರರವಾದ ಉಕ್ಕಿನ ತಂತಿ ಜೇಡರ ನೂಲಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನವುದು ವೈಘಾನಿಕ ಸತ್ಯ. ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದಲೇ ತಾವು ಒಡಾಡುವ ಹಗ್ಗದ ಏಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಂದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಿರುಗುವ ಜೇಡ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೀಟ ಜಗತ್ತಿನ ಕೌತುಕ.

ಜೇಡರ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ನಲ್ಲತ್ತು ಸಾವಿರ ಜಾತಿಗಳಿದ್ದಾವೆ. ಮ್ಯಾಕ್‌ಲ್ಯೂ ಲ್ಯಾನ್ಲಿ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರ್ಥೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜೇಡರ ಮುಖಗಳೂ ನಾವು ತಿಳಿದಂತೆ ಬಲೆ ನೇಯ್ಯ ಅದರ ನಡುವೆ ಕುಳಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಜೇಡರ ಮುಖಗಳು ಬಲೆಯ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಗೋಜಲುಗಳನ್ನೇ ನೇಯ್ಯ ತೋಗು ಹಾಕಿ ಆ ಬಲೆಯಿಂದ ಒಂದು ದಾರದ ಟೆಲಿವೋನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರದಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಆದಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತವೆ. ಬಲೆಗೆ ಕೀಟಗಳು ಬಿದ್ದು ಬಲೆ ಕೊಂಚವೇ ಕಂಪಿಸಿದರೂ ಜೇಡ ಧಾವಿಸಿ ಆದನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವು ನೇಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಷೃಂತಾಕಾರದ ಲಾಳಿಕೆಯಂಥ ಬಲೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆ ಲಾಳಿಕೆಯ ನಳಿಕೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತದೆ. ಕೀಟಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಉರುಳುತ್ತ ಉರುಳುತ್ತ ತಾವಾಗೇ ಜೇಡದ ಕಾಲುಬುಡಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳು ಬಲೆಗೆ

ಬಿದ್ದಕೂಡಲೇ ಅವು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ತ ಕಂಪನಗಳಿಂದ ಜೀಡರ ಹುಳು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ನಿಶ್ಚೇಪ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಮೌದಲು ತಮಗೇನೂ ಅಪಾಯ ಬಾರದಂತೆ ತಮ್ಮ ನೀಳ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಬಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಿರಿಗಿರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ನಾಭಿಯಿಂದ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹೊಮ್ಮುವ ನೂಲನ್ನು ಕೀಟಗಳು ಅಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಸುತ್ತಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕೀಟ ತೆಣ್ಣನೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಮಲೀನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನಿ ಹಿಡಿದುಹಾಕಿ ಬಿಡುವಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೀಡಗಳಿದ್ದಾವೆ. ಜೀಡರ ಹುಳುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಿಯಾಗುವ ಬಂದು ಬಗೆಯ ವಿಶ್ವಿಪ್ಯ ವಿವರವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೀಟಗಳ ಒಳಗಿನ ಅಂಗಾಂಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಕರಿಗಿ ದ್ರವವಾಗ ಕೊಡಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಜೀಡರ ಹುಳುಗಳು ನಾವು ಎಳನೀರು ಕುಡಿಯವಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೀರಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಜೀಡರ ಬಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಬ್ಜವಾಗಿ ಸೆಟ್‌ಮುಕೊಂಡು ಈಜಿಪ್ಪಿನ ಮುಮ್ಮಿಗಳಿಂತೆ ಮುರಬಿದ ಕೀಟಗಳು ಬರಿಯ ಹೊರ ಚೆಪ್ಪು ಮಾತ್ರವಾಗಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಬಹುದು.

ಕೇಂಟ್‌ಬಂತರ ಜೀಡರ ಹುಳುಗಳು ಜಗತ್‌ಸರ್ವವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ ಬಲೆ ನೇಡು ದಿನವೂ ಅಗಣಿತ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ, ಇಂದು ಜಗತ್‌ಲ್ಲಾ ಹುಳು ಮುಪ್ಪಟೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗುತ್ತಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೀಟಾಹಾರಿಯಾದ ಇವುಗಳು ತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಬಲೆಗೆ ತಾಗಿದ ಸ್ವಭಾತಿಯ ಬಂಧುಗಳನ್ನೇ ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಈ ಅಪಾಯದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಗಂಡು ಜೀಡರ ಹುಳುಗಳು ಹೆಣ್ಣುಮುಖುಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ದಯೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪಿಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣು ಜೀಡದಿಂದ ಕಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅದರ ಜಾಲದೊಳಗೇ ಸಿಲುಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಎಮ್ಮೋ ಗಂಡುಗಳು ಅಸುಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಜೀಡದ ಗಂಡು ಹುಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಬಲೆಯೊಳಗೇ ರೇತನ್ನನ್ನು ಸ್ವಿಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬಲೆಯಿಂದ ನೇಯ್ಯಬುಟ್ಟಿಯೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೂಡೆಂಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದ ವಿವ ಜೀಡ್ ಟೊರೆಂಟುಲ ಕೂಡ ಇದೇ ಜಾತಿಯದು.

ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಬಲೆಯಿಂದಲೇ ನೇಯ್ಯಸುಂದರವಾದ ಕ್ಯಾಲಿ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗೋಲಿಯಂಥ ಈ ಜೀಲವನ್ನು ಹೋದ್ದಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ತಿರುಗಾಡುವ ಜೀಡಗಳನ್ನೂ

ನೋಡಬಹುದು.

ನೀರೊಳಗೂ ಜೀವಿಸುವ ಜಲಚರ ಜೀಡಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಶೈಲಿಯಂತೂ ತುಂಬಾ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಇವುಗಳು ಜಲಚರಗಳಾದರೂ ಇವು ಉಸಿರಾಡಲು ಗಾಳಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜೀಡಗಳು ನೀರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ನೂಲಿನಿಂದಲೇ ಒಂದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿಟ್ಟು ಲೋಟದಂಥ ಕೊಳವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎರ್ಪೊಂದು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಹೊಲಿಯುತ್ತದೆಂದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಗಾಳಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಅನಂತರ ನೀರಿನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಒತ್ತೊತ್ತಾದ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಗಾಳಿಯ ಗುಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ತಂದು ಆ ಗಂಟೀಯೊಳಗೆ ಕೊಡವಿ ಆ ಕೋಶವನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀಗುಳ್ಳೆ ಮಾಡಿ ಜೀಡರ ಹುಳು ಅದರೊಳಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈಗೇಗ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಈ ಕೀಟಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವೇ ಸರಿ.

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೆಚ್ಚೆ ಮೂಡದ ಹಾದಿ

ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಿಧಾಮಗಳಾದ ರಂಗನತಿಟ್ಟು, ಕೊಕ್ಕರೆ ಬೆಳ್ಳಾರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಖಂಡಾಂತರಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ, ಆಕಾಶಿಕಾಗಳಿಂದಲೂ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಒಂದು ಗೂಡುಕಟ್ಟಿ ಮರಿಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸಾಕಷ್ಟು ತ್ರಜಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷಣಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿವೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಯಲವು ಪಕ್ಷಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕುಂಡೆಕ್ಕನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸದಾ ತನ್ನ ಬಾಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಆಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು. ಇಂಗ್ಲಿಷೆನಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು 'ಪ್ರಾಗ್ ಟೀಲ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಒಂದದ್ದು ಬೇಸಿಗೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಮಂಗಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯಟ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾದ ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯ್ದಿಂದಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂಡಿತೆಂದಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಪೂರ್ವ ಯೂರೋಪಿನ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಮೇಲಿ ಹಾರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಹದಿನ್ಯೇದನೆ ತಾರ್ಫೆನಿಂದ ಇವ್ವತ್ತನೆಯ ತಾರ್ಫೆನೊಳಗೆ ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.

ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹಕ್ಕಿ ಎಂದರೆ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿಟ್ಟ್' ಎನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿ. ನೀಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಲಗೊಂಡ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಮಿನುಗುವ ರಕ್ತದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣಬಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಯಲ್ಲ. ಇದು ದಟ್ಟ ಕಾಡುಗಳ ಪ್ರೋದೆಗಳಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾರಲಿಕ್ಕು ಬರದ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬರುವುದು ಖಿಮಾಲಯದ ಕಾಡುಗಳಿಂದ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾಶ್ಟೀರದಿಂದ ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ರಾಮೇಶ್ವರದಿಂದ ಕಾಶ್ಟೀರಕ್ಕೆ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟಯುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ರೀತಿ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ಹಾರಿ ತಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕಿತ ಗುಂಯನ್ನು ತಲುಪುವವರು ಶಕ್ತವಾಗಿವೆಯೆ? ಎಂದು.

ಹಿಂದೆ ಇವುಗಳ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನ ಇವು ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಎಂದು ಬಗೆದ್ದರು. ಗ್ರೇಕ್ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಸನಲ್ಲಿ ರಾಬಿನ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರೆಡ್ಸ್‌ರಟ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವೆಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲ ಮುಗಿಯವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರೆಡ್ಸ್‌ರಟ್‌ಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ರಾಬಿನ್‌ಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ.

ಚಳಿಗಾಲ ಬಂದಕೊಡಲೇ ರಾಬಿನ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ರೆಡ್ ಸ್ಟ್ರಾರಟ್ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ತೀಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಯಾರೂ ಅವು ಹೇಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಯತ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅರಿಸ್ತಾಟಲನ ತೀಮಾನವೇ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ವಾಲೋಹಕ್ಕಿಗಳು ಮೆಡಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮೆಡಿಗಾಲ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಸ್ವಾಲೋಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂದೂ ಜನರ ಪಿಚಿತ್ ಕಲ್ಪನೆ ಆರಂಭವಾಯ್ತು. ಅವರಾರೂ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕತ್ತಲಿಲ್ಲಾ ಹಾರಿ ಖಂಡಾಂತರ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ಹದಿನೆಂಟನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಪೇಡೆಯಲ್ಲೂ ಹಾರಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮುಂದತ್ತೊಡಗಿತು. ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸುಮಾರು ಬಂಬತ್ತು ಸಹಸ್ರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ರಾತ್ರಿಯಾಗುವ ಹೇಳಿಗೆ ಇಡೀ ಆಕಾಶವೇ ಕಪ್ಪಾಗುವೆಂತೆ ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾರಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಂಡ. ಇದರಿಂದ

ಎಚ್ಚರಾದ ಪಕ್ಕಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನಾವು ತಿಳಿದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಟಿಲ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದು. ಇವ್ತೆನವರೆವಿಗೂ ಈ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಯಾವುದನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಖಂಡಾಂತರ ಯಾನದ ಮೌತ್ತ ಮೌದಲ ಅಧ್ಯತ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನ ವೇಲ್ಸನಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಪಾತಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸೀಗಲ್ ರೀತಿಯ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಶೇರ್‌ವಾಟರ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದು. ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅದರ ಗೂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಅಮೆರಿಕಾದ ಬೋಸ್ಸಿನಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರು. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಇಸ್ಟ್ ಜೊನ್ ನಾಲ್ಕುನೇ ತಾರೀಖಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹಾರಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಮಧ್ಯಾಷ್ಟ ಬಂದೂವರೆ ಗಂಬೆ. ಆ ಹಕ್ಕಿ ವೇಲ್ಸನ ತನ್ನ ಗೂಡಿಗೆ ಜೊನ್ ಹದಿನಾರನೇ ತಾರೀಖಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂತು. ಅದು ಇಂಜಂ ಮ್ಯಾಲಿಗಳನ್ನು ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ತನ್ನ ಗೂಡಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾಕ್ಷಾಗಿ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೆಂದು.

ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧ್ಯತವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯತೊಡಗಿತ್ತು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ? ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ? ಚಂದ್ರನನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ? ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಾರುತಗಳ ಮೇಲೂ? ಧೂವನಕ್ಕೆತ್ತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ? ಭೂಮಿಯ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಶಕ್ತಿಯೇ? ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುಟ್ಟ ಮುದುಳು ಹೇಗೆ ಈ ಅಗಾಧ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ಪತ್ತೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿನ್ಯತ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಜಮ್‌ನಾ ಹಕ್ಕಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಗುಸ್ತಾಫ್ ಕಾರಾಮೇರ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು - ನಡೆಸಿದ. ಕೆಲವು ಮೈನಾ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಆತ ದೊಡ್ಡ ಪಂಚರದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವು ವಲಸೆ ಮೋಗಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಲೂ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಲಸೆ ಮೋಗಬೇಕಾದ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೇ ರೆಕ್ಕೆಬಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾರಾದತ್ತೊಡಗಿದವು. ಆತ ಆ ಪಂಚರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುದಿಪದಿಂದ ಕೃತಕ ಸೂರ್ಯ ಬಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಅದು ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೇ ಮೂಡಿ ಮುಖಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆತ ಆ ಕೃತಕ ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿ ಮುಖಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿದಾಗೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ

ಹಕ್ಕಿಗಳ ವಲಸೆ ಹಾರಾಟದ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಾಗತೊಡಗಿತು.

ಇದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆತ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ವಲಸೆಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆಂಬ ತೀಮಾರ್ಚನಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಇದು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಸೂರ್ಯನ ಚಲನೆಯನ್ನಾದರೂ ಅಧರಿಸಿ ಹೇಗೆ ಅವು ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ? ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮೋಡ ಕವಿದಿದ್ದಾಗ? ಸೂರ್ಯನಿಲದ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ?

ಏಕೆಂದರೆ ಚಲಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಕೆಳಗೆ ಚಲಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ದಾರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಬೇಕಾಗತ್ತದೆ. ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಮ್ಯಾಥ್ರೂ ಅನ್ನವರು, ಹೇಗೆ ಬಂದು ಜಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಣತದ ಮುಖಾಂತರ ಹೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದೆಮ್ಮು ಜಟಿಲ ಗಣಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರೆಕ್ಕಿಗಳಿರುವ ಕಂಪ್ಲ್ಯೂಟರೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಮ್ಯಾಥ್ರೂ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುಟ್ಟ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಯಾವುದೋ ಬಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದೇ ನಡೆಯತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅವು ಯಾವುದನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಹಾರುತ್ತವೆ ಎನ್ನ ಪುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮ್ಯಾಥ್ರೂ ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರ ಡಾ.ಸಾವುರ್ ಎನ್ನುವ ಜರ್ಮನ್ ಪಕ್ಕಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸತ್ತೊಡಗಿದರು. ಜರ್ಮನಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರಾತ್ರಿಯೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಂದೆಮ್ಮು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಪಂಜರದೊಳಗಿಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ವಲಸೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಖಚಿತ ಆಕಾಶದಡಿ ಇಟ್ಟಿ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ವಲಸೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ನಿತ್ಯಿತ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃತಕ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಘಾನೆಟೋರಿಯಂ ಬಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಡಾ.ಸಾವುರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಒಯ್ದರು. ತಕ್ಷಣ ಆ ಕೃತಕ ಆಕಾಶದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತೊಡಗಿದವು. ಆ ಆಕಾಶದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಜಾಗ ಬದಲಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಖಾದಿಯಾಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯತ್ತಿದ್ದವು.

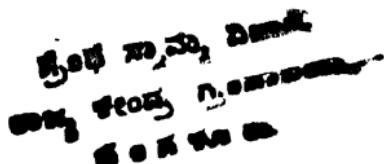
ಡಾ.ಸಾವುರ್ ಅದ್ವಿತ ಪ್ರಯೋಗ ಎಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಜಾನಿ ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಹಕ್ಕಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸಿದ್ದು. ಜಾನಿ ಪಂಜರದೊಳಗೇ ಮಟ್ಟಿಬೆಳೆದಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿ. ಅದನ್ನು ಅವರು ತಿರುಗುವ ತಮ್ಮ

ಪ್ಲಾನೇಟೋರಿಯಂಗೆ ಬಯ್ದರು. ವಲಸೆ ಕಾಲ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅದು ರೈಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ದಿಕ್ಕುಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಅದು ತೋರಿಸಿದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ಲಾನೇಟೋರಿಯಂ ಆಕಾಶವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಪಾಡಲಾಯ್ತು. ಅದು ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಗ್ರೀನ್ ಮುಖಾಂತರ ಈಜಿಪ್ತಿನ ನೈಲಾನದಿ ತೀರಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೇಲಾ ಮುಖಾಂತರ ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೂ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿತ್ತು.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾತ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಅದರೆ ವಂಜರದಲ್ಲೇ ಬೇಕಿದ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ? ಅಂತೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೇ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೂ ತಮ್ಮ ವಲಸೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಾ.ಸಾವೂರ್ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿದರು.

ಇಮ್ಮೊಂದು ಜಟಿಲವಾದ ವಿಗೋಂದಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೆ? ಈ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲವೇ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳ ವಲಸೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧಾರವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕೃತಕ ಪ್ಲಾನೇಟೋರಿಯಂ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಸೇರಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಡಾ.ಸಾವೂರ್ ಹೋಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಈಗ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಥಾಗಳ ಸತತ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ನಂತರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಿದುಳಿಗೆ ಅನಂತ ಆಕಾಶದ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೂ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಭೂಗ್ರಹದ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹ ತಾರೆಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಶ್ರೀಮಾನನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

 ಶ್ರೀ ಸಾವೂರ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ
 ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
 ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಪುನರ್ಕರ್ತಾಕರನದ ಒಂದು ಮನವಿ

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಡಿ. ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಕುತೂಹಲ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಥವಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಸರಳಳ್ಳಾನ ಇವತ್ತಿನ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಮೊದಲ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಸ್ತಾರ ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಚಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋವಿಕಾಸ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗಲು ಮೊದಲ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶ್ವದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಪುನರ್ಕರ್ತಾಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷಯಕಾರಧ್ಯತಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು.

ಶ್ರೀಮಂಗ ಸಾಸ್ಥ್ರ. ಭಾಗ ೧

ಮನಸ್ಯನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೂ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕು ಸಾಂಪರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯಮಯ ಶ್ರೀಮಂಗ ಸಾಸ್ಥ್ರ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥನಗಳನ್ನು ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳೊಳಗೊಡಿ ಈ ಪುನರ್ಕರ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದ ಪಂಟಗಳನ ದಾಖಲೆಗಳ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಪುನರ್ಕರ್ತಾ ಮೊದಲ ಭಾಗ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ವರ್ಗಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಂಗ ಸಾಸ್ಥ್ರ. ಭಾಗ ೨

ಒಂದುಗರ ಉದಹನಗೂ ನಿಲುಕದ ಸಂಗತಿಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಪರಿಬೋಕದ ಜೀವಿಗಳೊಳನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕ, ಅವರೊಳನೆ ಒಡನಾಟ ಹಾಗೂ ಸಂಭಾಪಣೆಗಳ ವಿವರಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಹಿತ ಒಂದುಗರ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಭುಗೀಳಿಸಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ವಿಸ್ತಯ. ೧ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಯ .೨

ಈ ಪುನರ್ಕ ಇಕಾಲಚೀಯ ಸರಳ ವಿವರಣೆಯಾದರೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಭೂತ್ವಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ತೋಲಾಡುವ ಭೂಖಂಡಗಳ, ಅಂಟಾಟೀಕ, ಅಮುಕನ ನದಿ, ಮರುಭೂಮಿಯ ವಿಚತ್ರಗಳು, ಹುಳು ಹಾವೃಟೆಗಳ ವಿಸ್ತಯಕರ ನಡುವಳಿಕೆಗಳ, ಕಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಿಮಗೇ ತಿಳಿಯಂತೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮನರಂಜನಯ ಮುಖಾಂತರವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು. ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಂಡದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಇಕಾಲಚೀಯ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಥವಿಕ ಸಮಾಜದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಕಾಲಚೀಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಂಗ ಲಿಂಕ

ನಾಲ್ಕು ಕಾಲೀನ ಪ್ರಾಣೀಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಹೇಗೆ? ಏಕೆ? ಯಾವಾಗ?

ಮನುಷ್ಯನಾಗುತ್ತ ಬಂದ. ಕಳಿದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಅವಿರತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡತಯಾಗಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರದ ಕೃತಿ ಇದು. ಸಂಕೋಧನೆಯಿಂದ ಸಂಕೋಧನೆಗೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಹರಿಯುವ ಈ ಕಥೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಕಾಸದ ಇವತ್ತಿನ ಅಭ್ಯಧನಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕುಶಲಹರಿತರವಾಗಿ ರೋಮಾಂಚಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಿಳಿಸುವುದು, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಸುವುದು.

ಅಲ್ಪಘರಿಯ ಅಂಡವಾನ , ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ನ್ಯೂಲ್.

ಇದೊಂದು ಕಾಲ್ಡಿನ ಅಂಡವಾನ ದ್ವಿಪ್ರಗಳಿಗೆ ಗೆಳಿಯ ಗೆಳತಿಯರ ಗುಂಪೊಂದು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ. ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದ ಜೂತೆಗೆ ಕತ್ತಳಾರನ ರಾಜಕಿಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಸ್ತಿಕ ವಿವೇಚನೆಗಳೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುವುದರಿಂದ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸು ಅಂಡವಾನ ದ್ವಿಪ್ರಗಳತ್ತಲೇ ಏಕ ಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗದೆ ಜ್ಞಾನದ ದಶದಿಕ್ಷುಗಳಿಗೂ ಹರಿಯತ್ತೆಡಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತದ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ:-

ಇಡೀ ವಾನವ ಸಂಕುಲದ ಸ್ತೋತ್ರವಾಗಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಲ್ ನಡಿಯದು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ. ಈ ನಡಿ ಬಂದುದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಂದು ಅದರ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನದ ಬಗೆಗಿನ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ದಂತಕತೆಗಳನ್ನು ಒರಹಚ್ಚಲು ನೂಡಾರು ಜನ ಅನ್ವೇಷಕರು ಕಳಿದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪೂಜಾಗಿಟ್ಟು ಸಾಹಸಯಾತ್ರೆ ಕೇರ್ಮಾಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಿಕಾದ ಭೀಕರ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ, ಕ್ರಾರಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದನೆ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಪಾಡ್ಲದರ ಕಥೆ ಇದು. ಅಂತಹ ಕೂನೆಗೆ ಅನೇಕ ನರಬಲಿಗಳ ಅನಂತರ ನ್ಯೂಲ್ ನಡಿ ತನ್ನ ಗುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಪರಿಸರದ ಕಡೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೃತಿ ಇದು. ಕಥೆಯೆಂದರೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದರೆ ಕಾದಂಬರಿ. ಪ್ರಬಂಧ ಎಂದರೆ ಪ್ರಬಂಧ. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ. ಓದುಗರ ಅಪ್ರೇಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಆಕಾರ ತಳಿಯವ ಮಾಯಾವಿಯಂಥ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣದುರು ಕಾಲುವ ಪರಿಚಿತ ಸಂಗತಿಗಳೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರಿಚಿತ ಅಕ್ಷಯಕರ ರೂಪ ತಳಿದು ಓದುಗರಿದುರು ಅವಿಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೊರಟಿರುವ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನ ಮುಂಚೊಣಿಯ ಕೃತಿ ಇದು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು.

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಅವುಗಳ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಜೀವಿಸುವ ಮೂಲ ಸಂಪುಟಗಳ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಇದು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕುಲಗೋತ್ತೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅಪ್ರಾಂದೊಂದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮಂತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳ

ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಸಾಹಸ ಇದು. ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿಗಳೂ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಹಕ್ಕಿಗಳೂ, ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಾಶನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರ ಸಾಹಸ. ಏರ್ಮತಿರುವ ಬೆಲೀಗಳ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳ ಮಾರಿಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದೋರ್ಮತ್ವದೆ. ಮೊದಲ ಅವೃತ್ತಿಯಲ್ಲೋ ಕೊಂಡಿಟ್ಯೂಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದ್ದಂದು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅರಿತೆ.

ಸಂಜ್ಞೆ ಕೃಷ್ಣ

ಸಂಪ್ರತಿ ಬೆಸಾಯ್ ತುಂಡಿಕ ಇಂಫರ್, ಹಸಿರು ಶ್ರಾಂತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕ್ಷಯಾಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಜಾಸ್ತಿನ್ ರ್ಯಾತರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಿತಿಯ ಹಾಗು ಅನಾಹತದ ಅರ್ಥವು ಈಗ ತೊಡಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತೆ, ನಿಸಿಗರಕ್ಕೆ ಯಾವುತ್ತೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದಂತೆ ಬೆಳೆ ತೋರುವತ್ತೆ ಚಿಂತನೆ ಷಾರಂಘವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಅರ್ಥೋಗ್ರಹಕರ ಅಂತಿಮನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ "ಸಂಜ್ಞ್ಯಾಸ್ತಿ" ಜಪಾನಿನ ಕೃಷ್ಣ -ಮುಹಿ ಪ್ರೋಕೋಕಾನ ಚಿಂತನೆಗಳು ಹಾಗು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರೋಫೋನ್‌ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಐದ್ವಾರ್ಷಾಸ ಕ್ರಮ, ಡೈಡ್ಯೂಮಿಕ ನಾಗರಿಕತೆ, ನಗರ ಪರಿಸರಗಳ ಮನವ್ಯನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಪಕಾಸಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಕಾಸಿತನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಾನು ತಾವು ತಮ್ಮಿಡ ಮುಟ್ಟಿದ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಜೀವ ಜಾಲದ ನಾಮವ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಈ ಕೃತಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಭಾವಲೀ, ಎರೋಫೋನ ಚಿಟ್ಟೆ, ಹಾಪುಮಿನು, ಕಡ್ಡಿಯಳು, ಹಾಪುಗಳು, ಒಂಟಿ ಯಳು ಇವುಗಳಲ್ಲದರ ತಮಾವೆಯ ಕಥೆಗಳಾದನೆ ಇವುಗಳ ಅಸಾಧ್ಯ ಶಕ್ತಿ ನಾಮಧರ್ಗಳ ಚಿತ್ರಾಂದೋದನೆ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಿಷ್ಣಿ ಮತ್ತು ಮನಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಬಿಡುವಣ ಮಾಡುವಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿ "ಎರೋಫೋನ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು."

ಇನ್ನು ಅನೇಕಾನೇಕ ಕುತ್ತಾಹಲಕರ, ವಿಸ್ತಯಕರ, ರೋಮಾಂಚಕ ವಿಷಯಗಳಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಕನ್ನಡಿದ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ರೂಪಿಸಿದ, ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ವ್ಯಯಿಸಿದ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದೆಂದು ನಾವು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೆರಡನ್ನಾದರೂ ಕೊಂಡು ನೀವೂ ನಿಷ್ಣಿ ಮತ್ತು ಒದಿ ನೋಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.

ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಲೇಖಕರ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿಷ್ಣಿ ಮನ ಬಗೆಗಳಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಂಟೆ ಹುಳು
ಹರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ
ಬಾವಲಿ
ಬಾವಲಿಗಳ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವಿಸ್ತೃಯ
ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಾವಲಿ
ಕೇಟೆ ತಿಲಿಗಳು
ನುಂಗಲಾರದ ಮತ್ತು
ಸರ್ವದೃಷ್ಟಿ
ಚೇಂಕ್ರ ಮೇಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್
ಹಾವು ಮೇನಿನ ಪ್ರಚಂಡ ಯಾನ
ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ
ಒಂದು ಧುರಿಯ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ
ಹಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಣ ಬಾಲದಲ್ಲಿ
ಮಲಬಾರ್ ಟೋರ್ಚನ್
ನಾವು ಕೊಂದ ಹಕ್ಕಿ
ಒಡಲನೂಲಿನಿಂದ
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೆಚ್ಚೆ ಮೂಡದ - ಹಾದಿ